

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXVI. — Izdan in razposlan dne 30. avgusta 1903.

Vsebina: Št. 176. Razpis v izvršitev zakonitih zaukazov, zadevajočih potrošnino od cukra.

176.

Razpis finančnega ministrstva z dne 29. avgusta 1903. l.

v izvršitev zakonitih zaukazov, zadevajočih potroš-
nino od cukra.

V izvršitev zakona z dne 20. junija 1888. l. (drž. zak. št. 97) o obdačevanju cukra (zakon o davku od cukra), deloma izpremenjenega z odredbami cesarskega ukaza z dne 17. julija 1899. l. (drž. zak. št. 120) in zakona z dne 31. januarja 1903. l. (drž. zak. št. 26), se v porazumu s kraljevim ogrskim finančnim ministrstvom zaukazuje tako:

§. 1.

K §. 1 zakona.

1. Kateri sirup je davka prost.

Da je človeku neužiten in torej po §. 1, št. 1 zakona prost davka, naj se smatra tisti sirup, ki nanesen na vretenje 75 stopinj Balling, nima v sebi čez 56 odstotkov cukra kakršnega si bodi, in obseza najmanj 7 odstotkov pepela.

Vendar naj se z ozirom na kako pomoto ob opazovanju sirup, v katerem je preiskovanje (oziraje se na 75 stopinj Balling) našlo samo za 0.5 odstotka več nego 56 odstotkov cukra in samo za 0.2 odstotka manj nego 7 odstotkov pepela, zato ne šteje za davku podvržen sirup.

K „cukru drugačne vrste“, imenovanemu v §. 1, št. 2 zakona, spadajo vse tiste cukrove vrste, ki so pripravne, da se porabijo namesto pesnega cukra za sladilo, na primer skrobni cukrer (dekstroza, grozdni cukrer, krompirjev cukrer) ter sladni cukrer (maltoza, sladni izvleček), ne pa dekstrini, ki obsegajo manj nego 30 odstotkov reducirajoče snovi (preračunjeno za dekstrozo in naneseno na suho snov), in mlečni cukrer. V dvomnih primerih odloča finančno ministrstvo v porazumu s kraljevim ogrskim finančnim ministrstvom.

§. 2.

K §. 12 zakona.

Pripomaganje železničnih in parnoplovstvenih podjetij.

Železnične in parnoplovstvene postaje, ki so najbližje kakemu narejalsčju cukra ali kakemu svobodnemu skladu cukra in ki jih oznameni finančno oblastvo prve stopnje, morajo pisati poseben zaznamek o vseh pošiljkih cukra, ki se oddadó pri njih, po priloženem vzorcu št. I, v katerega je vpisovati vsako posamezno pošiljatev po redu, v katerem se oddá v nadaljnjo odpravo.

Zaznamek je sklepati mesečno in ga najdalje do 5. dne prihodnjega mesca poslati finančnemu oblastvu prve stopnje, v čigar okraju je železnična ali parnoplovstvena postaja.

Tiskovine za take zaznamke oddajajo na zahtevo dotičnim železničnim in parnoplovstvenim postajam finančna oblastva brezplačno.

Vzorec št. I.

§. 3.

K §. 14 zakona.

**Popis narejališča in pregled delovnih pri-
prav in hrambenih posod.**

Gledé tistih narejališč cukra, v kojih uredbah, delovnih pripravah in hrambenih posodah itd. ali v kojih tehničnem ravnanju narejanja cukra se v kaki obratni dobi ni nič ali se je samo kaj ne-
bistvenega izpremenilo, je opustiti predložbo vnovič-
nih izdaj v §. 14 zakona predpisanih spisov tedaj, kadar se neizpremenjeno stanje podjetja, oziroma kake nastale nebistvene izpremembe naznanijo pri-
stojnemu finančnemu oblastvu prve stopnje v dvojni izdaji najpozneje šest tednov pred začetkom obrata v vsaki obratni dobi. Ako to oblastvo na podstavi nemudoma opravljene preskušnje teh naznanil spozna, da narejene izpremembe niso več nebistvene, se morajo za dotično obratno dobo izročiti v §. 14 zakona zaukazani spisi roku primerno, to je naj-
pozneje štiri tedne pred začetkom obrata.

§. 4.

K §. 16 zakona.

Zavarovanje narejališča.

1. Za ograjo v zmislu §. 16, št. 1 zakona lahko služijo samo na zunaj obrnjeni, docela vidni zidovi (stene) poslopij, torej ne v kakem poslopiju se naha-
jajoči zidovi ali zidani stropi.

Zgradba nadtalnih železnic itd., ki gredó čez ograjo in s katerimi je ravnati kakor z vhodi, je do-
pustna samo z dovolilom finančnega oblastva prve stopnje, ako se z železnico ne naredi namen ograje brezpomemben.

Mreže se smejo za napravo ograje porabljati tedaj, kadar so spletene iz vsaj 3 milimetre debele žice in so žice, ki gredó vzporedno, oddaljene druga od druge 7 centimetrov največ, t. j. če znaša veli-
kost posameznih zanj k večjemu 7 centimetrov v kvadratu.

V §. 16, št. 1, odstavek 3 zakona omenjena neposrednja zveza poslopij pomenja njih notranjo zvezo med seboj.

Tudi razen primerov §. 16, št. 2, odstavek 1 in 2 zakona je ograjo narediti tako, da se, ako ni nobenih posebnih krajevnih težkoč, ne bliža nobe-

nemu izven narejališča stoječemu poslopiju na manje nego 5 metrov.

Obstoječa ograja se sme izpreminjati samo z dovolilom finančnega oblastva prve stopnje.

2. Mreže, ki jih je namestiti na odprtinah po-
slopij, omenjenih v §. 16, št. 1, odstavek 2 in 3 za-
kona, morajo biti narejene iz žice najmanj 3 mili-
metre debele ter sme prostranost posamnih zanj znašati 5 centimetrov v kvadratu največ. Mreže se lahko vzdajajo ali pa s tečaji ali natiki namestijo na luknjah, ki jih je zapreti. V poslednjem primeru se napravi na omrežju uradna zapora s svinčenimi plombami takó, da ni moči odpreti ali odstraniti mreže, ne da bi se pokvarila zapora. Za zavarovanje oken se lahko pripusti tudi žičasto steklo.

Tudi kanali in vodovja, držeča ven izpod na-
rejališča, morajo biti zavarovana z železnimi rešet-
kami takó, da ne more nihče po kanalu priti iz tvornice. Kakšno bodi to zavarovanje, naj se ustanovi z ozirom na krajevne razmere tedaj, kakar se zapi-
suje izviđ; pri tem se je ozirati na to, da je moči rešetke lahko odstraniti, kadar se pripetě elemen-
tarni dogodki. Palice teh zavarovalnih mrež morajo biti najmanj 1 centimeter v kvadratu debele ter
smejo biti po 15 centimetrov največ narazen. Tem zahtevam ustrezajoča rešetka mora biti varno pri-
trjena. Kanal za splavljenje pese je zadostno zava-
rovan, če se opremi s padajočo mrežo, ki je ob času, v katerem se rabi kanal, vzdignjena do višine, ki ne ovira splavljenja pese, sicer pa spuščena ter dana pod uradno zaporo.

Po §. 16, št. 3 zakona so vhodišča v ograji, ki za navadno potrebo niso odprta, pod sozapore finančnih organov, ki nadzirajo podjetje, ter se smejo samo vpričo teh organov odpreti za čas potrebne rabe. Torej je dolžnost podjetnikov cukrotvornic do-
tična vrata vravnati takó, da bode moči namestiti pred-
ložno ključavnico za uradno sozapore. Nadzorni organi naj pazijo na to, da bodo za navadno rabo nepotrebavana vhodišča zaprta, in da se odpró za rabo samo v primeru in za čas resnične potrebe. Za navadni promet po dnevi smejo biti odprti štirje vhodi največ in ponoči dva vhoda največ.

Ta okolnost, da je kak vhod iz dveh, even-
tualno tudi treh oddelkov, ki jih ločita eden, even-
tualno dva štiri metre največ široka stebra, ne brani, da se šteje tak vhod samo za eden vhod.

Finančno oblastvo prve stopnje lahko dovoli, da se ima odprt en vhod za promet oseb, ki je brezdvomno potreben za obratovanje podjetja.

§. 5.

K §. 17 zakona.

Zapisovanje izvida, naznanilo začetka obrata.

Ako se ob zapisovanju izvida, ukazanem v §. 17 zakona, posebnost gledé tega, so li izpolnjene zahteve, stavljene v §. 16 zakona v zavarovanje cukrotvornice, pokažejo bistveni nedostatki, je siliti na to, da se odpravijo, preden se začne obratovanje.

Ukazana preiskava aparatov za dobivanje soka in izparilnic, potem trdno stoječih posod, v katerih se hranijo cukrovi izdelki, naj se razteza tudi na ovedbo njihove kubične prostornine; torej je zanesljivo najti obmere teh delovnih priprav in posod ter poočiti v zapisniku o izvidu.

Zapisnik o izvidu obdrži, ako v stanju podjetja niso nastale bistvene izpremembe, svojo veljavo tudi v bodoče. Ako se torej ob preiskavi, ukazani v §. 17, odstavku 1 zakona, ki jo je sicer opraviti v vsaki obratni dobi, opazijo samo nebistvene izpremembe, zadošča, da se te izpremembe navedejo v dodatnem zapisniku, ki ga je prišiti zapisniku o izvidu, in da se v besedilu zapisnika o izvidu na dotičnem mestu opozori na dodatek z rdečo tinto. Opravljeno popreskušnjo zapisnika o izvidu je poočiti na koncu.

Ako je v stanju podjetja bistvenih in mnogo izprememb, je o izvidu preiskave sestaviti formalen, popolnoma izdan zapisnik o izvidu.

Kake priče ni potreba privzeti, ako tega ne zahteva izrečno stranka in ako ne kažejo posebne razmere, da je želeli to sodelovanje.

Ob izročitvi zapisnika o izvidu je naznaniti narejalsku pobiralni urad, na katerem bo plačati potrošnino.

Naznanilo o času, kdaj se začne obrat, je vpodati finančnemu oblastvu prve stopnje v dvojnem izdatku, ter se en izvod vrne podjetništvu, da ga bode imelo v izkaz.

§. 6.

K §. 18 zakona.

Oznamenilo narejalskega.

Poleg oznamenila, naročenega v §. 18 zakona, mora podjetnik v prostorih za obrat in zalogo na

lahko pristopnem in v oči bijočem mestu namestiti lahko čitno, v jeziku delavcev sestavljeno in po finančnem organu, ki nadzira podjetje, vidirano pismo, ki obsegaj:

1. Napoved vrat v ograji in pote, skozi katera, odnosno po katerih se smejo odnašati cukrovi izdelki;

2. besedilo §§. 49 in 53 zakona.

§. 7.

K §. 19 zakona.

Določila za primer, kadar se obratovanje začasno ali docela ustavi.

1. Naznanilo o ustavitvi obratovanja naj podjetnik cukrotvornice ali njegov zastopnik pismeno v dvojnem izdatku podá finančnemu organu, ki vodi stalno nadziranje podjetja, in v tem naznanilu naj pové obenem, če bode delo samo za nekaj časa ali povsem ustavljeno, in v katerem času se bode v prvem primeru, kakor je pričakovati, vnovič začelo.

2. Zaloge gotovih cukrovih izdelkov je tako ob ustavitvi kakor ob vnovičnem začetku obratovanja ovedeti s tehtanjem. Gledé ravnanja, ki se ga je pri tem držati, ter gledé primanjkljajev in presežkov, ki se pokažejo nasproti sklepu vpisnikov in zapisov, so merodajna določila §. 30 zakona in §. 17 izv. u.

Neobdačeno ostalih zalog izgotovljenih davčnih cukrovih izdelkov pa ni treba iztehtati niti ob ustavitvi niti ob vnovičnem začetku obratovanja, ako se stranka zaveže, da v tiste prostore, v katerih so te zaloge vložene pod uradno sozapore, ne bo nadalje vkladala dotlej, da poide zaloga.

V tem primeru je težo cukra uradno ovedeti še le, kadar se cukrer izklada iz skladišč.

Zaloge nedogotovljenih cukrovih izdelkov je treba iztehtati, če to dopušča svojstvo cukra in posod, v katerih se hrani. Pri nedogotovljenih cukrovih izdelkih, ki so tekoči ter se hranijo v rupah ali v drugih posodah, ki se ne dadó tehtati, se sme tehtanje opustiti in se zadovoljiti z ovedbo množine (prostornine), ako je bila prostornina posod, v katerih se hranijo negotovi cukrovi izdelki do nadaljnjega podelovanja, o zapisovanju izvida ali v času, ko so se uporabljale, natanko ovedena in uradno na njih poočtena. Ta prostornina se naj oveda s kubičnim računom in samo tam, kjer ta račun ne more dati pravilnega posledka, z vlivanjem vode.

Nedogotovljeni davčni cukrovi izdelki se morajo brez-
uveljavno ves ta čas, dokler delo stoji, imeti pod uradno
sozapore v prostorih, ki so popolnoma zavarovani.

3. Hoče li podjetnik za množine dogotovljenih
davku podvrženih cukrovih izdelkov, kolikor jih ima
ta čas, ko ustavlja delo, deloma ali povsem takoj
v gotovini plačati potrošnino, ali pa privzeti v do-
voljeni mu počak davka, naj si poprej na pristojnem
pobiralnem uradu kupi boleto o plačilu ali počaku
davka. Dotični cukrovi izdelki se prepusté podjet-
niku v svobodno razpolaganje z dolžnostjo, da jih
odpravi iz narejalskega, preden zopet začne obrato-
vanje. Podjetniku v svobodno razpolaganje propu-
ščene cukrove izdelke, od katerih je davek plačan, je
treba opremiti z uradnimi zapornimi znamkami in
v prodajnem vpisniku (§. 33, št. 3 zakona) postaviti
med izdatke za cukr, ki mu je izročen v svobodno
razpolaganje.

4. Ako hoče podjetnik dogotovljene davku pod-
vržene cukrove izdelke, od katerih davek ni plačan,
med časom, ko delo stoji, povsem ali deloma od-
nesti iz hranišč stoječih pod uradno sozapore, mora
ravnati pri tem po določilih §. 37 zakona in k njemu
izdanih izvršitvenih določil.

Uradna dejanja gledé cukrovih izdelkov, pri-
glašanih v odpravo v času, ko delo stoji, naj opravi
organ, ki ga določi za to finančno oblastvo prve
stopnje in ki se naznani narejalskega cukra, privzemši
organ finančne straže, v zmislu §. 37 zakona in
k njemu izdanih izvršitvenih določil.

5. Naznanilo, da se zopet začne obratovanje, je
vpodati vsaj osem dni poprej pismeno v dvojni izdaji
na finančnem oblastvu prve stopnje.

Vnovično tehtanje, ki ga je opraviti po §. 19,
zadnji odstavek zakona, ob zopetnem začetku dela,
dogotovljenih cukrovih izdelkov, ki so bili, dokler
je bilo obratovanje ustavljeno, pod uradno sozapore,
se lahko omeji na posamezno tehtanje 5 odstotkov
skupnega števila tovorov s poskusi na slepo, ako se
najdejo uradne zapore nepokvarjene in se tudi sicer
ne pokažejo nikaki pomisleki, pri tistih cukrovih iz-
delkih, ki so zamotani v tovore očitno enake teže.
Pri tem tehtanju je ravnati z zalogami, poistinjenimi
ob ustavitvi obratovanja, kakor z množinami, pre-
jetimi po zadnjem pregledu, da se izračuni po §. 30
zakona priпустni davka prosti potrošni odstotek.

Vnovična ovedba teže ali množine nedogo-
tovljenih cukrovih izdelkov, ki so po predpisu

§. 19, odstavek 6, zakona pod sozapore, se lahko
ob zopetnem začetku obratovanja opusti, ako se ne
zdi potrebna iz posebnih razlogov.

§. 8.

K §. 20 zakona.

Naprava uradne zapore.

Uradna zapora na delovnih pripravah se lahko
napravi s svinčenimi plombami ali z voščenimi
pečati.

Naprava uradne zapore na delovnih pripravah
se lahko opusti, dokler se podjetje stalno nadzoruje.

§. 9.

K §. 21 zakona.

Snemanje uradne zapore.

Naznanila, ki jih je podati po §. 21, odstavek 1,
3 in 4 zakona, je pismeno v dvojni izdaji oddajati
pri finančnem organu, kateremu je izročeno vodstvo
stalnega nadzorovanja podjetja, ali ako bi ne bilo
stalnega nadzorovanja, bližnjemu finančnemu organu,
v čigar nadzornem okraju je podjetje.

§. 10.

K §. 22 zakona.

Kontrolni pripomočki.

Finančni organi so dolžni preveriti se, ali so
tehtnica in k njej pripadajoče uteži po predpisu pre-
skušene. Od časa do časa morajo tudi preskušati,
ali so tehtnica in uteži pravilne.

§. 11.

K §. 23 zakona.

Priprava stanišč za stalne nadzorne organe.

O številu prostorov, ki jih mora podjetnik dati
po §. 23 zakona za stanovališče, ter o njihovi pri-
pravnosti odloča finančno oblastvo prve stopnje.

Število staniščnih prostorov naj se vobče ravna po številu nadzornikov. Pri tem naj velja to načelo, da pristoji vsakemu nadzornemu organu, razen finančne straže, po ena posebna izba, ako je moči, s posebnim vhomom. Finančna straža se nastanja po načelih, za vojašnice veljajočih. V primeru vkupne menaže je dati na razpolaganje tudi kuhinjo, da jo rabijo nadzorni organi. Noben nadzorni organ ne sme svoje rodbine (obitelji) ali drugih oseb jemati v odkazano mu stanovišče, da bi ondi prebivale.

Ako bi podjetnik ne izpolnil dolžnosti, ki mu je zakonito naložena, da mora stalnim nadzornim organom dati pripravna stanišča, ali da mora poskrbeti za stražnice ali pisarno, se obratovanje ne pripusti.

§. 12.

K §. 24 zakona.

Ovedba teže dogotovljenega prodajnega cukra.

Po §. 24, odstavku 1 zakona je podjetnik dolžen po svojem osebju dati ovedati težo iz narejanja prihajajočih množin dogotovljenega prodajnega cukra in iztehtani cukr vkladati takoj v zaprte, to je ločene prostore, ki se dadó zakleniti.

1. Za dogotovljeni prodajni cukr se šteje:

a) sirovi cukr vsake vrste, ako se v 48 urah po nareji zopet ne podeluje;

b) konsumni cukr, to je suh, bel ali vobče cukr z vsaj 99,3 odstotka polarizacije, čim pride iz sušilnic ali se vzame iz centrifug. S tehtanjem pa se lahko čaka dotlej, da je konsumni cukr zamotan, ako je to opravljeno najdalje v 48 urah, ko se je cukr vzel iz sušilnih prostorov, in se tara ovojev (vreč, zabojev, zabojčkov, sodov, kartonov, papirja in vrvic), ki se všteva v namen ovedbe čiste teže, poočiti na ovogh.

Namesto pod a) in b) omenjenega 48urnega roka velja 72urni rok, ako pride v 48urni rok nedelja.

2. Ako se tehta sirovi cukr, ki prihaja iz nareje, nepretrgoma na takozvanih nagnilnih vozovih, je dati vsakemu nagnilnemu vozu tekočo številko, poočititi na njem taro ter kosmato težo in taro vsakega s cukrom napolnjenega nagnilnega voza, ki zapušča decimalno tehtnico, po kakem nameščencu

narejališča vpisovati v zapisek, ki ga je pisati o tekočem tehtanju.

Ako se čista teža sirovega cukra ne oveda s preračunom na podstavi ovedene kosmate teže in tare, temveč naravnost s tem, da se z uporabo balasta vsi nagnilni vozovi spravijo na enotno težo, je v zapisek vpisovati samo skupno čisto težo naznanivši število in posamezno čisto težo nagnilnih voz.

Da se doseže natančna ovedba teže, se morajo nagnilni vozovi ter tehtnice mostovnice od časa do časa osnažiti.

Finančni organ mora od časa do časa ta ali oni nagnilni voz, preden se izprazne, tirati nazaj na tehtnico, dodatno pretehtati njegovo težo in jo primerjati s težo, vpisano v omenjeni zapisek.

3. Naznanila o zaporednem tehtanju dogotovljenega prodajnega cukra, ter o tehtanju cukra, določenega za predelovanje, je urediti po priloženem vzorcu št. II. Golice za ta naznanila lahko dobi podjetnik proti povračilu napravnih stroškov v pobiralnih uradih.

Vzorec št. II.

4. Da se je moči na taro (št. 1), ovedeno ob zamotavanju konsumnega cukra, vzetega iz sušilnic, ozirati tudi ob uradni ovedbi čiste teže, se dovoljuje, da posredujejo organi, katerim je naročeno nadzorovanje narejališča cukra, pri tehtanju za rabo določenih ovojev.

Ovoji enake kakovosti in približno enake posamezne teže, kakor na primer papir in vrvic za cukrove grude enake velikosti ali kartoni za vsakih pet kilogramov cukra v kockah, ali vreče za vsakih 100 kilogramov pilé-cukra se lahko tarujejo takó, da se tehta s poskusi na slepo zadostno veliko število takih ovojev in se iz skupne teže tehtanih ovojev preračuni poprečna teža enega ovoja.

Ovedeno taro je poočititi na ovogh.

§. 13.

K §. 25 zakona.

Zaznamovanje cukrovih izdelkov z obrtnimi znamkami.

V zmislu §. 25 zakona je nameščati obrtno znamko na prodajnih cukrovih izdelkih, narejenih v kakem narejališču cukra, torej tudi na cukru, določenem za izvoz, in na sirupu (melasi), ki je človeku neužiten, torej davka prost.

Cukrotvornice imajo dolžnost, še pred začetkom obrata izročiti v trojnem izdatku finančnemu oblastvu prve stopnje natančen popis in risbo obrtniške znamke, odnosno oznamenila cukrovih izdelkov.

En izvod vpodanega popisa in risbe se izroči nadzornemu organu, drugi izvod se hrani pri finančnem oblastvu prve stopnje, tretji izvod se pošlje dotičnemu finančnemu deželnemu oblastvu, pri katerem se piše kataster o vseh obrtniških znamkah cukrotvornic, kar jih je v deželi.

Gledé nameščanja obrtniških znamk, odnosno obrtniškega oznamenila na cukrovih izdelkih se določa naslednje:

1. Pri cukru v podobi hleba, ki se pošilja v papir zaviti, je nameščati obrtniško znamko na spodnjem delu papirja, ki ovija cukr, z vpečatenjem, vtiskanjem ali s prilepljenjem vinjet takó, da bode vsaj nekoliko vidna.

Pri cukru v obliki hleba brez vsakega ovoja je nameščati obrtniško znamko, oziroma obrtniško oznamenilo na dnu cukrove grude s prilepljenjem gumiranih papirnatih vinjet.

2. Pri cukru v kartonih zavitih ali ne zavitih v papir, ali ki je samo v papir zaviti, je nameščati obrtniško znamko, ako ni vtisnjena na papirnatem ovoju, v obliki vinjete na kartonu, odnosno na ovoju ali na zaporni skobi.

3. Pri cukru v lesenih zabojih in sodih mora biti obrtniško znamenje na pokrovu zaboja, odnosno na enem ali drugem dnu soda vžgano ali pa s trpežno barvo poočiteno.

4. Pri cukru v vrečah je treba obrtniško znamko, kjer se dá, na vrečah in sicer okoli srede s črno barvo namestiti, ali pa udariti na ščitek iz pločevine, ki naj se na konopni vrvi, s katero se vreča zavezuje, ali na šivu, narejenem s šivalnim strojem, primerno pritrdi. Obrtniška znamka (obrnliško oznamenilo) se pa lahko namesti, oziroma poočiti tudi na pramih iz platna za vreče, ki jih je s kovinskimi babicami pritrditi na konopni vrvi, s katero se zavezuje vreča, ali s ščitki, ki so narejeni iz 1 milimeter debele lepenke ali iz vsaj 0.8 milimetra debelega celuloznega kartona.

Ti ščitki pa morajo imeti razločen in natančen odtis obrtniške znamke, morajo biti v varstvo zoper vpliv mokrote prepojeni z vodo ne prepuščajočo snovjo in imeti s pločevino podvlečene ali

s tiskanjem stane obrobline, od gorenjega roba znamke vsaj 8 milimetrov oddaljene luknjice, skozi katere je potegniti konopno vrvi, s katero se zavezuje vreča.

5. Ako bi se pošiljal cukr še v drugih nego imenovanih shrankah, se bode treba obrniti na finančno ministrstvo, da odloči, kako naj se nanje namešča obrtniška znamka.

6. Na shrankah (sodih, kesonih), ki se uporabljajo za prevoz davka prostega sirupa (melase), je obrtniško znamko (obrnliško oznamenilo), kakor si izbere podjetje, poočitovati ali z naglo se sušečo trpežno barvo, ali nameščati s papirnatim ščitkom, ki mora biti na potiskani strani prevlečen s snovjo, ne prepuščajočo vode (na primer s plastjo smole), uporablja pripravno lepilo. Obrtniško znamko je nameščati (poočitovati) na sodih na njihovem dnu, pri kesonih na vratu takozvanega doma. Ako se rabijo iste shranke za pošiljanje melase iz različnih cukrotvornic, je ob nameščanju obrtniških znamk odstraniti, oziroma nepoznatne narediti znamke, ki so od prejšnjih pošiljatev. Nameščati trgovinska oznamenila na cukrovih tovorih, določenih za izvoz, razen obrtniške znamke je dopustno tedaj, ako ostane podoba obrtniške znamke nedotaknjena.

Podjetnik cukrotvornice, ki cukrovih izdelkov, odnesenih iz njegove tvornice:

a) ne opremi z obrtniško znamko, preden se odnesejo ali

b) znamko pomanjkljivo namesti, je podvržen po §. 52 zakona in po §. 376 dohodarstvenega kazenskega zakona globi od 4 do 400 K.

§. 14.

K §. 26 zakona.

Uradne znamke zapornice.

I. Njih popis.

Cukrovi izdelki, od katerih je plačan davek, se morajo opremiti z uradnimi znamkami zapornicami, preden se odnesejo iz tvornice ali iz kakega svobodnega sklada.

Uradne znamke zapornice za cukr, priloga III, so 56 milimetrov visoke in 54 milimetrov široke. Natisnjene so na tankem papirju dvobarvno in sicer je temelj, ki je ustrezno znamkini sliki deloma

Priloga III.

v polnem tonu, deloma zvezdnat, narejen v rdeči barvi, znamkina slika sama pa v črni barvi. Znamkino sliko obdaja ozek okvir (biserni prot), v katerem se kažejo biseri vsled polnega spodnjega temelja, ki je pod njimi, rdeči, in slikina ploskev znamk je 53 milimetrov visoka in 50 milimetrov široka. Znamkina slika je počezni ščit s trakovi, na obeh straneh zavrtimi navzgor, ki ima v beli nepotiskani pisavi besedo „cuker“ na črnem dnu. Nad počeznim ščitom med zavrtimi trakovi in dvema na obe strani se razvijajočima arabeskama je okroglo polje, omejeno s trojno črto, v katerem je nameščen cesarski avstrijski orel. Pod počeznim ščitom in ž njim zvezan z lovilnim vrvicam sličnimi okraski, se vidi drug trak, narejen tudi slokasto z zavrtimi konci, ki nosi besedo „Verschlußmarke“ (znamka zapornica) v črni z okraski opremljeni pisavi na rdečem dnu. Za sklep slike je pod slokastim trakom narejen cukrov klobuk v običajnem ovoju toda brez kape z belim vrhom. Vsi štirje ogli okvirja so okrašeni z arabeskami.

Uradne znamke zapornice za cukr se izdelujejo v c. kr. dvorni in državni tiskarni.

Ogrske uradne znamke zapornice za cukr se razlikujejo s tem, da je na njih namesto cesarskega avstrijskega orla grb dežel ogrske krone in namesto besed „Zucker“, „Verschlußmarke“ besedi „Czukur“, „Zárjegy“.

V deželah Bosni in Hercegovini uvedene uradne znamke zapornice imajo v znamkini sliki namesto cesarskega avstrijskega orla, oziroma grba dežel ogrske krone bosensko-hercegovinski deželni grb in namesto besed: „Zucker“, „Verschlußmarke“, oziroma „Czukur“, „Zárjegy“, besede: „Zatvarni biljeg za“, „šećer“ in besede: „Zatvarni biljeg za“ niso pod počeznim ščitom, temveč nad njim na razvitih trakovih ob obeh straneh grba.

II. Kakšne so shranke in kakšni ovoji.

Posamezne shranke in ovoji morajo biti vobče taki, da se ne dadó odpreti, ne da bi se hkratu pokvarila uradna znamka zapornica ali embalaža.

Vreče morajo biti narejene iz cele (nesešite) tvarine ter smejo imeti od zunaj samo en šiv. Oba stranska šiva morata biti na znotraj obrnjena. Vreče morajo vrhu tega biti tako zavezane, da je moči vrvco z veliko iglo potegniti skozi šiv.

Doge in dna sodov morajo biti iz celega takó, da vsaka doga v enem kosu izpolnjuje vso dolgost

soda in da vsak posamezen plošč za dno sega od doge do doge. Na obeh straneh sodov morajo najmanj po 4 doge tam, kjer se vdeva dno, biti prevrtane, da se vrvca skozi potegne.

Zaboji morajo biti iz celih suhih desk. Stranske stene in pokrovi in dna so lahko narejeni tudi iz dveh ali več desk.

Uredbo drugih shrank je dogovoriti z nadzorovalnim organom, in ako bi se ne dosegel dogovor, je prositi predstojno oblastvo za odločbo.

Vnanji ovoj cukrovih grud ne sme biti iz več nego dveh listov, katerih eden pokriva spodnji del cukrove grude ter mora oviti najmanj polovico njegove višine, dočim se drugi list kakor kapa čezenj zavahne.

Shranki in ovoji, ki ne ustrezajo predpisanim zahtevam, je brezpogojno zavrniti od uradnega obravnavanja.

III. Nameščanje uradnih znamk zapornic.

Pri cukru v gradah treba je uradno zapornico nameščati na dnu grude na takem mestu, kjer konca ovijalnega lista ležita drug na drugem, kakor je razvidno iz priložene risbe.

Priloga IV.

Vpogibe takozvanega sklepa je kolikor moči poravnati, preden se namesti zapornica, in s kakim lepilom trdno zlepliti.

Cukrove grude morajo imeti uradno zapornico na sebi tudi tedaj, če se pošiljajo v sodih ali zabojih.

Pri sodih se potegne skozi otore, po zgornjem ukazilu prevrtane, okoli kraja soda, ako je moči, poleg obročev ali med obroči konopna vrvca takó, da se oba konca proti enemu in drugemu dnu soda strneta. Oba konca vrvce je potem na dnu soda na mestu, kjer se tako lahko ne poškodujeta (torej proti kraju), varno pritrditi (sè spojkami) vendar takó, da se vrvca ne pokvari. Kar od teh koncev vrvce seza vun čez pritrdilo, se prelepi potem z uradno zapornico. Za sode se torej potrebuje po dve uradni zapornici.

Na sodih, v katerih se pošiljajo cukrove grude, se ne namešča uradna zapornica. Da se olajša prigled vožnje, mora podjetje prilepiti na enem dnu soda listič, ki ga izda in ki naj obsega število cukrovih grud in podpis nadzornega organa.

Leseni zaboji, ki niso oviti, ali ne zavarovani z obroči, oklepajočimi pokrov in dno, se povezujejo s konopno vrvo, ki zaboj križema objemlje. Konca vrve naj se potem strneta ter na zaboju pritrdita in z uradno zapornico prelepita, kakor je ukazano za sode. Pri lesenih zabojih zadošča torej po ena uradna zapornica. Da se konopna vrva ne premakne ali kako ne poškoduje, jo je zavarovati z vrezi na vseh robovih zaboja. V ta namen se lahko tudi robovi prevrtajo v poševni smeri, da se more skozi potegniti konopna vrva.

Dobro je, da se na zabojih in sodih tisto mesto, na katerem se naj namesti uradna zapornica, poprej gladko ostruži ali ostrga.

Pri zabojih, zavarovanih z obroči, je uradno znamko pritrditi na sprednji strani zaboja in hkratu jo mora prekolkovati finančni organ.

Vreče je zavarovati tako, da se konopna vrva potegne skozi zunanji šiv vreče tako, da prideta oba konca konopne vrve drug poleg drugega, ko se je naredil primerno močen voz. Ako se vreča zapira tako, da se sešije s šivalnim strojem, je znamko zapornico pritrditi na šivu s konopno vrvo.

Pri jerbasih je narediti zaporo med pokrovom in jerbasom s konopno vrvo slično kakor pri vrečah.

Na vrečah in jerbasih je na mestu, določenem za zavarovanje, namestiti velikosti znamke zapornice primerne ščitke iz lesa ali lepenke z luknjicami, da se morata skozi nje potegniti konca konopne vrve; na njih je primerno pritrditi skozi potegnjena konca vrve in prelepiti z znamko zapornico.

Kartoni oviti ali ne oviti s papirjem morajo biti s skobo iz papirja ali druge tvarine tako prepleteni, da jih ni moči brez vidnega sledu odpreti, kadar je čez oba strnjena konca te skobe nameščena uradna zapornica. Kadar se takó omotan cukr pošilja v zabojih ali drugih ovojih, ne dobivajo uradne zapornice, marveč da bode lažji prigled vožnje, se prilepi na njih listič, ki obsežaj število z uradnimi zapornicami opremljenih kartonov ali povezkov.

Znamke zapornice je nameščati na shrankah, uporablja se segret ne pregost lim iz kosti.

Pri nehrapavih ovojih bo zadoščalo, če se zadnja stran znamke zapornice namaže z lepilom, in potem je znamko prilepiti na dotično zavarovalno mesto in pritisniti nanjo z dlanjo. Pri hrapavih

ovojih je namazati z lepilom tudi mesta, ki so določena za znamke zapornice.

Ako se uporabljajo zavarovalne vrvice kakor pri zabojih, sodih, jerbasih in vrečah, je razen mesta, določenega za znamko zapornico, z lepilom zadosti namazati tudi vrvična konca, ki jih je izfranzati in jako plošno položiti, in vrhu tega je konca zavarovalnih vrvic pri shrankah iz lesa in vrečah pritrditi še na zavarovalnem mestu, in sicer pri lesenih shrankah s sponkami, pri vrečah s tem, da se z zavarovalno vrvo narejeni voz trdno prišije na vrečo.

Za zavarovalne vrvice je rabiti primerno močne sive konopne vrvice, ki jih mora pripraviti podjetje cukrotvarnice.

IV. Pripustne teže.

V zaznamovanje z uradnimi znamkami zapornicami se pripuščajo cukrovi izdelki po različnosti omota samo z naslednjimi težami:

1. Cukr vsake vrste v vrečah, izvzemši cukr v celih grudah s čisto težo po 25, 50 ali 100 kilogramov.

2. Cukrove grude z najmanjšo čisto težo po 2 kilograma.

3. Cukr v kockah, kandis in cukrova moka v zabojih s čisto težo po 10, 25 ali 50 kilogramov, nadalje kandis v zabojih tudi s čisto težo po 20 kilogramov. Drugačen cukr v zabojih s čisto težo po 50 kilogramov.

4. Kandis, cukrova moka, peščen cukr v zabojčkih s čisto težo po 5 kilogramov.

5. Cukr v kockah ter peščen cukr v kartonih zavitih ali nezavutih v papir ali samo v papirnatem ovoju, nadalje cukrova moka v kartonih, zavutih ali nezavutih v papir s čisto težo po 5 kilogramov.

Kakor s cukrom v kockah je ravnati tudi s cukrom v celih pločah ali v obliki opeke.

6. Cukr v sodih, izvzemši cukr v celih grudah in kandis s čisto težo po 100 do 120 kilogramov.

7. Cukrove raztopine in človeku užiten sirup v bečvah s čisto težo po 50, 100, 150, 200, 250 ali 300 kilogramov.

Razlike od spredaj ustanovljene čiste teže do 5 odstotkov na več ali manj so dopustne.

V. Izročanje in zaračunjanje znamk zapornic.

Zaporne znamke, potrebne za cukrer, ki se razpošlje, kakor je pričakovati v teku enega dneva, izroče nadzorni organi podjetniku ali njegovemu namestniku naprej, toda ne poprej nego prejšnji dan proti prejemnemu potrdilu in obračunu.

Nameščenci podjetja smejo uradne znamke zapornice nameščati vedno šele, ko se je izročila zglasitev.

Z znamkami zapornicami opremljeni cukrovki izdelki se morajo v skladiščih vkladati ločeno od drugih cukrovih izdelkov in pregledno urejeni.

Ko so se namestile uradne znamke zapornice, preišče nadzorni organ, ali se je ravno predpisu primerno, ové pri tem število res uporabljenih znamk zapornic in prevzame eventualno neuporabljeni ostanek.

VI. Nameščanje uradnih znamk zapornic na cukru, ki se uvaža čez carinsko mejo.

Tudi cukrer, ki se uvaža čez carinsko mejo proti plačilu potrošnine, se mora pred izročitvijo stranki opremiti z uradnimi znamkami zapornicami, ako ga dobivajo osebe, zavezane kontroli z znamkami zapornicami.

Uradne znamke zapornice mora nameščati na stroške stranke tisti finančni organ (oddelek finančne straže), kateremu je naročeno nadzorovati osebe, ki prejmejo dotično pošiljatev cukra.

V ta namen mora carinski urad o vsaki taki pošiljatvi cukra obvestiti finančni organ, kateremu je naročeno nadzorovanje prejemnika, in cukrer odkazati temu organu.

Ob prevozu nakazanega cukra na kraj namembe naj veljajo določila gledé prevoza nakazanega neocarinenega inozemskega blaga.

O dohodu cukra mora prejemnik takoj obvestiti bližnji finančni organ, kateremu je naročeno, ko je stranka napravila predpisu primerni omot, namestiti uradne znamke zapornice tako, kakor je zaukazano spredaj pod II, III in IV.

Cukrer, ki prihaja osebam, ne zavezanim kontroli z znamkami zapornicami, za svojo potrebo, je

izročiti, ko se je ocarinil in obdačil, ne da bi se namestile uradne znamke zapornice.

VII. Dodatno nameščanje uradnih znamk zapornic.

Osebe, ki izdelujejo iz že obdačenega cukra kandis, prašni cukrer (stolčen cukrer, cukrovo moko) ali ljudem užiten sirup, so dolžni izdelani cukrer ali sirup dati opremiti z uradnimi znamkami zapornicami, preden se odnese iz hranilnih prostorov, oziroma preden se dene v promet.

V ta namen morajo pri bližnjem oddelku finančne straže ali pri kakem drugem finančnem organu, ki ga določi za to finančno oblastvo prve stopnje, še preden se kandis, prašni cukrer ali sirup odnese iz hrambenih prostorov, podati pismeno naznanilo, iz katerega mora biti razvidno število in kakovost kosov, ki jih je opremiti z uradnimi znamkami zapornicami, ter čas namestitve znamk. Naznanilo se mora podati vsaj dvanajst ur pred tem časom.

Gledé kakovosti, omota posameznih shrank, načina namestitve znamk zapornic in pripustnih tež se mora popolnoma ustrezati spredaj stoječim določilom št. II, III in IV.

VIII. Ravnanje z uradnimi znamkami zapornicami, poškodovanimi na prevozu.

V tistih primerih, v katerih se je na prevozu poškodovala uradna zapora, to je omot, zapora ali uradna znamka, se lahko njena vnovična namestitvev zahteva od prejemnika, ko pride zadevna pošiljatev v kraj namembe.

V ta namen mora prejemnik vložiti pismeno zglasitev pri bližnjem oddelku finančne straže v 48 urah od časa, v katerem se je prevzela pošiljatev cukra.

Omot se mora obnoviti in nove znamke zapornice namestiti prav tako in z istimi pogoji, kakor je to predpisano za narejališča cukra.

Finančni organ, kateremu dojde naznanilo, mora iti v hrambene prostore, protokolarno dognati način poškodbe zapore ter okolnost, ali in po čigavi krivdi se je zgodila na prevozu. Po eventualni ob-

novitvi omota in po predpisu primerni namestitvi znamke zapornice mora finančni organ čez to znamko napisati besede: „Dne..... uradno zopet zaprto, N. N.“ ter povedati svojo uradno lastnost. Nove znamke zapornice je praviloma namestiti tako, da ostanejo prejšnje vidne.

§. 15.

K §§. 27 in 28 zakona.

Dolžnosti tistih, ki tržijo s cukrom, prodajajo cukr ali se pečajo z obrtom, v katerem se uporablja cukr.

I. Po §. 27 zakona zapovedano naznanilo so razen trgovcev in prodajalcev cukra dolžni vpodati slaščičarji, podjetniki kavaren, kavarnarji, izdelovalci kandisa, kandit, likérjev, šampanjca, oslajenega vina in čokolade. To naznanilo je naloženo tudi javnim skladiščem gledé njihovega opravila z obdanim cukrom.

Naznanilo je vpodati v zakonito predpisanem roku na finančnem oblastvu prve stopnje pismeno z nekoljkovano vlogo, ki naj razen imena tistega, ki vrši posel, oziroma obrtnika, obsega tudi kraj, trg ali ulico, popisno številko ali druge podatke, ki natančneje oznamenjujejo stojališče dotične trgovine ali obrta.

Ako se premenja oseba podjetnika kekega v §. 27, odstavku 1 zakona oznamenjenega obrta (posla), mora novi podjetnik podati pismeno naznanilo o prevzetju obrta (posla) najdalje v 48 urah, računa od časa prevzetja, in ako se tak obrt (posel) preloži v kako drugo obratovališče, mora podjetnik v roku, predpisanem v §. 27 zakona, oznamenivši natančneje krajevno lego novega obratovališča podati pismeno naznanilo finančnemu oblastvu prve stopnje. O vsakem naznanilu naj kontrolno okrajno vodstvo finančne straže, ki izve za dotična naznanila po finančnem oblastvu prve stopnje, izroči potrdilo.

II. Osebam, ki tržijo s cukrom, a ga ne prodajajo na drobno, niti nimajo obrta, v katerem se uporablja cukr, se dopušča na njih pismeno prošnjo, ki jo je vpodati pri finančnem oblastvu prve stopnje, pri vsaki poslatvi cukra, katero prejmejo, nekaj ovojev, opremljenih z uradnimi zapornicami, odpreti zaradi tega, da jim je moči preveriti se, kakšen je dotični cukr.

Ali to dopuščanje je navezано na naslednje pogoje:

1. Vsak trgovec s cukrom, kateremu se dovoli, nekoliko posod ali cukrovih grud odpreti, mora v prostorih, namenjenih za hranjenje cukrovih izdelkov, pisati zapisek po priloženem vzorcu št. V. Tiskovino zanj bode finančno oblastvo prve stopnje za povračilo stroškov dajalo v paginiranih in parafiranih sešitkih, katerih nit leži pod uradnim pečatom. Preden se komu tiskovina izroči, se poočiti na vsakem sešitku ime in stojališče trgovca, za katerega se je vzela.

Vzorec št. V

Vpis v ta zapisek, ki ga je treba vsako leto predložiti finančnemu oblastvu prve stopnje ter se zanj prejme nov zapisek, naj se opravi vselej, preden se odpro dotični ovoji.

2. Odprti ovoji se morajo, preden bodo odneseni iz prostorov, namenjenih za hranjenje cukra, zopet opremiti z uradnimi zapornicami. Zaradi tega naj trgovec s cukrom sklicuje se na tekočo številko svojega zapiska pismeno vpodá prošnjo pri najbližjem oddelku finančne straže ali kakem drugem v to določenem finančnem organu. Nove zapornice je nameščati takisto in z istimi pogoji, kakor je predpisano v §. 14 za cukrotvornice. Nove zapornice je praviloma prilepljati takó, da ostanejo prejšnje, zaradi odprtja raztrgane zapornice vidne.

III. Količine cukra, pripravljene za prodajo na drobno, in pa odpadki iz te manipulacije in načeti kosi so oproščeni nadaljnjega izkazovanja, da je davek plačan.

Za prodajo na drobno se razumeva prodaja, ki se vrši tudi v manjih množinah (količinah) nego v celih posamnih grudi, kartonih, zabojčkih, sodih.

IV. Previjanje poškodovanega cukra se dopušča s pogojem, da se to poprej pismeno naznani najbližjemu oddelku finančne straže.

Potem ko je delo vnovičnega ovijanja dovršeno, a vsekakor preden se odnese cukr iz hrambenih prostorov, je podati istemu finančnemu organu pismeno naznanilo, da se zapornice prilepijo na novi ovoj, ki mora ustrezati zahtevam §. 14. Finančni organ, kateremu dojde naznanilo, naj gre v hrambene prostore, naj pregleda, kako je cukr ovit, in če ni nobene spotike, naj novo zapornico po predpisu namesti, in čez njo napiše besede: „Dne..... uradno vnovič zaprto, N. N.“, naznanivši svojo uradno lastnost.

§. 16.

K §. 29 zakona.

Izvrševanje prigleda v cukrotvornicah, svobodnih skladih cukra in pri trgovcih s cukrom, speditêrjih cukra, prodajalcih cukra na drobno in tistih, ki v svojem obrtu uporabljajo cukrove izdelke.

Izvršuje prigled (preiskovanja, pregledbe) v cukrotvornicah, v svobodnih skladih cukra ter v prostorih trgovcev s cukrom, namenjenih za prodajo in hranjenje cukrovih izdelkov, speditêrjev cukra, prodajalcev cukra na drobno in tistih obrtnikov, ki v svojem obrtu uporabljajo cukrove izdelke, naj imajo finančni organi natanko pred očmi določila VIII. poglavja reda za carino in državno samoprodajo. Sosebno se je preiskuje stanovališke prostore, ki niso v notranji zvezi s prostori za obrat in zaloge, držati natanko tega, kar velevata §§. 273 in 274 reda za carino in državno samoprodajo.

Vrhu tega naj se pregledbe opravljajo vselej takó, da ne bode nepotrebnega hrupa, in da se obrtno obratovanje ne nadleguje in moti več, nego je neogibna potreba.

Pri prodajalcih, ki poleg prodaje na drobno oddajajo cukr v celih grudah, kartonih, zabočkkih, sodih in zabojih v razmeroma manjših množinah, in pri obrtnikih, ki uporabljajo cukr v svojem obrtu, naj se take pregledbe opravljajo sploh samo, kadar se sumi, da te osebe prejemajo cukrove izdelke brez uradnih zapornic.

Pri drugih prigledu gledé zapornic podvrženih osebah (n. pr. takih, ki tržijo s cukrom) pa, ki imajo večje zaloge cukra, naj se take pregledbe, če tudi ne občasno, vendar vsaj tudi brez posebnega povoda, a brezuvetno opravljajo takrat, kadar je sum dohodarstvenega prestopka.

§. 17.

K §. 30 zakona.

Ovedanje zaloge.**I. V cukrotvornicah.**

Pred vsako ovedbo zaloge, ki se vrši po §. 30 zakona in ki jo je opraviti praviloma samo enkrat na leto, kolikor moči ob času najmanjše zaloge, je izvršiti sklep zapisov tako, kakor je ukazano v naslednjem §. 19.

Ovedba zaloge naj se razteza na vse cukrove izdelke, gledé katerih je zaukazano pisanje zapisov, torej v cukrotvornicah, v katerih se piše zapis 2, tudi na cukr, ki se dobiva neobdačen iz drugih narejališč ali iz kakega svobodnega sklada. V teh narejališčih je ovedati zalogo od zunaj prinesenih cukrovih izdelkov sicer hkratu z ovedbo zaloge dogotovljenih v prostore, ki se dadó zapirati, vloženih cukrovih izdelkov, toda ločeno od te ovedbe.

Zaloge cukrovih izdelkov v narejališču se ovedajo po čisti teži. Ako gre za dogotovljen prodajen cukr, ki je že omotan in za katerega je bila tara poizvedena ob vkladanju (§. 12, št. 4), se je zadovoljiti, če ni posebnih pomislekov ter stranka sama ne vgovarja, s tem, da se najde kosmata teža in od nje že prej poizvedena tara odbije ter takó ustanovi čista teža. Pretehtujoč povedano taro se je držati §. 21, št. 3 tega ukaza.

Če je zaloga večja, se lahko, ako je podjetje s tem zadovoljno in ako se piše o vkladanju poseben zapisek, cukrove grude enega vara, nadalje ako so shranke očitno enako velike, tudi cukr v kockah v zabojih ter cukr v vrečah itd. tehta s poskusi na slepo. Zadošča, če se od vsakih 10 varov tehta eden, oziroma od vsakih 25 kosov eden; na njegovo izbero pa stranki ni dovoliti vpliva.

Ako se pri tem ne pokažejo razlike, presegajoče naravni potrošek, nasproti teži, ovedeni ob vkladanju, je za tisti del omenjenih cukrovih izdelkov, ki se ni potehtal s poskusi na slepo, vzeti svoječasno ob vkladanju ovedeno težo.

Ako se pokaže ob ovedbi zaloge kak primanjkljaj ali kak presežek, ga je izvesti tudi v zapisih, predpisanih v §. 33, št. 1, 2 in 3 zakona.

Potrošnino, pripadajočo na poistinjeni primanjkljaj, ki presega množine, proglašene za davka proste (§. 30 zakona), je naznaniti podjetniku narejališča z izvidom, ki se zapiše po priloženem vzorcu št. VI in ki ga naj podpiše podjetnik ali njegov namestnik ter finančni organ.

Vzorec št. VI.

II. V svobodnih skladih cukra.

Finančni organi imajo pravico po zaukazu finančnega oblastva prve stopnje od časa do časa ovedati v svobodnem skladu cukra težo zalog cukrovih izdelkov, toda ta ovedba zaloge naj se vrši po navadi samo enkrat na leto in to kolikor moči ob času najmanjše zaloge — izvzemši primere, da se

svobodni sklad cukra opusti ali pokaže kak pomislek zoper upravo svobodnega sklada.

V ta namen je skleniti prejemni in zglasitveni vpisnik, od prejemka odbiti izdatek in tako ovedeti zalogo, kolikor bi je moralo biti po knjigah. Ako se pokaže, primerjaje res ovedeno zalogo z zalogo, ovedeno po knjigah, kak primanjkljaj ali presežek, ga je izvesti v spredaj omenjenih vpisnikih. Izmera davščine prostega primanjkljaja se ustanavlja pri konsumnem cukru z $\frac{1}{4}$ odstotka in pri sirovem cukru z 1 odstotkom množin cukra, vkladanih po zadnji ovedbi zaloge.

V ostalem naj se zmislu primerno uporabljajo določila §. 30 zakona in spredaj pod I dani zaukazi.

Vzorec št. VII. Za ovedbo potroška naj pišejo finančni organi zaznamek po vzorcu št. VII, v katerega je vpisovati vsak mesec na novo vkladane množine cukra.

Ob ovedbi zaloge v javnih svobodnih skladih se lahko z ozirom na okolnost, da se posamezni vkladni cukra izvrše ločeno v skladiški knjigi, omeji tehtanje na posamezne take vkladne postavke. Ako bi se pa pri tem pokazal kak pomislek, se mora izvršiti splošna ovedba zaloge. Ako se opravi kontrola zaloge po posameznih vkladnih postavkah, je preračunati potrošek ob sebi umevno samo z ozirom na vsak posamezni vkladni postavki, privzet v ovedbo, s poskusi na slepo.

§. 18.

K §§. 31 in 32 zakona.

Čas, kdaj se smejo odnašati cukrovi izdelki. Poti za odnašanje cukrovih izdelkov. Dolžnost voznika ob prevažanju cukra.

1. Za izjemno dovoljenje, cukr tudi zunaj časa, ustanovljenega v §. 31 zakona, iz cukrotvornice odnesti, ali vanjo ali pa iz poslopja v poslopje čez odprto dvorišče vnesti, naj podjetnik cukrotvornice pisмено poprosi pri finančnem oblastvu prve stopnje ter obširno pové razloge.

2. Ceste in poti, po katerih, ter vrata ograje, skozi katera se cukrovi izdelki odnašajo iz cukrotvornice, je treba povedati v prodajni boleti.

3. Kdor cukr v okolici cukrotvornice prevažá, ima dolžnost finančnim organom na zahtevo pokazati prodajno boletó, kakor tudi ostale spremnice. Ako

bi se primerjaje poslatev sè spremnicami našla kaka spotika, zaradi katere bi bilo treba poslatev iztehtati, je dolžen voznik, s poslatvijo, spremljan po finančnem organu, podati se tja, kamor mu ta reče, in pri vseh uradnih poslih pomagati, kolikor je potreba.

§. 19.

K §§. 33 in 34 zakona.

Knjigovodstvo v cukrotvornicah.

Zapiske, ki jih mora v cukrotvornicah pisati podjetnik sam ali kogar on postavi, je pisati po priloženih vzorcih št. VIII, IX in X. Tiskovine zanje se dobivajo v paginiranih in parafriranih sešitkih, katerih nit leži pod uradnim pečatom, za povračilo stroškov od urada ali organa, katerega določi finančno oblastvo prve stopnje. Preden se izroči, je na vsakem sešitku vpisati ime in stajališče cukrotvornice, za katero se prejme vpisnik.

Gledé pisanja posameznih zapiskov se ukazuje naslednje:

1. V zapis, zaukazan v §. 33, št. 1 zakona (zapis 1, vzorec št. VIII), je treba vpisati vse iz cukrotvornice prihajajoče množine prodajnega cukra (§. 12), kar se jih je v 24 urah od 6. ure zjutraj enega dne do 6. ure zjutraj drugega dne dogotovilo, na podstavi podatkov tehtanja vsak dan do 8. ure zjutraj najdalje.

Med izdatke je treba v tem zapisku vpisati v gori omenjenem času samo tiste množine cukra, kar se jih iz zalog cukra, že vloženih v zaprte prostore, vzame za nadaljnje predelovanje.

Vpisuje naj se vsikdar po čisti teži (§. 12), in to v odločenih razpredelkih, po tem kakor gre ali za cukr z najmanj 99·3 odstotka polarizacije (potrošni cukr) ali za cukr manje polarizacije.

Kadar se gotov prodajen cukr precej, čim je iztehtan, brez prejšnjega vkladanja odnese iz cukrotvornice v prostor določen za to, ki se dá zapreti, je dotične množine v omenjenem zapisku zapisati med prejemke in v njem poodčititi, da je cukr odnesen, sklicujé se na dotično tekočo številko prodajnega vpisnika.

Razlika med množinami cukra, ki so v tem zapisku vpostavljene med prejemke in izdatke, kaže torej zalogo gotovega prodajnega cukra, kakršna bi

Vzorci
št. VIII, IX
in X.

IV. Obrazec vprašanj za preglede po preglednikih, katere je postavilo sodišče ali politično deželno oblastvo.

§. 21.

Spodaj podani obrazec vprašanj bodi vodilo za to, na katere točke naj se posebno pazi preglednik, katerega je postavilo kako državno oblasto, pri vseh vrstah zadrug (društev) o svojem pregledovanju. Poleg tega mu bode pa tudi vso svojo pozornost vedno obračati tudi na tiste strani materialnega in formalnega pravega gospodarstva, katere po kakovosti in vrsti dotične zadruge (društva) posebno veljajo pri njih delovanju in sploh vsak čas v svojem pregledu ravnati se po posebnostih posameznega primera.

V. Poročevanje.

§. 22.

O podatku pregleda naj preglednik sestavi pregledno poročilo, v katerem je razložiti vse za presojo gospodarstva zadruge (društva) bistvene okolnosti, odgovoriti na vprašanje, ali se je ravnalo vse po zakonitih in ustavnih določilih, in navesti vse najdene nekoliko važne nedostatke (§. 16, odstavek 4 tega ukaza).

V poročilu je povedati čas začetka in konca pregleda.

Če je preglednika postavil deželni odbor ali zaveza, je pregledno poročilo predložiti deželnemu odboru ali zaveznemu načelstvu, drugače pa zadrugi (društvenemu) načelstvu (§. 7 zakona z dne 10. junija 1903. l. [drž. zak. št. 133]).

Pregledniki, katere je postavilo kako sodno ali politično oblastvo, naj s svojim naznanilom o opravljenem pregledu predložijo spisek za pregled zahtevanih stroškov ali pa, če se je o tem dosegel porazum s pregledano zadruzo (društvom), to priobčijo ter povedo znesek.

VI. Odstranjenje zapazanih nedostatkov.

§. 23.

Če je pregled pokazal, da se je grešilo zoper zakonita ali ustavna določila, naj preglednik zadrugi (društvu) določi primeren rok, v katerem je odpraviti nedostatke. Rok je določiti tako, da bode

zadrugi (društvu) po navadnem hodu opravil moči očitane nedostatke odstraniti v dovoljenem roku.

Ako se pregledniku ne dokaže, da so hibe opravljene pred pretekom roka, naj, če ga je postavil deželni odbor ali zaveza, potem deželnega odbora ali zaveznega načelstva, drugače pa naravnost prepis svojega preglednega poročila s kakimi morebiti potrebnimi pojasnili predloži trgovinskemu sodišču (§. 9 zakona z dne 10. junija 1903. l. [drž. zak. št. 133]).

§. 24.

Naznanila, da se ni ravnalo po zakonitih ali ustavnih določilih, ki se oddajajo po §. 9 zakona z dne 10. junija 1903. l. (drž. zak. št. 133), nalagajo pristojnemu sodišču ali političnemu deželnemu oblastvu dolžnost delati na to, da se bode ravnalo vse po zakonitih in ustavnih določilih.

Pri pridobitnih in gospodarskih zadrukah naj sodišče se posebno preudari, ali je povod uradno postopati po §§. 87 do 89 zakona z dne 9. aprila 1873. l. (drž. zak. št. 70).

VII. Pregledni stroški.

§. 25.

Ako preglednik zahteva, naj mu oblastvo ugotovi pregledne stroške (§. 10, odstavek 2 zakona z dne 10. junija 1903. l. [drž. zak. št. 133]), naj s pismeno vlogo naznani svoje razhodke v gotovini, zahtevano povračilo in za izmero povračila bistvene okolnosti. Stroški se ugotovijo poslušavši načelstvo pregledane zadruge (društva). Po pravni moči sklepa je pregledne stroške pobrati uradoma ter vročiti pregledniku.

Stroške pobira trgovinsko sodišče, ako zahteva preglednik, tudi tedaj, če zadruga odlašajo poravnati s preglednikom dogovorjene pregledne stroške in če se z listino dokaže, da je dogovorjen določen znesek stroškov.

§. 26.

Oblastveno postavljeni pregledniki ne smejo, tudi če so se z zadruzo (društvom) porazumeli o preglednih stroških, pobirati jih sami. Pobira in pregledniku vročuje naj stroške oblastvo, katero je postavilo preglednika.

§. 20.

K §§. 37, 38, 39, potem 41, 42 in 43 zakona.

Odnášanje cukrovih izdelkov iz kake cukro- tvornice ali iz kakega svobodnega sklada cukra.

I. Odnášanje cukra proti plačilu potrošnine.

1. Zglasitev.

Vsako odnesenje cukra proti plačilu potrošnine je pisмено v dvojni izdaji po priloženem vzorcu
Vzorec št. XI. št. XI zglasiti pri finančnem organu, kateremu je iz-
ročeno nadzorovanje podjetja, ter pokazati boletu
o plačilu ali počaku (§. 21 izv. uk.). Podatke v raz-
predelkih 1 do 6 je vstaviti vedno poprej, preden
se izroči zglasitev. V razpredelke 7, 8 in 9 je vpi-
sati šele po uradnem poslovanju s pošiljateljico, toda
pred nje izstopom, na podstavi teže posameznih
kosov, ki so jo ovedeli finančni organi hkratu in
skupno s stranko. Pri kosih z enako čisto težo in
samo nebišveno se razlikujejo kosmato težo in taro
je dovoljeno vpisati samo skupno kosmato težo,
taro in čisto težo. Ne zahteva se ošteviliti zunanje
ovoje cukrovih grud in kartonov.

Zglasitvene golice se dobivajo proti povračilu
napravnih stroškov po finančnih organih, katerim je
izročeno nadzorovanje podjetja.

Zglasila se smejo izdajati tudi potom kopij-
skega ravnanja. V tem primeru morajo biti dotične
tiskovine narejene iz primerno močnega papirja. Za
kopiranje je uporabljati samo tintne klinčke in mo-
rajo biti izdaje dobro čitne.

Zglasitvam se lahko prilagajo tudi konsignacije
o kosmati teži, tari in čisti teži posameznih tovorov
kakor vložne pole. Pripeti pa jih je na zglasitev
z nitjo, katere oba konca je dati pod pečat zglasilca
in finančnega organa.

Vsebina zglasila sme biti tudi tiskana, kolikor
se to dá, toda izvzemši podpis.

Vsaka zglasitev se mora glasiti na 5 metrskih
stotov cukra najmanj, izvzemši primer, da zaloga
poide.

Ako je množina cukra, ki je predmet zgla-
sitve, določena za več prejemnikov, je za posa-
mezne prejemnike določene pošiljatve poočititi
s tekočimi številkami in jih ločiti drugo od druge
s počeznimi črtami, nadalje je v zglasitev privzete

cukrove izdelke odpraviti isti dan in z enakovrst-
nimi vozili.

2. Uradno ravnanje z zglasitvijo.

Finančni organ, kateremu se izroči zglasitev,
naj najprej preskusi vstavljene podatke in soglasje
obeh izvodov, eventualno zahteva njih popolnitev;
vrhu tega mora poistiniti, ali je pri rokah boleta
o plačilu ali počaku, ki popolnoma zalaga pripada-
jočo potrošnino. Ako se v kateremkoli oziru pokaže
kak nedostatek, je zglasitev zavrniti. Izstrugane,
popravljenе ali deloma prečrtane zglasitve se ne
smejo sprejemati.

En izvod zglasitve je vrniti stranki.

3. Uradno ravnanje s pošiljateljico.

a) Finančni organi morajo na podstavi zglasitve,
preden se odnesejo cukrovi izdelki, ovedeti
število, znamenje in številko ter kakovost shrank,
v katerih so cukrovi izdelki, poizvedeti njihovo
kosmato in čisto težo in tudi vrsto cukra za
vsak posamezni tovor ter preskusiti soglasje
zglasitve s stanjem pošiljatve.

b) Čisto težo omotanih cukrovih izdelkov je po-
izvedeti, odbivši taro od ovedene kosmate
teže.

Teža ovojev (tara) se mora pod uradno
intervencijo ovedeti že pred njihovo vsako-
kratno rabo (§. 12, št. 4).

Ovedeno taro je tudi razen primerov
§. 12, št. 4 poočititi na ovajih.

Za sirovi cukr v vrečah se lahko jemlje
tara poprečno z 1 odstotkom kosmate teže, če
je resnična tara k večjemu za peti del manjša,
o čemer se morajo finančni organi prepričati
s poskusi na slepo. Ako izvoli pošiljač to po-
prečno taro, naj v dotičnem razpredelku zgla-
sitve zapiše: „Vzeta poprečna tara“. Ako pa
raje iztehta čisto težo, mora za vsak tovor po-
vedati taro vreče v zglasitvi.

c) Ako se napovedana tara preskusi, se lahko pri
tem poskuša na slepo, in ako se pri tem po-
kaže razlika, ki ni večja nego $\frac{1}{2}$ odstotka
kosmate teže, se lahko nadaljnje opusti.

4. Uradno ravnanje z boletami o plačilu, oziroma počaku.

a) Ako se je položila potrošnina samo za pošiljatev cukra, ki ga je odnesti po zglasitvi, oziroma ako se je počak zahteval samo zanjo, je vzeti dotično boleto o plačilu, oziroma počaku o priliki izročitve zglasitve nazaj in jo priložiti zglasitvenemu vpisniku.

b) Ako se je položila potrošnina za več pošiljatev naprej proti obračunu ali ako se opravi več pošiljatev na podstavi ene bolete o počaku, mora finančni organ pripadajočo potrošnino poočititi na ozadnji strani dotične bolete za vsako pošiljatev in v primeru počaka obvestiti pobiralni urad takoj po preteku predmetnega mesca, kateri na počak puščen davčni zneski so bili predpisani v teku tega mesca. Ako je boleta o plačilu ali počaku pošla, jo je vzeti nazaj in obvestiti dotični pobiralni urad, da je boleta o počaku pošla. Ako je gledé kake bolete o počaku potekla doba za dovolilo počaka, se na njeni podstavi ne sprejme več nadaljnja zglasitev odnašanja in se pobiralni urad obvesti, da in do katerega zneska se ta boleta ni porabila. Tudi take bolete o počaku je s sklepom dotične obratne dobe vzeti nazaj in zdnjemu zglasitvenemu vpisniku, oziroma kakemu poznejšemu zglasitvenemu vpisniku priložiti za prilogo.

5. Izročitev cukrovih izdelkov, namenjenih za podjetnike in njihove nameščence.

Spredaj stoječa določila o odnašanju cukra proti plačilu potrošnine je zmislju primerno uporabljati tudi za tisti cukar, ki je namenjen podjetniku ali njegovim nameščencem za potrošek znotraj tvornične ograje; samo da je v zglasitvi namesto nameničča poslatve in naslova neposrednjega prejemnika zapisati „za potrošek znotraj cukrotvornice“ in v §. 37, št. 5, 6 in 7 zakona navedene podatke je pri tem izpustiti.

Za plačilo davka od cukra, ki se ima znotraj ograje potrošiti, se morajo zlaševati najmanj take množine, kakor so predpisane za posamezne kose ob davkovnem odnašanju. Tega cukra ni opremljati z uradnimi znamkami zapornicami.

6. Plačilo potrošnine za vzorce cukra.

Za vzorce cukra v zmislju naslednjih določil je smatrati samo količine cukra, katere posamič ne

presega 500 gramov. Vzorci redkih in gostih sokov ter polnilne mase pa smejo imeti en kilogram največje teže in vzorci rafinadnega cukra tri kilograme največje teže.

Kadarkoli se hočejo vzorci cukra odnesti iz cukrotvornice, je treba to cukrotvornico nadzirajočemu finančnemu organu neposrednje, predno se odnesejo, pismeno zglasiti ter povedati, kakšni so ti vzorci in koliko jih je.

Čisto težo cukra, kar ga je v vzorcih, je treba poizvedeti samo, ako podjetništvo zahteva; a če ne zahteva, se jemlje v račun maksimalna teža.

Nadzorni organ naj na podstavi zglasitve pregleduje vrsto in število vzorcev, zglašenih za pošiljatev, ter se preveri, če ne prestopajo dopuščene maksimalne teže. Teh vzorcev ni treba oznamenjati z uradnimi znamkami.

O odposlanih vzorcih naj piše nadzorni organ zabeležek, ki ga je sklepati mesečno. Potrošnino, ki pride za vzorce cukra in ki jo je naznaniti podjetniku, je odpisati na dotični boleti o plačilu ali počaku. Ako ni dovolj za založbo, mora podjetnik vplačati potrošnino najdalje v treh dneh na naznanjenem pobiralnem uradu.

Da dokaže izvoz vzorcev prečiščenega cukra nad 500 gramov, naj stranka priloži oddajni list dotičnega prevoznega zavoda in ga izroči nadzornemu organu.

7. Svobodni skladi cukra.

Spredaj stoječa določila tega paragrafa je zmislju primerno uporabljati tudi na odnašanje cukra iz kakega svobodnega sklada proti plačilu potrošnine.

Ako se opravlja uradna sozopora in piše skladiška knjiga, v kateri se posamezno vpisujejo vkladanja, je ovedati kosmato težo, ako se najdejo posamezni kosi neizpremenjeni z nepokvarjeno uradno zaporo, ob izkladanju, če se zanj napove ista kosmata in čista teža, ki se je ovedela ob vkladanju, samo s poskusom na slepo brez ovedbe čiste teže, če se pri tej ovedbi kosmate teže ne pokaže kak pomislek.

II. Določila gledé odnašanja cukra brez plačila potrošnine.

A. Prenos cukra v kak svobodni sklad ali v kako cukrotvornico kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru.

1. Zglasitev.

Vsako neobdačeno odnašanje konsumnega cukra ali sirovega cukra iz kake cukrotvornice za vkladanje v kak svobodni sklad, ali sirovega cukra ali peščenega cukra iz kake cukrotvornice ali iz kakega svobodnega sklada, da se vnese v kako cukrotvornico, je poprej pismeno zglasiti pri finančnem organu, kateremu je izročeno nadzorovanje cukrotvornice, oziroma svobodnega sklada, v dvojni izdaji

Vzorec št. XII. po priloženem vzorcu št. XII.

Z zglasitvijo prevzame podjetnik cukrotvornice, oziroma svobodnega sklada dolžnost, v zglasitvi natančneje oznamenjeni cukrer v neizpremenjeni kakovosti in množini v določeni dobi postaviti pri finančnem organu, kateremu je izročeno nadzorovanje cukrotvornice, oziroma svobodnega sklada, predloživši zglasitev v nadaljnjo odpravo, oziroma plačati za dotično množino cukra pripadajočo potrošnino, ako in kolikor ne pride dotična množina cukra v cukrotvornico, oziroma svobodni sklad in se tudi ne more dokazati, da je bila vničena na prevozu.

Gledé izdaje in preskušnje zglasitve ter gledé njenega vpisa v zglasitvenem vpisniku se zmislu primerno uporabljajo spredaj stoječa določila pod I, št. 1 in 2.

2. Uradno ravnanje s pošiljtvijo.

Finančni organi opravijo zunanjo in notranjo preiskavo pošiljatve tako, kakor je zaukazano pod I, št. 3, za vsako posamezno shranko in naj pazijo na to, da se vpišejo podatki v razpredelke 4 do 6 zglasitve v polnem soglasju z uspehom uradne ovedbe v obeh izvodih. Tekočo številko, pod katero se je vpisalo v prodajnem vpisniku, naj finančni organ vpostavi v obeh izvodih zglasitve.

Ako se ob odnašanju cukra v vrečah ali zabojih napove za vsak tovor enaka kosmata teža, tara in čista teža, se je moči zadovoljiti s kosmatim tehtanjem dvajsetega dela pošiljatve s poskusi na slepo. Ako se najde kosmata teža tudi samo dveh vreč, oziroma dveh zabojev manjša od napovedane za več

nego $\frac{1}{2}$ odstotka, je ovedeti težo vsakega posameznega tovora.

Ako so izpolnjeni vsi predpisani pogoji in ako ni v nobenem oziru pomislekov, je na obeh izvodih zglasitve vstaviti, zaslišavši pošiljača, rok, ki ga z ozirom na vse razmere ni odmeriti prekratko in v katerem mora priti pošiljatev na kraj namembe in je pošiljatev dati pod uradno zaporo, ako stranka zahteva.

Ako je podjetje, iz katerega se naj odpravi pošiljatev, s kako železnico zvezana po šinah, in ako naj se pošiljatev odpravi pod zaporo nakladišča, nadzoruje finančni organ, ki posluje za pošiljalni urad, tudi popolni naklad cukra v železnične vozove, nadene uradno zaporo in nakaže pošiljatev dostavnemu uradu, ako ni pomisleka, ki bi oviral njeno takojšnjo odpravo. Ako se odpravi pod zaporo nakladišča, morajo biti za prevoz določeni železnični vozovi pripravljeni, da se nanje dene povsem ugotovljajoča zapora. V drugih primerih je zapreti tovore.

En izvod zglasitve, ki naj spremlja pošiljatev na kraj namembe (unikat), je vročiti stranki.

3. Določila za pot pošiljatve.

a) Na potu pošiljatve je paziti na predpise o prevozu nakazanega neocarinenega uvoznega blaga.

Dotične predpise obsegajo §§. 155 do 164 všteti, zlasti pa §. 160 redu za carine in državni monopol, ki v bistvenem zaukazuje, da je vse dogodke, s katerimi nastane potreba blago na prevozu razkladati ali prekladati ali prestopiti dostavni rok, ter vse dogodke, s katerimi se izpremeni kakovost blaga ali napovedana teža, se poškoduje zunanji ovoj shrank, se pokvari ali naredi nevidna uradna zapora itd., naznaniti nemudoma najbližjemu carinskemu uradu ali občinskemu načelniku, ali bližnjemu oddelku finančne straže; ti organi naj ovedejo pravilnost povedanih dejanstev in podelé vozniku blaga potrdilo o naznanilu, potem o tem, kar se je ovedelo, s katerim se mora voznik blaga izkazati na dostavnem uradu.

b) Ako naj se pod zaporo nakladišča odpravljena pošiljatev na zahtevo pošiljača na prevozu preloži v druga prevozila, pripravna za napravo zapore nakladišča, je to prekladanje, ki se mora raztezati na celo pošiljatev, že ob odpravi priglasiti nadzirajočemu finančnemu

organu naznanivši čas in kraj preklada; finančni organ naj to zaznamuje na priglasitvi in naznani tako nadzornemu organu podjetja, ki prejme pošiljatev, kakor tudi oddelku finančne straže, v čigar okrožju se naj preklada.

Prekladati je pod uradnim nadzorstvom v navzočnosti dveh organov finančne straže, ki naj snameta uradno zaporo, jo deneta zopet na novo prevozilo in zaznamujeta na spremnih papirjih izvršitev, oziroma preklad, ter naznani vrsto, eventualno oznamenijo prevozila, v katera so se preložili cukrovi izdelki, in navedeta število in vrsto narejenih zapor.

4. Vlaganje cukra v cukrotvornico ali v svobodni sklad.

Čim je kaki cukrotvornici ali kakemu svobodnemu skladu nakazana pošiljatev dospela v kraj namembe, mora podjetnik ali njegov namestnik, pokazavši unikat zglasitve takoj ustno ali pismeno naznani finančnemu organu, ki je določen za nadzorovanje podjetja. Na podstavi tega naznani in unikata priglasitve, ki jo je rešil pošiljalni urad, se vložijo cukrovi izdelki, tudi če bi duplikat zglasitve še ne bil došel, v cukrotvornico ali v svobodni sklad.

Finančni organ ové število, vrsto, znamenje in številke shrank, prejšče napravljene uradne zapore in ové težo in vrsto cukrovih izdelkov tako, kakor je to storil pošiljalni urad; pri tem se je tudi tukaj gledé shrank enake kakovosti in velikosti moči zadovoljiti s poskusi na slepo (točka 2, odstavek 2).

Ako se teža pošiljatve ni našla za več nego pet odstotkov večja ali manjša nasproti zglasitvi, ni začeti kazenskega postopanja.

Ovedba množine se lahko opusti s privolilom podjetnika, ako je pošiljatev došla z nepokvarjeno uradno zaporo, če se je število tovorov našlo pravilno in se tudi sicer ne pokažejo nikaki pomisleki. V tem primeru se postavi množina cukra, ki jo je ovedel pošiljalni urad, med prejemke.

To velja tudi, ako se vlagajo cukrovi izdelki iz kake cukrotvornice v svobodni sklad cukra, ki ga obratuje cukrotvornica v svojem stojališču ali v njegovi bližini in ki je pod skupnim dohodarstvenim nadzorstvom, ali ako se vlagajo iz svobodnega sklada v cukrotvornico in se prevoz vrši pod uradnim

spremnstvom ali ga dohodarstveno nadzoruje pošiljalno mesto.

Po opravljeni ovedbi teže vstavi finančni organ izvid in prejemno številko, pod katero se je vpisala v zapisek 2, oziroma v prejemni vpisnik, predpisan za svobodni sklad, na zadnji strani obeh izvodov zglasitve in pošlje unikat, opremljen s potrdilom o opravljeni dostavi, brez odloga priporočeno pošiljalnemu uradu kakor poštne prosto službeno reč. Potrjeni duplikat zglasitve je priložiti zapisku 2, oziroma prejemnemu vpisniku.

5. Končno uradno poslovanje pošiljalnega urada.

Pošiljalni urad naj nazaj došli unikat zglasitve pokaže podjetniku ali njegovemu namestniku in ga potem priloži zglasitvenemu vpisniku.

Ako se je v podjetju, ki je prejelo pošiljatev cukra, po nazaj došlem unikatu poistnila manjša nego ob odposlatvi ovedena množina cukra, ne da bi se opravičil primanjkljaj, mora pošiljač za ta primanjkljaj vplačati potrošnino v treh dneh, da se izogne eksekuciji. Naznanja se z izvidom.

Ako v osmih dneh po preteku dostavnega roka, povedanega v zglasitvi, ne pride potrjeni unikat, je o tem takoj obvestiti predstojno finančno oblastvo prve stopnje in izvršitev zaznamovati v zglasitvenem vpisniku sklicujé se na dotični postavek. To oblastvo je dolžno dalje poizvedovati, in ako bi se pokazalo, da pošiljatev ni došla na kraj namembe, na podstavi §. 42 zakona predpisati pripadajočo potrošnino v plačilo v treh dneh, da se zabrani izvršilo, in zaradi opuščene dostave ovedeti dohodarstven spotikljaj.

B. Izvoz cukra čez carinsko mejo.

Gledé izvažanja cukra čez carinsko mejo veljajo vobče v spredaj stoječem oddelku II, lit. A navedena določila z naslednjimi izpremembami:

1. O vsakem namerjanem izvozu cukra iz kake cukrotvornice ali iz kakega svobodnega sklada čez carinsko mejo je vložiti izjavo po priloženem obrazcu (vzorec št. XIII) pri finančnem organu, kateremu je izročeno nadzorovanje podjetja, v dvojni izdaji, in ako hoče pošiljač doseči posebno izstopno potrdilo, v trojni izdaji.

Izvaža se lahko čez vse glavne carinske urade in čez vse pomožne carinske urade I. razreda, čez

Vzorec
št. XIII.

ostale carinske urade pa le s posebej dodeljenim dovolilom.

2. Vsako pošiljatev je dati pod uradno zaporo in za to mora biti cukrer v dobro okovarjenih shranjkih, pripravnih za napravo popolnoma varujoče uradne zapore, ako ni tako, da se dá zapora tovora pogrešati zaradi uporabe zapore nakladišča. Tovori pošiljatve morajo biti zaznamovani s števkami in se v izjavi navesti po aritmetičnem redu svojih števk.

V železničnih vozovih je posamezne tovore vkladati tako, da je lahko priti v vozove ter do posameznih tovorov.

Ako se vložijo v kak železnični voz različne vrste cukra, se morajo posamezne vrste cukra v zaprtem prostoru vkladati tako, da ostanejo k vsaki vrsti cukra pripadajoči tovari združeni, in hkratu je z dotično izvozno izjavo, v kateri je spojit napovedi gledé vsake posamezne vrste cukra, prinešti navaden načrt železničnega vagona, iz katerega mora biti razvidno, kje ležé k vsaki posamezni vrsti cukra spadajoči tovari v zaprtem prostoru.

Pošiljalni urad naj načrt, ki mora pošiljatev spremljati do izstopnega urada, preskusi in, ako se je našel pravilen, to okolnost potrdi na načrtu.

3. Izvozno pošiljatev je nakazati izstopnemu uradu.

4. Cukrer, s katerim se je uradno poslovalo za izvoz čez carinsko mejo, se ne sme puščati v carinskem ozemlju.

5. Ako je pošiljatev došla na izstopni urad v roku, ki ga je oznamenil pošiljalni urad, ako je uradna zapora nepokvarjena in ako se ob pregledu najde, da se pošiljatev popolnoma ujema z izjavo, odpravi izstopni urad pošiljatev za izstop čez carinsko mejo, in vpiše po izstopu izstopno potrdilo v vse izvode izvozne izjave.

C. Davščine prosto odnašanje cukra v napravljanje izvoznih reči ali klaje za živino.

Določila o odnašanju cukra, določenega za davščine prosto porabo v napravljanje cukrovitih izvoznih reči ali za hranjenje živine, obsegata priloži A in B. logi A in B.

III. Določila gledé odnašanja ljudem ne-uzitnega (davka prostega) sirupa.

Vsako odnašanje ljudem neužitnega in torej davka prostega sirupa iz kake cukrotvornice naj se

naznani nadzornim organom in ti organi naj ga kontrolirajo.

Gledé zglasitve naj se zmislu primerno uporabljajo zaukazi oddelka I, št. 1 in 2 s premembo, da naj napovedi, zadevajoče potrošnino, v zglasitvi odpadejo in da bodi en izvod zglasitve za spremni papir in da ga je na zahtevo pokazati finančnim organom.

Uradna preiskava za davka prosto odnašanje zglasenega sirupa naj se praviloma omejuje na ovedbo njegove barve in njegovega okusa.

Za davka prosti sirup (melaso) se šteje tisti, ki ima umazanorjavo barvo in neprijeten slan okus. Samo ako se dvomi, da je za davka prosto odpravo zglaseni sirup ljudem užiten, je vzeti od dotične pošiljatve dve poskušnji po 500 gramov, jih dati v čiste stekleničice, jih potem neprodušno zamašiti, zapečatiti in jim nadeti papirnati ščitek, ki je pritrjen z gumijem ali limom in za varstvo istosti pripečaten na enem koncu in ki obsegaj podatke istosti pošiljatve. Stranka se mora obvestiti, da se vzamejo vzorci, in dati se ji mora prilika, da je pri tem navzoča. Eno stekleničico je brez odloga poslati preskuševališču c. kr. tehniške finančne kontrole (Dunaj, Praga). Drugo stekleničico naj hrani finančni organ za reservo vsaj dva mesca.

Ko se je odvezel vzorec, je pošiljatev na zahtevo stranke odpraviti, po izidu analize pa eventualno zaradi uvedbe kazenskega postopanja in zaradi izterjave potrošnine, pripadajoče za davka prosto odpravljeno množino sirupa, takoj po dohodu izvida ukreniti, kar je treba.

Ravnanje ob odvezanju vzorcev ter ob preiskavi melase in sirupa je predpisano v prilogi XIV. Priloga XIV.

Finančna oblastva prve stopnje so pooblaščena dovoliti fabriškim podjetjem za cukrer na njihovo zahtevilo s pridržkom vsakočasnega preklica, ki naj nastopi takoj v primeru zlorabe, narejanje klaje za živino iz melase v cukrotvornicah po nastopnih pogojih.

1. Podjetje mora nadzornemu organu izročiti natančen popis ravnanja, ki se ga je držati ob proizvajanju klaje iz melase, ter navesti obratne prostore in delovne priprave, ki se rabijo, primesi in mešalno razmerje.

Za to ravnanje pa se ne smejo rabiti v §. 15, št. 1 in 2 zakona oznamenjeni prostori.

2. Za gorenji namen vsakočasno odvzeta množina melase se mora po predpisu zglasiti in ž njo uradno obravnavati.

3. Dati jo je v za to določeno, trdno stoječo hrambeno posodo in se odtod ne sme rabiti za kaj drugega nego za kar je zglášena.

IV. Določila za primer, da je odprava cukrovih izdelkov v zglašenem času ovirana ali da docela izostane.

1. Ako bi se zglašeni cukrovi izdelki mogli odpraviti sicer isti dan, toda še le, ko je potekla ena ura ali več čez zglašeni čas, mora finančni organ, ki nadzoruje odpravo, to okolnost zaznamovati na prodajni boleti, ki spremlja pošiljatev, in v prodajni boleti povedati uro, do katere mora cukr biti iz cukrotovnice, oziroma svobodnega sklada.

2. Ako se cukrovi izdelki na zglašeni dan zaradi kake nepričakovane ovire sploh ne morejo odpraviti, se smejo odpraviti še naslednji dan brez vnovične zglasitve, ako se ovira, takoj ko nastane, naznani pismeno v dvojni izdaji finančnemu organu, kateremu je izročeno nadzorovanje podjetja.

3. Ako je zaradi kake nepričakovane ovire zglašena odprava cukrovih izdelkov ovirana tudi na dan, ki sledi zglašenemu dnevu, ali ako mora docela izostati, lahko pristojno finančno oblastvo prve stopnje na pismo zaprosilo podjetnika dovoli, da se zadevna zglasitev razveljavi, eventualno tudi potrošnina povrne, oziroma odpiše (§. 41 zakona), ako se ovira takoj, ko nastane, pismeno v dvojni izdaji naznani finančnemu organu, določenemu za nadzorovanje podjetja, in ako podjetje ob uradni ovedbi verjetno dokaže naznanjeno oviro.

Ako so ti pogoji izpolnjeni, dovoli finančno oblastvo prve stopnje, da se razveljavi dotična zglasitev, s tem da ukrene njen izbris v zglasitvenem vpisniku, eventualno tudi izbris zadevnega vpisa v prodajnem vpisniku ter preklic morda že izdane prodajne bolete.

Ako je znesek davščine, ki pripada na podstavi kake razveljavljene zglasitve, na plačani boleti o plačilu ali počaku že odpisan, je dotični postavek prečrtati, sklicujoč se na dovolilo razveljave.

Po odpravljeni oviri namerjana odprava cukrovih izdelkov, ki so bili ovirani pravočasno izstopiti, je dovoljeno samo proti vnovični predpisu primerni zglasitvi in uradnemu obravnavanju.

§. 21.

K §. 40 zakona.

Rok dospelosti in puščanje potrošnine na počak.

I. Plačilo potrošnine.

Potrošnino je plačati pred zglasitvijo odprave cukrovih izdelkov iz cukrotovnice ali iz kakega svobodnega sklada cukra po čisti teži cukrovih izdelkov, ki se odpravijo, na podjetju naznanjenem pobiralnem uradu ali v nakaznem prometu poštnega hranilničnega urada na čekovni račun pobiralnega urada (ministrstveni ukaz z dne 26. novembra 1897. l. [drž. zak. št. 272]). Položi pa se lahko tudi proti obračunu naprej denarni znesek, ki zalaga potrošnino za več pošiljatev.

Potrošnina se plača s posebno zglasitvijo, ki se izroči v dvojni izdaji na pobiralnem uradu in ki jo je urediti po vzorcu št. XV.

Vzorec
št. XV.

Ako se pušča na počak, je v zglasitvi navesti zadevno dovolilo počaka ter povedati, do katerega zneska se zahteva ta odlog; ako ni odloga, je pripadajoči znesek plačati v gotovini.

II. O puščanju na počak.

Po §. 6 zakona z dne 31. januarja 1903. l. (drž. zak. št. 26) je rok za vplačilo 1. dne septembra 1903. l. že odložene potrošnine od cukra ali potrošnine, ki se pusti v bodoče na počak, ustanovljen na šest mescev, računa se od koledarskega mesca, ki sledi neposredno mescu predpisa.

Od naprej v gotovini vplačane potrošnine od cukra se ne dovoljuje diskonto.

Gledé puščanja na počak veljajo v ostalem naslednja določila:

1. Dovolilo puščanja potrošnine na počak je zaprositi na finančnem oblastvu prve stopnje.

Odlog potrošnine se dodeli k večjemu za dolžnost davščine, nastalo v eni obratni dobi. Vendar ni treba, da se v obnovitev dovolila odloga obnovi vsakikrat tudi ugotovitev zneska davščine, ki se pušča na počak, temveč že dana varščina se lahko, ako se ni omejila v tem oziru, pusti tudi za drugo ali kako nadaljnjo obratno dobo, ako niso nastale okolnosti, ki so po mnenju finančnega oblastva iz-

premenile vrednost varščine tako, da bi bila nevarnost za državni sklad.

V skupni znesek, ustanovljen po meri ugotovitve, do katerega se je dovolil odlog, se ne vštevajo sicer odloženi, pa že vplačani zneski. Ako je torej na primer kak podjetnik od dovoljenega mu kredita davščine za 50.000 K uporabil 49.000 K, toda preden zahteva odlog za novo dolžnost davščine, že vplačal 30.000 K v gotovini, mu je za odlog nove dolžnosti davščine še 31.000 K na razpolaganje, in ako bi bil, preden zahteva odlog za novo dolžnost davščine, plačal že vso prejšnjo dolžnost za 49.000 K v gotovini, bi imel za odlog nove dolžnosti zopet ves dovoljeni kredit 50.000 K na razpolaganje.

Finančno oblastvo odloča v svojem področju, ali so dani pogoji za dovolilo odloga davščine in v katerem obsegu se prizna. O odločbi se pismeno obvestijo davčni zavezanci in dotični pobiralni urad.

2. Zagotovilo se lahko daje tako:

A. Z namembo ali položbo vrednostnih papirjev, in sicer se lahko za to uporabijo:

- a) vsi efekti tako občega državnega dolga kakor tudi državnega dolga kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, ter kraljevega ogrskega državnega dolga;
- b) vse prednostne obligacije železnic tako v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, kakor tudi v deželah ogrske krone, kolikor uživajo državno poroštvo za obrestovanje in povračilo glavnice, in
- c) vsi ostali avstrijski vrednostni papirji (zastavna pisma, zemljiško-odvezne obligacije, obligacije deželnih ali mestnih zajmov itd.), ki se proglašijo za take, v katerih se smejo nalagati novci varovancev, kar mora dokazati prosilec kredita.

Pod a) imenovani efekti se sprejemajo po polnem zadnjem dnevnem kurzu, ki se je zaznamoval na dunajski, subsidijarno na budimpeštanski borzi, ako ni starejši nego 14 dni, pa ne nad imensko vrednostjo, pod b) in c) imenovani efekti samo za dve tretjini prej oznamene kurzne vrednosti.

Položbo vrednostnih papirjev mora spremljati namembna listina po priloženih vzorcih št. XVI, ozir. XVII, v kateri je izraženo njihovo poroštvo za odloženo davščino.

B. S hipotečnim zapisom, obsegajočim isti pristavek o odgovornosti, po priloženem vzorcu št. XVIII, ozir. XIX, kolikor so dani zakoniti pogoji za pupilarno varnost. Ako izda hipotečni zapis kdo drugi nego davčni zavezanec sam, mora lastnik hipoteke prevzeti poroštvo nerazdelno s pristojbinskim zavezancem. Pri poslopljih, v katerih se izdeluje cukr, morajo orodja in priprave za obratovanje imenovanega podjetja, če tudi so s poslopljem v trajni zvezi (vzidana, prinetana in pribita), ostati v nemar puščena od skupne vrednosti, ki jo je preceniti za odmero ugotovitve.

V primerih, v katerih se dá zagotovilo s hipotečnim zapisom, se sme davčni razmnožnik, ki se ové po členu III zakona z dne 7. junija 1881. l. (drž. zak. št. 49), smatrati za namestek vrednosti dolga prostega hipotečnega predmeta in opustiti sodna cenitev.

Ob ovedbi vrednosti zemljarini zavezanih nepremičnih reči se sme za hipotečno zagotovilo potrošnine od cukra vzeti sedemdeseterni znesek zemljarine brez odpusta za vrednost kake nepremične reči, ki je podvržena zemljarini. (Drž. zak. 1897, št. 301.)

C. S poroštvom kreditnih zavodov, ki so pod državnim nadzorstvom, z naslednjimi pogoji:

- a) Kreditni zavod, ki hoče prevzeti poroštvo, je moral za dotično obratno dobo, to je za čas od 1. dne septembra enega leta do konca avgusta naslednjega leta, dobiti dovolilo finančnega ministrstva, da dá ob puščanju potrošnine za cukr na počak zagotovilo s svojim poroštvom, in znesek, na katerega se glasi listina o odgovornosti, ne sme presehati v tem dovolilu pripuščene skupne vsote poroštva, oziroma še ne porabljenega njenega dela.
- b) Davščina, ki jo je plačati v eni obratni dobi, mora doseči vsaj znesek 40.000 K.
- c) Nobena zavezna listina kreditnega zavoda, ki nastopi za poroka, se ne sme glasiti na nižji nego ta znesek (b).

V kateri obliki se morajo sestaviti zavezne listine, ki se vložijo, je povzeti iz priloženega vzorca št. XX.

Takemu kreditnemu zavodu dodeljeno dovolilo lahko finančno ministrstvo prekliče, če je prišel dotični kreditni zavod v tak položaj, da odložene davščine ni več šteti za popolnoma zagotovljeno. Dotični

Vzorca št. XVIII, XIX.

Vzorec št. XX.

uživalci kredita so v primeru kakega preklica dolžni v roku, ki se določi od primera do primera, ali v gotovini vplačati proti poroštvu dotičnega kreditnega zavoda odložene še ne plačane zneske ali zanje dati kako drugo po določilih tega izvršitvenega predpisa vzprejemljivo zagotovilo. Odgovornost zadetega kreditnega zavoda za spredaj omenjene zneske ostane v moči ne glede na preklic dovolila poroštva.

D. Z osebnim poroštvom po naslednjih določilih:

- a) Poroštvo morajo dati vsaj trije plačeviti poroki, ki imajo državljanstvo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, tam stanujejo in niso izključeni od pravice do odloga (§. 40 zakona), z listino o nerazdelni obveznosti, ki se izda po vzorcu št. XX.

Plačovitost porokov se mora oziraje se na višino vsote, ki jo je zagotoviti, potrditi z izpričalom političnega oblastva prve stopnje.

- b) Davščina, ki jo je plačati v eni obratni dobi, mora doseči vsaj znesek 40.000 K.
- c) Listina o nerazdelni obveznosti porokov, ki vstopijo, se ne sme glasiti na nižji nego ta znesek.

3. Dovolilo počaka neha takoj, ako nastopi zoper uživalca kredita kateri po zakonu ustanovljenih izključivnih vzrokov, ali ako ustavi ali odloži plačila, nadalje če se je dalo zagotovilo s poroštvom kakega kreditnega zavoda, ako poroštvo dajoči kreditni zavod plačila ustavi ali odloži ali ako se o njegovi imovini razglasi konkurz, končno v primeru zagotovila z osebnim poroštvom, ako nastopi katera spredaj navedenih okolišnosti tudi samo pri enem poroku.

Zakonita višina zamudnih obresti znaša po zakonu z dne 15. maja 1885. l. (drž. zak. št. 77) pet odstotkov.

Z zaveznimi in namembnimi listinami ter z legalizacijami podpisov na zaveznih in namembnih listinah je ravnati po t. št. 102, lit. d, oziroma t. št. 117, lit. r pristojbinskega zakona pristojbine prosto.

4. V zakonu z dne 26. junija 1868. l. (drž. zak. št. 73) finančni upravi dana pravica zahtevati za odloženo davščino od davčnega zavezanca menični akcept, se uporabi samo v tistih primerih, v katerih

dosežejo ali presežejo zneski, ki se predpišejo v vsakem mesecu ob odnašanju cukra v svobodni promet, skupaj 10.000 K.

Akcept je izročiti najpozneje pet dni po preteku mesca, v katerem se je odnesel cukar v svobodni promet, uradu, kateremu je izročeno pobiranje davščine, in se mora glasiti na znesek, ki pride na odneseno množino cukra in na rok odloga.

Ako odloženi zneski niso zagotovljeni samo na kateri v točki 2 navedenih načinov, je izdati menice za vsak delni znesek odloga, založen s posebnim zagotovilom.

Ako se je dalo zagotovilo s poroštvom kakega pod državnim nadzorstvom stoječega kreditnega zavoda, mora zavod menico, ki jo izda zavod in ki jo vzprejme davčni zavezanec, prenesti neposredno na omenjeni urad.

V primeru zagotovila z osebnim poroštvom mora izdati menico porok, davčni zavezanec jo mora vzprejeti, potem se mora prvesti na drugega in od njega na nadaljnjega poroka in od zadnjega na urad, kateremu je izročeno pobiranje davščine.

Menice, ki jih je po določilu zgoraj omenjenega zakona z dne 26. junija 1868. l. potegniti naravnost od finančne uprave na davčnega zavezanca in za katerih založbo se je položilo hipotečno zagotovilo ali vrednostni efekti, lahko davčni zavezanec sam osebno opremi z akceptom o priliki vložene zglasitve vsakokrat na uradu, kateremu je izročeno pobiranje davščine. Take menice pa se lahko tudi brez vsakokratnega osebnega posredovanja davčnega zavezanca izpolnjene s primernim denarnim zneskom in rokom dospelosti in z akceptom opremljene izročé hkratu z zglasitvijo uradu; v tem primeru se mora dodatno firmovati in podpisati za finančno upravo s podpisom imena pobiralca in kontrolorja, ki ga je pristaviti. Želi se, da se te menice domicilirajo v plačilo v kraju, v katerem je kak javen kreditni zavod, na primer avstrijsko-ogrska banka, kreditni zavod za trgovino in obrt i. d. ali kaka njihova podružnica.

V vseh drugih primerih, v katerih bi to ne bilo mogoče, je menice domicilirati v plačilo v kraju urada, ki je poklican pobirati davščino.

Ako se primeri, da se je kaki cukrotvornici ali kakemu svobodnemu skladu dovolilo povračilo ali

odpis kakega dela potrošnine, se mora povrniti po preteku roka za počak s plačilom v gotovini, davku zavezana stranka pa mora dotično menico popolnoma plačati.

§. 22.

K §. 44 zakona.

Določila o svobodnih skladih cukra.

I. Zasebni svobodni skladi za cukr.

1. Pogoji za dovolilo.

- a) Dovolilo imeti zasebni svobodni sklad za cukr daje na zaprosilo finančno ministrstvo proti vsakočasnemu preklicu samo takim na trgovinskem sodišču vpisanim trgovcem, ki imajo vsaj 3000 metrskih stotov cukra letnega prometa (prejem in izdatek), ki uživajo zaupanje finančne uprave, ki niso bili pravnomočno obsojeni niti zaradi hudodelstva ali kakega iz dobičkarije storjenega prestopka, niti zaradi tihotapstva ali kakega hudega dohodarstvenega prestopka, o kojih imovini ni razglašen konkurz in ki stanujejo v kraju sklada ali nastavijo pravnega zastopnika, ki stanuje tam.
- b) Za stroške, ki nastanejo z dohodarstvenim nadzorovanjem, mora dati podjetnik kakega zasebnega svobodnega sklada za cukr, odškodnino državnemu zakladu.
- c) V zagotovilo obveznosti, ki jih ima podjetnik nasproti finančni upravi, mora dati obsegu podjetja primerno zagotovilo tako, kakor je predpisano za odlog potrošnine, še preden se začne obratovanje zasebnega svobodnega sklada za cukr, ki se lahko, ako treba, tudi poviša. Višina tega zagotovila mora ustrezati polnemu znesku potrošnine, ki bi pripadla od redne zaloge sklada, to je tiste množine cukra, ki je po navadi hkratu vložena v prostorih svobodnega sklada.

Ako se pušča potrošnina na počak, je dati posebno zagotovilo.

- d) Za zasebne svobodne sklade za cukr se smejo rabiti samo taka poslopja in zaprti prostori, ki jih finančno oblastvo prve stopnje spozna v ta namen pripravne in v katerih se lahko

cukr vlaga popolnoma ločeno od drugega blaga, zlasti tudi od že obdačenega cukra. Vsako izpremembo v prostorih sklada je poprej zglasiti in potrebuje odobrila finančnega oblastva prve stopnje.

Uradne sozapore praviloma ni na prostorih sklada.

2. Zaprosilo za dovolilo.

Prošnji za dovolilo v ustanovitev kakega zasebnega svobodnega sklada za cukr, ki jo je izročiti pri finančnem oblastvu prve stopnje, je priložiti natančen popis skladovih prostorov in njihovih zvez na zunaj z načrtom vred v dvojni izdaji. V njej je nadalje povedati prilični letni promet, redno zalogo sklada, način zagotovila, ki ga je dati, in osebo, ki bo morala finančnim organom ob prigledovanjem dajati odgovor in pojasnila.

3. Rešitev zaprosila.

Na to prošnjo dá finančno oblastvo prve stopnje preiskati poslopja in popisane skladove prostore in izid te preiskave se zapiše v zapisniku v dvojni izdaji. En izvod tega zapisnika dobi podjetnik z uradnim potrdilom opremljen v svoj izkaz, drugi izvod pa ostane pri finančnem oblastvu.

V dovolilu se tudi določi, ali in kateri znesek odškodnine je dolžno podjetje plačati za stroške, ki nastanejo z dohodarstvenim nadzorovanjem podjetja. Povrniti je samo potnine, eventualno potne stroške in druge pristojbine, ki gredó dotičnim opraviteljem o priliki opravljanja uradnih dejanj. Znesek potnine se ustanovi v dovolilu.

4. Posebni zaukazi.

- a) V vsakem zasebnem svobodnem skladu morajo biti za tehtanje cukrovih izdelkov pripravna, po predpisu preskušena tehtnica in preskušene uteži in se morajo dati finančnim organom na vsakokratno zahtevo na razpolaganje.
- b) Vsak zasebni svobodni sklad za cukr je podvržen dohodarstveni kontroli. Podjetnik je torej dolžen ob opravljanju preiskav in pregledovanja dati finančnim organom vsako pojasnilo in vsak dokaz, ki so potrebni za dohodarstveno kontrolo, jim v njihovih uradnih dejanjih sam ali po svojem službenem osebjem na zahtevanje pomagati, kolikor je treba, in se vsak čas po-

koriti vsem zaukazom finančnega oblastva, ki bi se zdeli potrebni v korist dohodkov.

c) Skladovi prostori smejo biti odprti samo čez dan, to je v mescih april do oktobra vstevši od 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer in v mescih november do marca vstevši od 7. ure zjutraj do 5. ure zvečer. Izjeme od tega dovoli lahko, ako treba, finančno oblastvo prve stopnje.

d) Podjetniki svobodnih skladov so dolžni bolete o plačilu in počaku, čim so porabljene, oziroma čim je minila njihova veljavnost, vročiti finančnim organom na zahtevanje proti prejemnemu potrdilu. Dano jim je na voljo, si dati po finančnih organih na zaznamku potrditi, da se podatki bolet ujemajo z njihovimi eventualnimi zaznamki, ter da so se bolete odvzele.

e) Gledé vnašanja cukra ter gledé odnašanja, gledé oznamenila obdačenih cukrovih izdelkov z uradnimi znamkami zapornicami, ter gledé ovedanja zalog in plačevanja davščin ali odloga se je ravnati po zadevnih določilih zakona o cukrarini in tega izvršitvenega predpisa.

Obseg poročstva, naloženega podjetniku kakega zasebnega svobodnega sklada za cukrer, gledé potrošnine od cukra ter gledé denarnih kazni za dohodarstvene prestopke določuje zakon o cukrarini (§§. 4, 5 in 56).

5. Kdaj mine pravica imeti zasebni svobodni sklad za cukrer.

Pravica imeti zasebni svobodni sklad za cukrer mine:

- a) ako se kdo prostovoljno odreče dovolilu ali ako imetnik sklada umre;
- b) s preklicem dodeljenega dovolila, ki naj nastopi zlasti tedaj, ako podjetnik zasebnega svobodnega sklada ne izpolnjuje naloženih mu dolžnosti, ali ako odpade kateri izmed pogojev, s katerimi se je dalo dovolilo.

V vseh primerih, v katerih preneha kak tak svobodni sklad, mora organ, kateremu je izročeno njega nadzorovanje, ovedeti vso zalogo cukra in podjetnik je dolžen za ovedeno množino cukra ali plačati potrošnino ali po zagotovitvi odloga zahtevati odlog davščine, ali cukrer izvoziti čez carinsko mejo,

ali ako gre za sirov ali peščen cukrer, odkazati neobdačeno v cukrotvornico za cukrer v §. 1, št. 1 zakona oznamenjene vrste. Množine cukra, za katere se je plačal davek ali se je pustila potrošnina na počak, se prepuščajo podjetniku na svobodno razpolaganje.

Gledé kakih primanjkljajev ali prebitka velja to, kar je predpisano v §. 17, II.

II. Javni svobodni skladi.

Določila o ustanovitvi in obratovanju javnih svobodnih skladov obsega zakon z dne 28. aprila 1889. l. (drž. zak. št. 64).

Cukrer, katerega se drži potrošnina, se mora v kakem javnem svobodnem skladu vkladati ločeno od vsega drugega blaga, bodisi da je zavezano carini ali užitnini ali ne.

Gledé nabave potrebnih kontrolnih instrumentov, gledé vnašanja cukra v svobodni sklad in gledé njega odnašanja, gledé oznamenjanja obdačenih cukrovih izdelkov z uradnimi znamkami zapornicami, potem gledé ovedanja zalog in plačevanja davščin ali puščanja na počak velja, kar je povedano v odstavku I, št. 4, lit. e) tega paragrafa.

Obseg poročstva, naloženega podjetniku kakega javnega svobodnega sklada, gledé potrošnine za cukrer ter gledé denarnih kazni za dohodarstvene prestopke določuje zakon o cukrarini (§§. 4, 5 in 56).

§. 23.

K §. 45 zakona.

I. Olajšujoče izjeme od določil, navedenih v §§. 14 do vstevši 41, potem v §. 42, lit. a) zakona za tiste cukrotvornice, ki delajo cukrer v §. 1, št. 2 zakona imenovane vrste.

Pri podjetjih, ki narejajo cukrer v §. 1, št. 2 zakona omenjene vrste, ni treba stalnega nadziranja cukrotvornice. A te cukrotvornice so dolžne pisati si pravi narejni vpisnik po vzorcu št. XXI. Tiskovino za ta narejni vpisnik daje finančno oblastvo prve stopnje podjetnikom za povračilo napravnih stroškov v paginiranih in parafiranih sešitkih, katerih nit je pod uradnim pečatom. Preden se komu izroči, se zapišejo na vsakem sešitku imena podjetnika in stajališča podjetja.

Vzorec
št. XXI.

Kaj naj se vpisuje v ta vpisnik, je videti iz dotičnih napisov nad vsakim razpredelkom. Vpisi naj se opravijo vselej neposrednje pred uporabo dotičnih sirovin, odnosno po dokončanem ocukrovalnem postopku in pred prenesenjem v dotične izparilnice in delovne priprave. Kar se cukra vsak dan dogotovi, je treba vsak dan najpozneje do 6. ure zvečer vpisati v narejni vpisnik. Ako se kaj cukra iz že vpisanih zalog cukra odvzame v predelovanje, je treba to precej poodčititi v vpisniku.

Ta vpisnik je vsak mesec završiti in s prodajnim vpisnikom (točka 10) vred predložiti finančnemu oblastvu prve stopnje. Ako se od razlike med prejemke zapisanih množin cukrovih izdelkov (razpredelek IV) in v teku mesca v predelovanje izdanih množin (razpredelek V) odbijejo množine cukrovih izdelkov, odnesene iz cukrotvornice po prodajnem vpisniku, se pokaže knjižna zaloga cukrovih izdelkov, ki mora biti v zaprtih prostorih (točka 6).

Na koncu vsake obratne dobe je poistinitvene zaloge dogotovljenega cukra vpisati v prvi narejni vpisnik prihodnje obratne dobe za prvo številko in izrečno oznamiti za zaloge, prevzete iz minole obratne dobe.

Z ozirom na oproščenje od stalnega uradnega nadzora in z ozirom na narejni vpisnik, ki se piše v teh cukrotvornicah, se zaukazuje zanje k posameznim določilom §§. 14 do vštrevši 42 a) zakona naslednje:

1. K §. 14.

V spisku delovnih priprav in posod za hranjenje namenjenih, o katerem se govori v §. 14, št. 2 zakona, morajo po svoji prostornini biti povedane vse tiste posode in delovne priprave, ki so važne za pravilno pisanje narejnega vpisnika.

V popisu tehničnega postopka (§. 14, št. 3 zakona) je povedati tudi, koliko časa potrebuje vsak v vpisnik vpisovani stadij nareje, ter je popis sploh urediti takó, da je lahko moči iz njega posneti momente, merodajne za pisanje vpisnika.

Vsakdanji čas obratovanja v popisu (§. 14, št. 4 zakona) naj se izpušča z ozirom na to, kar se ukaže v niže stoječi točki 3.

2. K §. 16.

Tako pri že obstoječih, kakor tudi pri bodočih novih cukrotvornicah gori omenjene vrste ne bode treba ograje.

3. K 17.

Zapisuje izvid naj se tiste posode in delovne priprave, ki so važne za pravilno pisanje vpisnika in za prigled, merijo z vlito vodo ter je na njih poodčititi, koliko katera drži.

Naznanilo o začetku dela naj obseza:

- a) težo zaloge cukrovih izdelkov, ki je v prostorih cukrotvornice;
- b) vrsto tvarine, iz katere se cukrer dela (n. pr. skrobna moka);
- c) prostore, v katerih se hrani narejeni cukrer in
- d) dan, katerega se začne delo, in kdaj se previdoma dokonča.

To obratno naznanilo je v dvojnem izdatku podati cukrotvornico nadzirajočemu finančnemu organu, ki naj se preveri, kolikor se dá, je li res, kar je v naznanilu povedano, ter opravivši uradni posel en potrjen izvod tega naznanila vrne podjetništvu.

Potrjeni izvod naznanila je hraniti v obrtnih prostorih in uradnikom in nameščencem, ki se pošiljajo za nadzor, predložiti v vpogled, kadar bi zahtevali.

Ako se druge v prvotnem naznanilu ne imenovane tvarine določijo v podelovanje, ako se prostori za hranjenje kako premené ali če se premeni tehnični postopek, je treba to najmanj 24 ur poprej nadzornemu organu naznaniti, in sicer tudi v dvojnem izdatku, o čemer se postopa, kakor je bilo gori rečeno. Z uradnim potrdilom nazaj dana naznanila je priložiti narejnemu vpisniku.

4. K §. 19.

Podjetniku je dano na voljo, tudi pri krajši ustavitvi dela nego na štiri tedne opraviti davek od dogotovljenega cukra, ali pa privzeti ga v počak; v tem primeru se mu prepusti cukrer v svobodno razpolaganje z dolžnostjo, spraviti ga iz cukrotvornice, preden se delo vnovič začne.

Pod zaporo se gotovi davkovni cukrovi izdelki kar jih ostane, da ni plačan davek od njih, med ustavljenim delom ne devajo; tudi je dopuščeno, nedogotovljeni davkovni cukrer pustiti v cukrotvornici brez uradne sozapore.

Samo v primeru popolnega dokončanja obrata v dotični obratni dobi se uporabljajo zmislu pri-

merno določila §. 19 zakona tudi na cukrotvornice, o katerih se tukaj govori.

5. K §. 23.

Ker ni stalnega nadzora, podjetnik tudi ni dolžen dajati stanišč.

6. K §. 24.

Gotovi prodajni cukr, kolikor se ga naredi, je treba, ustanovivši mu težo, spraviti v zaprte prostore, vendar brez uradnega posredovanja, in to s koncem vsakega dne najdalje do 6. ure zvečer in naj se v narejni vpisnik zapiše, da je bil dejan v hranišče. Ako kaj tega cukra, ki je že vložen v hranišče, pride nazaj zaradi predelovanja, ga je treba precej poočititi v narejnim vpisniku.

7. K §. 26.

Zaznamenilo cukrovih izdelkov, od katerih je plačan davek, z uradnimi zapornicami se ne zahteva pri cukru v §. 1, št. 2 zakona omenjene vrste.

8. K §. 29.

Na mesto stalnega nadzorovanja prihaja večkratno pregledovanje cukrotvornice.

9. K §. 30.

S cukrom v §. 1, št. 2 zakona imenovane vrste je treba ob ovedovanju zaloge, če se najde, da ga je manj ali pa več, postopati takó kakor s sirovim cukrom.

V podstavo poizvedbi zaloge naj služita narejni in prodajni vpisnik.

10. K §§. 33 in 34.

Podjetnik ima razen narejnega vpisnika, ki nadomešča v §. 33, št. 1 zakona ukazani zapisnik, pisati samo še prodajni vpisnik tako, kakor je predpisano.

Kjer ni ograje, je treba namesto njenih vrat povedati v prodajni boleti tista vrata cukrotvornice, skozi katera se odnaša narejeni cukr. Samo ob sebi se razumeva, da finančni organi ne potrjujejo vpisov v narejni vpisnik in da ni treba povedati odstotkov polarizacije v prodajnem vpisniku.

11. K §. 37.

Zglasitev za odnesenje davkovnega cukra se mora vsekakor 12 ur pred namerjanim odnesenjem

vpodati organu, določenemu za nadzorovanje. Finančnemu oblastvu prve stopnje se daje oblast, na podjetnikovo prošnjo ta rok skrajšati v toliko, kolikor dopušča pravočasna oprava uradnega prigleda. Ukazila, dana v §. 20 tega izvršitvenega ukaza o zglasitvi in nje vpisu, naj se uporabljajo tudi tukaj.

12. K §. 38.

Na enkrat ne sme iz cukrotvornice izstopiti manj nego 100 kilogramov cukra, razen ako bi ga v hraniščih ne bilo več toliko in ako se pošiljajo vzorci cukra.

13. K §. 41.

Če se cukrovi izdelki dostavijo k uradnemu obravnavanju v zabojih, sodih ali bečvah, se sme za taro pri zabojih vzeti 12, a pri sodih in bečvah 10 odstotkov kosmate teže. Ako bi podjetnik ne bil zadovoljen s tem, se zahteva, da bodi poizvedena teža teh posod, še preden se uporabijo, vpričo finančnega organa.

Kar se tiče notranjih ovojev (na primer škatlic, stekleničic, kartonov), se sme tara teh ovojev določiti s poskusnim tehtanjem kakih vzorcev teh ovojev, ki jih predloži podjetnik. Posledek te določbe je poočititi v zapisniku o izvidu. Vzorce ovojev, ki se imajo rabiti, je hraniti pri finančnem organu, ki nadzira podjetje, in on naj pazi na to, da se ne uporabijo lažji ovoji.

Kadar se povedana tara za zaboje, sode, bečve in druge ovoje popregleduje, se sme poskušati na slepo, in če se pri tem pokaže razlika od ne več nego $\frac{1}{4}$ odstotka kosmate teže, naj se popolnem pusti iz računa.

Pri odnašanju cukrovih vzorcev, ki posamič ne smejo presezati 100 gramov teže, se ne zahteva zglastev. Ali podjetnikova dolžnost je, pisati si zabeležek o odnesenih vzorcih, iz katerega mora biti očitno, kateri dan in katero uro so bili vzorci odneseni, koliko jih je odnesenih, koliko tehtajo in kdo jih je prejel. Ta zabeležek naj finančni organi vsako četrto leta završijo in podjetniku cukrotvornice dadó na znanje potrošnino, kolikor je prihaja od teh vzorcev. Podjetnik jo mora zadnji čas v treh dneh opraviti pri tistem pobiralnem uradu, pri katerem plačuje potrošnino. Finančni organ naj tudi vsak mesec dotičnemu pobiralnemu uradu naznani, koliko je podjetnik po završku zabeležka dolžen plačati.

Gledé vpisovanja cukrovih vzorcev v prodajni vpisnik velja to, kar zaukazuje §. 20.

Za odnesenje takih cukrovih izdelkov brez plačila davščine zarad izvoza čez carinsko mejo naj se vobče uporabljajo določila §. 20, II, B z naslednjimi premenami:

- a) Za izvoz se pripuščajo tudi poslatve, ki imajo najmanj 100 kilogramov teže;
- b) za izvoz namenjeni cukrer naj se tehta po spreadaj stoječih določilih;
- c) za pošiljalni urad naj posluje samo tisti finančni organ, ki nadzira cukrotvornico.

14. V ostalem se uporabljajo določila zakona o cukrarini ter zadevna določila izvršitvenega predpisa.

II. Prostost davščine za skrobni cukrer v obrtniške namene.

Določila o prostosti davščine za tisti skrobni cukrer, ki ga narejalsišča skrobnega cukra po prej-

njem denaturovanju oddajajo dotičnim obrtnikom za uporabo v obrtniške namene v tekstilni, usnjarski in papirni industriji itd., obsega priloga C.

Priloga C.

§. 24.

Začetek veljavnosti tega izvršitvenega predpisa in razveljava dosedanjih izvršitvenih predpisov.

Ta izvršitveni predpis stopi v moč s 1. dnem septembra 1903. l., kolikor se za posamezna določila v njem ne ustanavlja kak prejšnji rok; hkratu se razveljavljajo dosednji na obdačevanje cukra (izvzemši na dodatni davek od cukra) se nanašajoči izvršitveni ukazi, kolikor njih določila v tem izvršitvenem predpisu niso omenjena za nadalje trajajoča pravila.

Böhm s. r.

Vzorec št. II
(k §. 12 izv. uk.)

Cukrotvornica v št. p.

Vkladno Izkladno
naznanilo hkratu tehtalnica št.

Podpisanec naznanja po §. 24 zakona o cukrarini, da

prenese dne 19 . . nekaj <u>potrošnega</u> <u>sirovega</u> cukra, ki tehta prilično kilogramov iz obratnega prostora v hrabene prostore	odvzame dne 19 . . nekaj <u>potrošnega</u> <u>sirovega</u> cukra, ki tehta prilično kilogramov, iz hrabenega prostora v predelovanje v obratnih prostorih
---	---

in da se začne predpisano tehtanje tega cukra ob . . uri $\frac{\text{dopoldne}}{\text{popoldne}}$.

., dne 19 . .

.....
(Vodja obrata.)

Prejeto dne 19 . . ob . . uri $\frac{\text{dopoldne}}{\text{popoldne}}$.

M. P.

.....
(Finančni organ.)

(Zadaj.)

Tehtalnica.

(Določena v porabo za finančni organ.)

Način omota, številke tovorov (pri grudah številka vara) ter shrank	Kosmata teža	Poprečna tara	Tara po resničnem tehtanju	Čista teža cukra		Vpisalo se je pod		Opomnja	
				najmanj 99-3	pod 99-3	številko prejemka	številko izdatka		
odstotka polarizacije		zapiska 1							
kilogramov									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Podatki tehtanja posameznih nagnilnih voz s poskusi na slepo:									
Nagnilni voz št. II.									
Tek. št. tehtalnega za- znamka 13	218	.	118	.	100			Ob zaporednem tehtanju samo nekaj časa posredoval. Izid tehtanja s poskusi na slepo se ujema s tehtalnimi podatki strankinega zaznamka (se ne ujema; v tem primeru je povedati razliko).	
Tek. št. tehtalnega za- znamka 109	218	.	118	.	100				
Nagnilni voz št. IV.									
Tek. št. tehtalnega za- znamka 14	395	.	115	.	280				
Tek. št. tehtalnega za- znamka 130	395	.	115	.	280				
Po tehtalnem zaznamku, ki ga piše stranka:									
142 nagnilnih voz									
št. II à 218 kg kosmate teže									
118 „ tare									
100 „ čiste teže	30.956	.	16.756	.	14.200				
80 nagnilnih voz									
št. IV à 395 kg kosmate teže									
115 „ tare									
280 „ čiste teže	31.600	.	9.200	.	22.400				
1 nagnilni voz št. IV	256	.	115	.	141				
Skupaj .				.	36.741	reci: šestintridesettisoč sedemsto štirideset in en kilogram			

., dne 19 . . ob . . uri $\frac{\text{dopoldne}}{\text{popoldne}}$.

M. P.

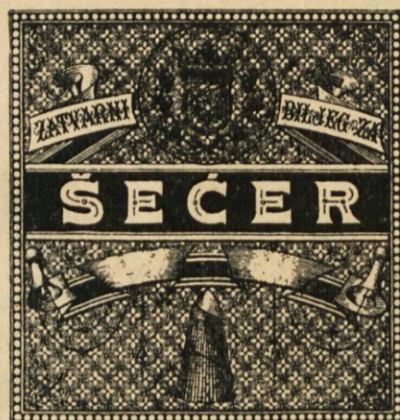
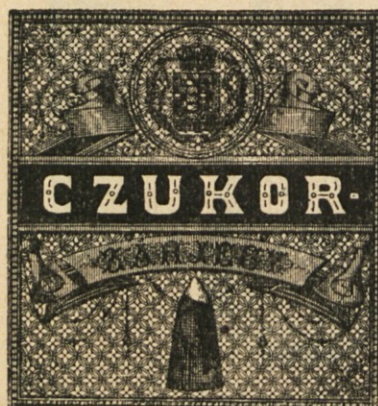
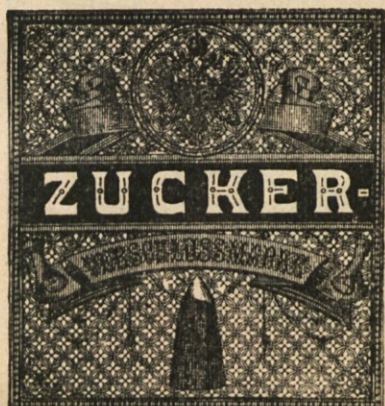
N. N.
Finančni organ.

Opomnja. Ako cukrovi izdelki niso zamotani, odpade samoobsebi umevno vpis kosmate teže in tare.

Priloga III

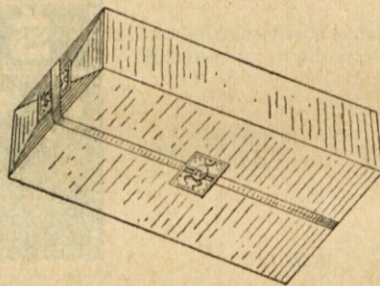
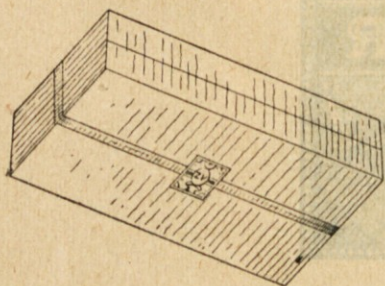
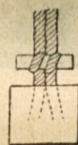
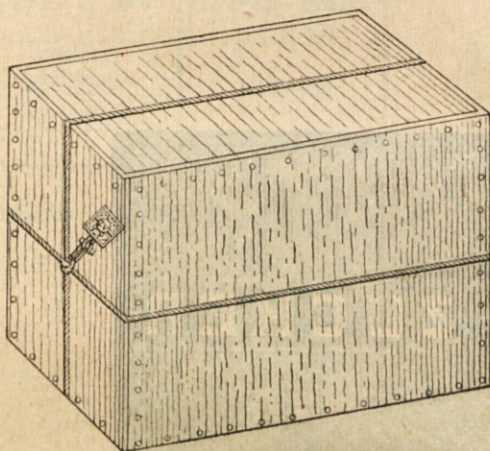
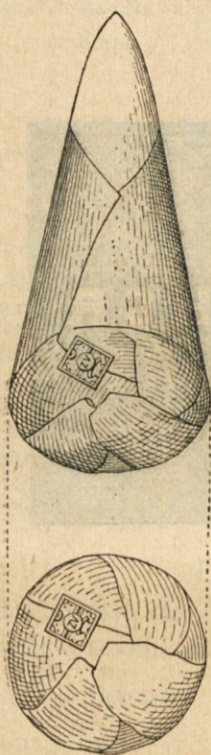
(k §. 14 izv. uk.)

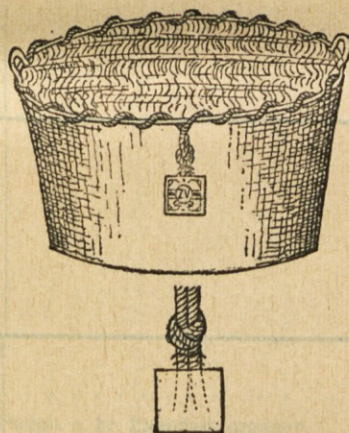
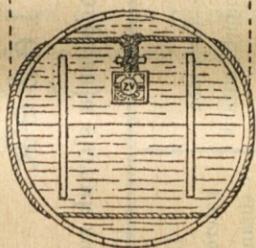
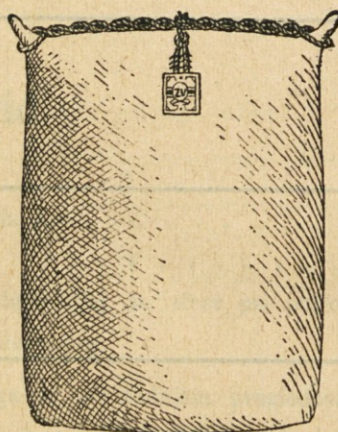
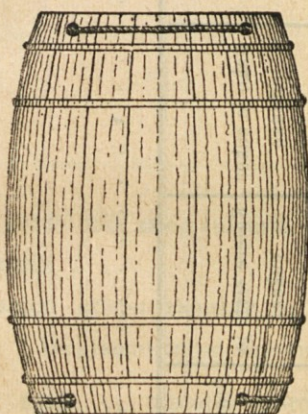
Uradna znamka zapornica za cukrer.

Priloga IV
(k §. 14 izv. uk.)

Načrti, kako se nameščajo uradne znamke zapornice.

Dežela

Vzorec št. V
(k §. 15 izv. uk.)

Finančni okraj
Oddelek finančne straže.

Z a b e l e ž e k

. V o odpiranju shrank za cukr tako, da so se pokvarile uradne zapore.

Tekoča številka		Dan odpiranja	Kako je cukr omotan	Katere vrste je cukr	Število shrank, ki jih je odpreti	Čista teža odprtih shrank v kilogramih	Dan, katerega so se shranke zopet zaple	Število uporabljenih znamk zapornic	Podpis finančnega organa, ki namesti znamko zapornico
1	2. dne septembra		vreča	Pilé-cukr	1	100	2. dne oktobra 1903	1	N. N., (uradna lastnost)
2	4. dne oktobra		zaboji, kartoni	cukr v kockah	1	50	"	1	"

Vzorec št. VI

(k §. 17 izv. uk.).

Dežela:

Pobiralni urad:

Finančni okraj:

Uradni izvid.

Ob ovedbi teže zalog cukrovih izdelkov, ki se je opravila dne
 v cukrotvornici v
 se je nasproti sklepu zapiskov in vpisnikov poistnil primanjkljaj, in sicer pri potrošnem cukru
 kilogramov in pri sirovem cukru kilogramov.

Ker znaša $\frac{1}{4}$ odstotka potrošnega cukra, ki se ga je po zadnjem pregledovanju prejelo
 kilogramov, samo kilogramov in ker znašajo 4 odstotki sirovega cukra,
 katerega se je prejelo kilogramov po zadnjem pregledovanju, samo kilogramov,
 je I. I. dolžen za množine, presegajoče te odstotne postavke, in to pri potrošnem cukru za
 kilogramov in pri sirovem cukru za kilogramov, skupaj kilogramov plačati po
 zakonu pripadajočo potrošnino za K . . . h, reci
 v 24 urah na c. kr. uradu v, da se izogne
 prisilni izterjavi.

. dne 19 . . .

.
Podpis stranke..
Podpis c. kr. finančnih organov.

M. P.

(k §. 17 izv. uk.).

Finančni okraj:

o množinah cukra, po prejemnih vpisnikih neobdačeno vkladanih v svobodni sklad
cukra v p. št. po zadnji
ovedbi zaloge, ki je bila dne

Tekoča številka	Po sklepu za čas		Uradno ovedena čista teža cukra		v §. 1, št. 2 zakona oznamenjene vrste
			v §. 1, št. 1 zakona oznamenjene vrste po polarizaciji		
			najmanj	pod	
			99.3	99.3	
			odstotkov		
od	do	k i l o g r a m o v			

....., dne 19 ..

(Finanční organ.)

(k §. 19 izv. uk.).

Finanční okraj:

za cukrotvornico v p. št.
o tehtanju po §. 24 zakona za mesec 19 . .

s . . . prilogami.

[illegible]

....., dne 19 ..

M. P.

1. I., voditelj obrata.

Opomnja. Število naznanil, spadajočih k eni vpisni številki, je postaviti v obliki drobca pod tekočo številko. Čukrove izdelke, ki so od nedogotovljenih izdelkov prejšnje obratne dobe, je ob vpisu označiti za take v opomnji.

Podatek po §. 24 zakona opravljenega tehtanja dodelanega prodajnega cukra, kar ga prihaja iz nareje.

Tekoča številka — vilo prilog	Dan	Ura	Dan, odnosno prejšnjih 24 ur, za katere velja vpis	Vrsta cukra po imenu v trgovini navadnem	Čista teža v skladišče vloženega cukra		Po naznanilni štev.	Oznamenilo prostora, kamor se je cuker vložil	Potrdilo vpisa sè strani		Opomnja		
					najmanj 99.3	pod 99.3			vodi- telja obrata	finanč- nega organa			
												odstotkov polarizacije	
												kilogramov	
1	2	3	4	5		6	7	8		9			
Prenos iz zapiska 1 za oktober 1903					420696	—	—	Sklad. Ia, b in c	I. I.	I. I.			
52	2/11	8. ura zjutraj	1. no- vember	cuker v gru- dah, moka, kocke, seg- menti, Pilé	12840	—	48	Zap. vpis številke 324, 325, 326	I. I.	I. I.			
1													
53	3/11	"	2. no- vember	rafinade v grudah	17622	—	49	Skl. Ia	I. I.	I. I.			
1													
54	5/11	"	4. no- vember	cuker v kockah	13206	—	51	Skl. Ib	I. I.	I. I.			
1													
5. dne novembra 1903. l. ob 2. uri pop. se je končalo podelovanje pese.													
55	7/11	8. ura zjutraj	6. no- vember	rafinade v grudah	19830	—	53	Skl. Ia	I. I.	I. I.			
1													
56	10/11	"	9. no- vember	Pilé	28436	—	54	Skl. Ic	I. I.	I. I.			
1													
57	10/11	10. ura dop.	10. no- vember	peščen cukr	16500	—	*)	Zap. vpis. št. 330	I. I.	I. I.			
58	13/11	8. ura zjutraj	12. no- vember	rafinade v grudah	14791	—	55	Zap. vpis. št. 331, 332	I. I.	I. I.			
1													
59	15/11	"	14. no- vember	cuker v kockah, moka, segmenti	29429	—	56	Skl. Ib in Ia	I. I.	I. I.			
1													
60	17/11	"	16. no- vember	sirovi cukr	—	79524	57	Skl. IV a Skl. Ic	I. I.	I. I.			
1													
61	18/11	"	17. no- vember	peščeni cukr	17240	—	58	Skl. IV a	I. I.	I. I.			
1						sirovi cukr					—	25376	
Skupaj stran lista 1..					590590	104900							

Podatek po §. 24 zakona opravljenega tehtanja za predelovanje odvzetega cukra.

Tekoča številka — Šte- vilo prilog	Dan	Ura	Dan, odnosno prejšnjih 24 ur, za katere velja vpis	Vrsta cukra po imenu v trgovini navadnem	Čista teža za predelo- vanje odvzetega cukra		Po naznačilni štev.	Oznamenilo prostora, iz katerega se je cukr vzel	Potrdilo vpisa sè strani		Opomnja
	vpisa				najmanj 99·3	pod 99·3			vodi- telja obrata	finanč- nega organa	
					odstotkov polarizacije						
					kilogramov						
10	11		12	13	14		15	16	17	18	
17 1	4/11	8. ura zjutraj	3. no- vember	Peščeni cukr	42·57	—	50	Skl. I c			
18 1	7/11	"	6. no- vember	odpadki cukra	57·2	—	52	Skl. I c			
Skupaj do 20. dne novembra . .					48·29	—					
Skupaj stran lista 1 . .					48·29	—					

Podatek po §. 24 zakona opravljenega tehtanja dodelanega prodajnega cukra, kar ga prihaja iz nareje.

Tekoča številka — Šte- vilo prilog	Dan	Ura	Dan, odnosno prejšnjih 24 ur, za katere velja vpis	Vrsta cukra po imenu v trgovini navadnem	Čista teža v skladišču vloženega cukra		Po naznanilni šte- v.	Oznamenilo prostora, v katerega se je vložil cuker	Potrdilo vpisa sè strani		Opomnja
	vpisa	najmanj 99·3			pod 99·3	vodi- telja obrata			finanč- nega organa		
		odstotkov polarizacije									
		kilogramov									
1	2		3	4	5		6	7	8	9	

Sklep za ovedbo zaloge 20. dne novembra

1903. l.

5 9 0 5 9 0 1 0 4 9 0 0

Od tega se odbije predelanih

4 8 2 9 — —

Ostane prejemka po zapisu 1.

5 8 5 7 6 1 1 0 4 9 0 0

Izdatek po prodajnem vpisniku

3 8 9 6 7 4 1 9 8 0 0

Ostane kakor zaloga po knjigi

1 9 6 0 8 7 8 5 1 0 0

Resnična zaloga

1 9 8 1 2 4 7 9 9 2 1

po priloženem zapisu izvida.

Torej pride pri cukru z najmanj 99·3 od-

stotki

2 0 3 7 — —

presežka, ki se je pod številko 62

vknjižil med prejemke, in pri cukru pod

99·3 odstotkov

— — 5 1 7 9

primanjkljaja, ki se je izdal pod

prodajnega vpisnika številko 336. Ker je po zaznamkovi številki od do znašala po ovedbi zaloge dne 28/7. 1903 med prejemke zapisana množina potrošnega cukra 373.526 kilogramov in množina sirovega cukra 121.205 kilogramov, se je glede obeh razlik popisalo dejanstvo. Hkratu se je o delu primanjkljaja sirovega cukra za 330·8 kilogramov, presegajočem po zakonu dovoljene 4 odstotke, izdal uradni izvid in poslal c. kr. davčnemu uradu v B.

B., 20. dne decembra 1903.

I. I.,

voditelj obrata.

I. I.,

I. I.,

finančna organa.

62

20/11

4. ura
pop.

Poistinjeni prebitek

2 0 3 7

— —

—

—

I. I.

I. I.

Skupaj stran lista 2..

2 0 3 7

— —

Uporaba tega cukra.

Tekoča številka — Število prilog		Dan	Ura	Dan, odnosno prejšnjih 24 ur, za katere velja vpis	Vrsta cukra po imenu v trgovini navadnem	Čista teža uporabljene- ga cukra		Oznamenilo prostora, iz katerega se je vzel cukr	Način uporabe	Tekoča številka zapiska I	Potrdilo vpisa sè strani		Opomnja
vpisa		najmanj 99·3	pod 99·3			odstotkov polari- zacije	kilogramov				voditelja obrata	finančnega organa	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20				
27	2/11	8. ura zjut.	1. nov.	Sirovi cukr	—	32.564	S II	za pode-lovanje	—	I. I.	I. I.		
28	4/11	"	3. nov.	"	—	24.760	S II	"	—	I. I.	I. I.		
29	5/11	"	4. nov.	"	—	29.845	S II	"	—	I. I.	I. I.		
30	9/11	"	8. nov.	"	—	31.472	S II	"	—	I. I.	I. I.		
31	10/11	10. ura dop.	10. nov.	Pešč. cukr	16.500	—	S III	za pro-dajo	57	I. I.	I. I.		
32	11/11	8. ura zjut.	10. nov.	Sirovi cukr	—	29.307	S II	za pode-lovanje	—	I. I.	I. I.		
33	16/11	"	15. nov.	Pešč. cukr	13.540	—	S III	"	—	I. I.	I. I.		
Skupaj do 20. dne novembra					30.040	147.948							
					30.040	147.948							

Uporaba tega cukra.

Tekoča številka — Število prilog		Dan	Ura	Dan, odnosno prejšnjih 24 ur, za katere velja vpis	Vrsta cukra po imenu v trgovini navadnem	Čista teža upo- rabljenega cukra		Oznamenilo prostora, iz katerega se je vzel cukr	Način uporabe	Tekoča številka zapiska 1	Potrdilo vpisa sè strani		Opomnja	
vpisa			najmanj 99·3			pod 99·3	odstotkov polari- zacije				kilogramov	voditelja obrata		finančnega organa
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20					
34	20/11	2. ura pop.	Poistinjeni primanjkljaj	—	12.314	—	—	—	—	I. I.	I. I.	k številki 34. 23. dne nov. vpogledal davčno pobot- nico št. 92 ddto. 23. nov. 1903. l. c. kr. davčnega urada v B. Plačana potrošnina 1010 K 65 h. I. I.		
				—	12.314									

Vzorec št. X
(k §. 19 izv. uk.).

1. stran.

Dežela:

Finančni okraj:

Prodajni vpisnik št.

za cukr cukrotvornice v p. št. . . .
za mesec 19 . .

k poli in boletam s (z) prilogami.

Sklep.

P o s t r a n i	Čista teža prodanega cukra	
	najmanj	pod
	99,3 odstotkov polarizacije	
	k i l o g r a m o v	
Vsota tega vpisnika .		
Prenos od prejšnjega vpisnika št. .		
Skupaj .		
Preneseno v prodajni vpisnik		
št. od meseca 19 . .		
. , dne 19 . .		
I. I., finančni organ.	M. P.	I. I., voditelj obrata.

Opomnja: Pri cukru v §. 1, št. 2 zakona omenjene vrste ni razločevati cukra po odstotkih polarizacije.

2. stran.

3. stran.

Juksta.		Čista teža odnesenega cukra	
Tek. štev. prodajnega vpisnika		najmanj	pod
Tek. štev. zglasitvenega vpisnika		99·3 odstotkov polarizacije	
Zglasitev z dne 19 . .		kilogramov	
Izjava Pošiljatev 1. je določena za dežela v 2. sestoji iz $\frac{\text{potrošnega}}{\text{sirovega}}$ cukra v grudah kartonih zabojih sodih košarah vrečah obdačeno neobdačeno 3. ima čiste teže kilogramov isto (s črkami) 4. naj izstopi dne 19 . . ob uri dopoldne z železnico popoldne z vozom skozi fabriška vrata št. na cesti proti Oznamenilo priloge :, dne 19 . . Voditelj obrata. Finančni organ.			
Juksta. Tek. štev. prodajnega vpisnika Tek. štev. zglasitvenega vpisnika Zglasitev z dne 19 . . Izjava Pošiljatev 1. je določena za dežela v 2. sestoji iz $\frac{\text{potrošnega}}{\text{sirovega}}$ cukra v grudah kartonih zabojih sodih košarah vrečah obdačeno neobdačeno 3. ima čiste teže kilogramov isto (s črkami) 4. naj izstopi dne 19 . . ob uri dopoldne z železnico popoldne z vozom skozi fabriška vrata št. na cesti proti Oznamenilo priloge :, dne 19 . . Voditelj obrata. Finančni organ.			

Stran . .

4. stran.

Izjava		Izjava			
Ime in priimek	Podpis	Ime in priimek	Podpis		
1. Ime in priimek		2. Ime in priimek			
3. Ime in priimek		4. Ime in priimek			
5. Ime in priimek		6. Ime in priimek			
7. Ime in priimek		8. Ime in priimek			
9. Ime in priimek		10. Ime in priimek			
11. Ime in priimek		12. Ime in priimek			
13. Ime in priimek		14. Ime in priimek			
15. Ime in priimek		16. Ime in priimek			
17. Ime in priimek		18. Ime in priimek			
19. Ime in priimek		20. Ime in priimek			
21. Ime in priimek		22. Ime in priimek			
23. Ime in priimek		24. Ime in priimek			
25. Ime in priimek		26. Ime in priimek			
27. Ime in priimek		28. Ime in priimek			
29. Ime in priimek		30. Ime in priimek			
31. Ime in priimek		32. Ime in priimek			
33. Ime in priimek		34. Ime in priimek			
35. Ime in priimek		36. Ime in priimek			
37. Ime in priimek		38. Ime in priimek			
39. Ime in priimek		40. Ime in priimek			
41. Ime in priimek		42. Ime in priimek			
43. Ime in priimek		44. Ime in priimek			
45. Ime in priimek		46. Ime in priimek			
47. Ime in priimek		48. Ime in priimek			
49. Ime in priimek		50. Ime in priimek			
51. Ime in priimek		52. Ime in priimek			
53. Ime in priimek		54. Ime in priimek			
55. Ime in priimek		56. Ime in priimek			
57. Ime in priimek		58. Ime in priimek			
59. Ime in priimek		60. Ime in priimek			
61. Ime in priimek		62. Ime in priimek			
63. Ime in priimek		64. Ime in priimek			
65. Ime in priimek		66. Ime in priimek			
67. Ime in priimek		68. Ime in priimek			
69. Ime in priimek		70. Ime in priimek			
71. Ime in priimek		72. Ime in priimek			
73. Ime in priimek		74. Ime in priimek			
75. Ime in priimek		76. Ime in priimek			
77. Ime in priimek		78. Ime in priimek			
79. Ime in priimek		80. Ime in priimek			
81. Ime in priimek		82. Ime in priimek			
83. Ime in priimek		84. Ime in priimek			
85. Ime in priimek		86. Ime in priimek			
87. Ime in priimek		88. Ime in priimek			
89. Ime in priimek		90. Ime in priimek			
91. Ime in priimek		92. Ime in priimek			
93. Ime in priimek		94. Ime in priimek			
95. Ime in priimek		96. Ime in priimek			
97. Ime in priimek		98. Ime in priimek			
99. Ime in priimek		100. Ime in priimek			

5. stran.

Prodajna boleta.

Tek. štev. prodajnega vpisnika
 Tek. štev. zglasitvenega vpisnika
 Zglasitev z dne 19 . . .
 Izjava
 Pošiljatev 1. je določena za dežela
 v
 2. sestoji iz $\frac{\text{potrošnega}}{\text{sirovega}}$ cukra v $\left\{ \begin{array}{l} \text{. grudah} \\ \text{. kartonih} \\ \text{. zabojih} \\ \text{. sodih} \\ \text{. košarah} \\ \text{. vrečah} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{obdačeno} \\ \text{neobdačeno} \end{array}$
 3. ima čiste teže
 isto kilogramov
 (s črkami)
 4. naj izstopi dne 19 . . . ob . . . uri
 dopoldne z $\frac{\text{železnico}}{\text{vozom}}$ skozi fabriška vrata št. na cesti
 popoldne proti
 Oznamenilo priloge:
 dne 19 . . .

 Voditelj obrata. Finančni organ.
 Gorenja pošiljatev je izstopila dne 19 . . . ob . . . uri
 dopoldne skozi fabriška vrata št.
 popoldne

 Finančni organ.

Čista teža odnesenega cukra

najmanj

pod

99·3 odstotkov polarizacije

kilogramov

Prodajna boleta.

Tek. štev. prodajnega vpisnika
 Tek. štev. zglasitvenega vpisnika
 Zglasitev z dne 19 . . .
 Izjava
 Pošiljatev 1. je določena za dežela
 v
 2. sestoji iz $\frac{\text{potrošnega}}{\text{sirovega}}$ cukra v $\left\{ \begin{array}{l} \text{. grudah} \\ \text{. kartonih} \\ \text{. zabojih} \\ \text{. sodih} \\ \text{. košarah} \\ \text{. vrečah} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{obdačeno} \\ \text{neobdačeno} \end{array}$
 3. ima čiste teže
 isto kilogramov
 (s črkami)
 4. naj izstopi dne 19 . . . ob . . . uri
 dopoldne z $\frac{\text{železnico}}{\text{vozom}}$ skozi fabriška vrata št. na cesti
 popoldne proti
 Oznamenilo priloge:
 dne 19 . . .

 Voditelj obrata. Finančni organ.
 Gorenja pošiljatev je izstopila dne 19 . . . ob . . . uri
 dopoldne skozi fabriška vrata št.
 popoldne

 Finančni organ.

Čista teža odnesenega cukra

najmanj

pod

99·3 odstotkov polarizacije

kilogramov

Vzorec št. XII

(k §. 20, oddelek II, št. 1 izv. uk.).

- a) Oddano dne 19
- b) Vpisano v zglasitveni vpisnik št.
- c) Preskušnja in primerjanje zglasitve z njenim $\frac{\text{unikatom}}{\text{duplikatom}}$.

Zglasitev

Unikat.

Duplikat.

$\frac{\text{cukrotvornice}}{\text{svobodnega sklada}}$ v št. p.

o neobdačenem odnesenju cukrovih izdelkov:

1. v kak svobodni sklad;
2. v kako cukrotvornico;
3. v davščine prosto porabo, in sicer:

- a) za narejanje klaje za živino;
- b) za uporabo za obrtne namene, in sicer
- c) za narejanje cukrovitih izvoznih reči.¹⁾

Čas, v katerem mora poslatev priti na kraj
namembe:

.....
Finančni organ.

M. P.

Podpisan.... prevzema s tem dolžnost
znotraj oznamenjeno pošiljatev neizpremenjeno
postaviti v zraven oznamenjenem roku, predlo-
živši unikat zglasitve, in za kake primanjkljaje
plačati pripadajočo potrošnino.

....., dne 19

.....
Voditelj obrata.

¹⁾ Kar se ne strinja, je razločno prečrtati.

[illegible]

Podpis voditelja obrata.

M. P.

Podpis finančnega organa.

*) Ob odnašanju cukrovih grud zadošča napoved skupnega števila in njihove čiste teže.
Postavke števil, ki bi se za več kosov ponavljali drug za drugim, je nastaviti samo enkrat.

Rešitev.

1. Oddano dne 19 . .

2. Vpisano $\frac{\text{v zapisku 2}}{\text{v prejemnem vpisniku}}$ pod št.

3. Posledek uradnega preiskovanja gledé:

a) shrank

b) teže

4. Napoved, je li kaj in koliko potrošnine je opraviti za cukrove izdelke, kar se jih je našlo manj.

(Kraj) dne 19 . .

.....
Finančni organ.

M. P.

Videl $\frac{\text{v cukrotvornici}}{\text{v svobodnem skladu}}$ kraja, od koder se pošilja, dne 19 . .

.....
Voditelj obrata.

Vzorec št. XIII

(k §. 20, oddelek II, B izv. uk.).

- a) Oddano dne
- b) Vpisano v zglasitveni vpisnik pod št.
- c) Preskušanje in primerjanje izjave z njenim $\frac{\text{unikatom}}{\text{duplikatom}}$.

I z j a v a.

Unikat.

Duplikat.

Podpisana cukrotvornica

Podpisani svobodni sklad

priglaša

pri c. kr. v znotraj navedeno pošiljatev cukra

v izvoz čez carinsko mejo čez $\frac{\text{c. kr.}}{\text{kr. ogr.}}$ urad v v (na)

Po predpisu uradno obravnavana pošiljatev se odpušča z dolžnostjo postaviti jo $\frac{\text{c. kr.}}{\text{kr. ogr.}}$ oznamenjeno pošiljatev v neizpremenjeni kakovosti uradu v do in množini v zraven oznamenjenem roku postaviti 19 . . v izvozno ravnanje. v izvozno ravnanje, predložiti unikat izjave in za

C. kr. v kake primanjkljaje plačati pripadajočo potrošnino. dne 19 dne 19 . .

M. P.

(Podpis finančnega organa.)

(Podpis pošiljača.)

Ijačeva			(To mora izpolniti finančni organ)		
izstopi pošiljatev,					
Polarizacija, ovedena v cukrotvornici			Namešene uradne zapore	Vpisano v prodajnem vpisniku pod št.	Opomnja
odstotkov	Ura izstopa	Vozilo			
6	7	8	9	10	11

M. P.

(Podpis finančnega organa.)

se za več kosov ponavljali neposredno drug za drugim, se morajo vstaviti samo enkrat.

Rešitev.

1. Oddano dne

2. Vknjiženo v beležnem vpisniku pod št.

3. Podatek carinskouradne preiskave:

a) gledé shrank in zapore,

b) gledé množine cukra,

c) gledé njegove kakovosti.

4. Dokaz izstopa čez carinsko mejo:

Pošiljatev cukra naj izstopi s spremstvom

dne 19 . . .

čez napovedno postajo

dne 19 . . .

je izstopila dne 19 . . .

v (na)

C. kr. urad dne 19 . . .
 Kr. ogr.

M. P.

Priloga XIV.

(K §. 20, oddelek III izv. uk.).

Vzorčevanje in preiskavovanje melase.

A.

Vzorčevanje.

Od melase, sirupa in sličnih snovi se jemljejo vzorci najvarnejše in najboljše, preden ali kadar se potakajo v sode (kesone).

I.

Ako je za odnos določena melasa itd. še v fabriškem rezervoarju (takozvani „reservi“), se mora skušati predvsem, da se z daljšim pritiskanjem doseže kolikor moči enaka njena zmes.

Neposredno po mešanju, se vzamejo od različnih mest rezervoarja vzorci kakega $\frac{1}{2}$ litra in se združijo v zbiralni posodi (bednju); tam se s palico temeljito premešajo posamezni vzorci in potem takoj iz te zbiralne posode potočijo v vzorne steklenice. Ako je povzročiti več rezervoarjev, ki obsegajo melaso ali sirup navidezno enake kakovosti, je kljub temu iz vsakega rezervoarja zase odvzeti posamezne vzorce in jih združiti vsakega v eni zbiralni posodi. Iz različnih zbiralnih posod se lahko potem zopet odvzamejo vzorci v razmerju k množini melase v vsakem rezervoarju, se združijo in se potem, ko so se zopet premešali, lahko z njimi napolnijo vzorne steklenice.

Ako obsegajo različni rezervoarji melase ali sirup neenake kakovosti, se v posameznih zbiralnih posodah nahajajoči se vzorci končno ne smejo združiti, temveč se morajo iz vsake zbiralne posode, ustrezajoče enemu rezervoarju, napolniti posebne vzorne steklenice.

II.

Najbolj priprosto in najvarnejše se jemljejo vzorci, kadar se polnijo sodi („kesoni“), ki so določeni za odvoz.

V tem primeru se jemljejo, kadar se polnijo sodi, v enakih presledkih od melase (sirupa), ki teče v sod, posamezni vzorci, ki so v razmerju k velikosti sodov. Ako se vzame $\frac{1}{2}$ litra do 1 liter za vzorec, kadar se polni vsak peti sod, zadošča.

Ti posamezni vzorci, ki naj bodo redno v enakem razmerju k velikosti pravkar napolnjenih sodov, se združijo v eni zbiralni posodi (bednju), se temeljito premešajo in s to zmesjo se napolnijo vzorne steklenice.

III.

Najtežje je vzorčevanje, ako je melasa že v sodih.

V tem primeru ne zadošča odpreti samo veho soda in kar od zgoraj odvzeti vzorec, ker je melasa pogosto, zlasti če že dalje časa leži v sodih, na površini in na dnu neenako sestavljena. Premešati se

tudi ne more, preden se odvzame vzorec, zlasti če se je melasa zaradi nizke zunanje temperature jako zgostila in vlačna postala.

V tem primeru se pomaga ali s tem, da se deset odstotkov sodov skupno izprazne v kad in se iz nje, ko se je temeljito premešalo, vzame večji vzorec tako, kakor se je popisalo ob povzorčevanju iz reser-voarja (ponajveč v navadi v trgovini); ali vzorci se vzamejo s pomočjo bodca za vzorce.

Za to pripraven bodec za vzorce je tisti, ki ga je sestavil A. Gawalowsky v Brnu. Sestavljen je iz bakrene cevi s podolgasto razporo, v kateri je druga cev, ki se vrti v njej kakor os in ima tudi raz-poro. Ako se notranja cev vrti tako, da se s tem zapre razpora zunanje cevi, se lahko ta bodec za vzorce vtakne v sod skozi veho do dna, ne da bi se notranja votlina cevi napolnila z melaso. Ako se sedaj notranja cev vrti tako, da pride njena razpora skupaj z razporo zunanje cevi, vstopi melasa v vseh plasteh soda, enakomerno v cev.

Ako se potem, ko se je nekoliko počakalo, zapre zunanja razpora s tem, da se zavrti notranja cev, se lahko napolnjeni bodec dvigne iz soda. Potem se izprazni v zbiralno posodo in se ravna z njeno vsebino tako, kakor je zgoraj povedano.

S tem bodcem je vzeti vzorce vsaj iz vsakega petega soda.

Naj se torej jemljejo vzorci naravnost iz reservoirarja ali tedaj kadar se polnijo sodi ali iz napolnjenih sodov, je vedno strogo gledati na to, da se v zbiralnih posodah združeni posamezni vzorci temeljito premešajo, preden se končno veljavni vzorec potoči v steklenico. Ako bi se posamezni vzorci v zbiralni posodi vsled vlačnosti melase ne dali premešati ali le jako težko premešali, je zbiralno posodo postaviti nekaj časa na toplem kraju, da postane njena vsebina bolj redka. Isto bi se moralo zgoditi, ako bi kazala melasa mnogo kristalnih izločkov (cukra ali soli), ki se z zdrobljenjem ali mešanjem ne dadó razdeliti. Zlasti če leži melasa v hudem zimskem mrazu zunaj, je dobro, da se vsebina zbiralne posode premeša še potem, ko je nekaj časa stala na zmerno toplem kraju.

Končno bi bilo še opomniti, da je od vsake partije melase, ki se povzorči, napolniti dve vzorni steklenici, katerih vsaka ima vsaj $\frac{1}{2}$ litra.

Samoobsebi umevno je treba med povzorčevanjem paziti na to, da se odvzeti vzorec ne izpreminja.

Rabiti se smejo samo suhe posode; tudi se mora obraniti, da ne izhlapi voda iz melase, in sicer s tem, da se zbiralna posoda pokrije in kolikor moči brzo ravna, zlasti če se godi ob višji temperaturi. Ako se mora zbiralna posoda segreti, pustivši jo stati na kakem toplem kraju, da se zaradi boljšega segretja bolj razredči, je to omejiti na kolikor moči najmanjšo mero.

B.

Preiskava.

I. Ovedba Ballingovih stopenj.

To se zgodi iz specifične teže s pomočjo Balling-Brixovih tabel. Specifična teža sama se določi težno-analitično pri 17.5 stopnje Celzija s pomočjo natančno preskušene betice, (piknometer) vsebujoče 50 kubičnih centimetrov tako, kakor je znano.

II. Ovedba skupne cukrovitosti.

50 gramov melase se dene v preskušen 250 kubičnih centimetrov vsebujoč bet, se razredči z vodo, potem prečisti z 20 kubičnimi centimetri svinčenega octa in se končno napolni z vodo do znamke. Ko se je to temeljito premešalo in pustilo stati 15 do 20 minut, se precedi skozi suh cedilnik. 100 kubičnih centimetrov tega filtrata (ustrezno 20 gramom melase) se dene v obilno 1 liter vsebujočo kupo in se mu pridene po vrsti 10 kubičnih centimetrov razrejene žveplene kisline (spodaj povedane koncentracije), potem 600 kubičnih centimetrov vode in končno 100 kubičnih centimetrov razrejene solne kisline ($\frac{1}{5}$ normalne). Ko se je to dobro premešalo, se pokrije kupa z urinim steklom in vstavi ali obesi v vrelo vodo. Površina tekočine v vodni kopeli bodi nekoliko višja nego površina v kupi. Tako se segreje v vreli vodi 30 minut, na to se hitro ohladi s tem, da se ponovno vstavi v mrzlo vodo. Ko se je ohladilo, se s titriranim lugom skoro nevtralizuje (invertirana tekočina naj še slabo kislo reaguje). Potem se dene

invertirana tekočina v litrski bet in se tam napolni do znamke. V čisti, eventualno precejeni tekočini se določi potem reducirajoči cukrer s Fehlingovo raztopino po Meiβlu (časopis društva za industrijo pesnega cukra v Nemški državi 1879 str. 1049). Pri tem se preračuni ves reducirajoči cukrer za invertni cukrer. Najdeni invertni cukrer je končno pomnožiti s 0·95, da se najde cukrovitost melase, izražena za sirovi cukrer.

Ako vsebuje kaka melasa več nego 1 odstotek direktnega reducirajočega cukra, ga je določiti pred inverzijo v raztopini melase, ki je prečiščena s svinčnim octom in razsvinčena z žveplenokislim natronom, po Meiβlu (časopis društva za industrijo pesnega cukra v Nemški državi 1879, str. 1050 in 1053 in nasl. ali Kohlrausch: Organ 1883, str. 475). Reducirajoči cukrer, ki je že prej bil v melasi, se odbije od skupnega invertnega cukra, najdenega po inverziji, in temu primerno se ne preračuni na sirovi cukrer, temveč se kakor reducirajoči cukrer v preiskovalnem podatku navede ločeno poleg sirovega cukra.

III. Ovedba pepelovitosti.

5 do 10 gramov melase se v prostorni platinasti skodeli posuši naprej pri 130 stopnjah Celzija, potem ob temni rdeči žerjavici vpepeli brez primesi žveplene kisline. Izgorina se tehtja in navede za pepel, odbivši to, kar se v solni kislini ne raztopi (pesek in oglje).

Reagencije.

Svinčeni očet. 600 gramov svinčenega cukra in 200 gramov v prah zdrobljene svinčene gladkine se digerira tri do štiri dni z 2 litroma vode v izbini temperaturi v zaprti posodi ter se večkrat pretrese, nato se precedi in se čista raztopina hrani v dobro zamašeni steklenici.

Razrejena žveplena kislina. 50 kubičnih centimetrov čiste, koncentrirane angleške žveplene kisline se razredči z vodo na 1 liter.

Solna kislina. Solna kislina mora biti $\frac{1}{5}$ normalna, to se pravi v litru obsegati 7·2 grama klorovega vodika (HCl).

Fehlingova raztopina. Raztopine bakrene galice na eni strani in seignette-soli—natronovega luga na drugi strani je hraniti ločeno.

Raztopina bakrene galice. 69·3 grama čiste nekristalovane bakrene galice se raztopi v vodi na 1000 kubičnih centimetrov.

Seignette-sol—natronov lug. 346 gramov seignette-soli se raztopi v 800 kubičnih centimetrih vode in pomeša z 200 kubičnimi centimetri natronovega luga. Ta natronov lug naj obsega v litru 400 gramov natrijevega oksida = 516 gramov natrijevega hidroksida.

Vzorec št. XV.

(K §. 21 izv. uk.).

Dežela:

Davčni okraj:

Finančni okraj:

Zglasitev.

Podpisani podjetnik cukrotvornice v pop. št.
obratni voditelj svobodnega sklada za cukr

zglašja na c. kr. uradu v, da namerja
 odnesti cukr proti plačilu za to pripadajoče potrošnine.

V ta namer se a) polaga v gotovini
plača v nakaznem prometu c. kr. poštnega hranilnišnega urada

znesek K . . . h.

b) zahteva za znesek K . . . h z razpisom c. kr.

. z dne

. 19 . . št. za čas od

. 19 . . do 19 . .

dovoljeni odlog potrošnine.

. dne 19 . .

(Podjetnik.)

Vzorec št. XVI.

(K §. 21 izv. uk.).

Namenilnica.

Kolka prosto.

(Niže podpisani (ime, stan, stanovališče) je kakor podjetnik
cukrovarnice v št. p . . . dolžen za primer, da bi se mu
svobodnega sklada za cukr do 19 . . .
dovolil odlog davščine od cukra, kar se ga v tem podjetju odnese v času od 19 . . .
do 19 . . do zneska K, reci kron
po pogojih in pridržkih, ki obstojé gledé tega in ki jih v bodoče predpiše c. kr. finančno oblastvo, za ta
odlog dati zagotovilo.¹⁾

Ali:

Niže podpisanemu (ime, stan, stanovališče) kakor podjetniku
cukrovarnice v št. p . . . se je z razpisom c. kr.
svobodnega sklada za cukr ddo. št. . . . dovolil odlog davščine od cukra, kar se ga v tem
podjetju odnese v času od 19 . . do 19 . .
do zneska K, reci kron po pogojih in pridržkih,
ki obstojé gledé tega ali ki jih v bodoče predpiše c. kr. finančno oblastvo.

Niže podpisani je dolžen dati zagotovilo za ta odlog).

Niže podpisani daje tedaj v zavarovanje zgoraj omenjenega
odloga davščine do zneska K, reci kron s . . . %
zamudnih obresti od tega zneska in s kakimi stroški izterjavanja s tem (natančno oznamenilo vrednostnih
papirjev po vseh njihovih znakih) c. kr. erarju v zastavo, ki so bili zarad pridobitve zastavne pravice
položeni v (tu se imenuje blagajnica).²⁾

Dalje izreka niže podpisani svoje privoljenje v to, da naj
ima v primeru, ako bi se gori omenjeni znesek s kakimi postranskimi pristojbinami vred ne plačal
o pravem času, c. k. erar pravico, brez vsega drugega, seštevno brez vsakega sodnega posredovanja gori
imenovane vrednostne papirje na borzi prodati in iz izkupila razdolžiti ostanke s kakimi postranskimi
pristojbinami vred.

V kakih pravnih sporih, ki ne spadajo po zakonu pred kako izključno podsodnost, so v prvi stopnji
izključno pristojna stvarno pristojna sodišča na sedežu c. kr. finančne prokurature v

V izpričalo tega poverjeni³⁾ podpis.

(Datum.)

(Podpis.)

¹⁾ To besedilo uvoda je izbrati, kadar se listina izroči hkratu s prošnjo za odlog. Ako pa je prošnja za odlog
že rešena, je uporabiti v oklepajih postavljeno besedilo uvoda. V prvem primeru je zadevne podatke dovolilnega
razpisa (datum, številko, dobo dovolila in znesek) uradoma dodatno poočiti na listini.

²⁾ Vrednostne papirje je navesti po vseh njihovih znakih, torej: ime, datum, številko, številko serij in oddelkov,
številko kuponov in talonov.

³⁾ Poverila so davka prosta.

Vzorec št. XVII.

(K §. 21 izv. uk.).

Namenilnica.¹⁾

Kolka prosto.

Niže podpisani (ime, stan, stanovališče) je kakor podjetnik
cukrotvornice

svobodnega sklada cukra v dolžen, za primer, da bi se
mu dovolil odlog davščine od cukra, kar se ga v tem podjetju odnese v obratni dobi
t. j. v času od 1. dne septembra 19 . . . do 31. dne avgusta 19 . . ., oziroma v naslednjih obratnih
dobah po pogojih in pridržkih, ki obstojé gledé tega in ki jih v bodoče predpišejo pristojna c. kr. finančna
oblastva, za ta odlog dati zagotovilo.²⁾

Niže podpisani daje tedaj v zavarovanje zgoraj oznamenjenega
odloga davščine v gorenji obratni dobi ter v zagotovilo vseh odlogov iste davščine, ki bi se dovolili za
naslednje dobe, do zneska davščine K, reci kron s . . . odstotki
zamudnih obresti in s kakimi stroški izterjevanja s tem (natančno oznamenilo vrednostnih papirjev po
vseh njihovih znakih) c. kr. erarju v zastavo, ki so bili zarad pridobitve zastavne pravice položeni
v (tu se imenuje blagajnica).³⁾

Dalje izreka niže podpisani svoje privoljenje v to, da naj ima
v primeru, ako bi se gori omenjeni zneski s kakimi postranskimi pristojbinami vred ne plačali o pravem
času, c. kr. erar pravico, brez vsakega sodnega posredovanja gori imenovane vrednostne papirje na borzi
prodati in iz izkupila razdolžiti ostanke davščine s kakimi postranskimi pristojbinami vred.

(Sledi pristavek o podsodnosti z datumom in podpisom vred kakor pri vzorcu XVI.)

¹⁾ Ta obrazec velja za primer, ako naj listina velja ne samo za eno obratno dobo, temveč za vse naslednje
dobe, za katere naj bi se dovolil odlog davka.

²⁾ Podatke posameznih dovolilnih razpisov (datum, številko, dobo dovolila in znesek) je uradoma dodatno
poočititi na listini.

³⁾ Vrednostne papirje je navesti po vseh njihovih znakih, torej: ime, datum, številko, številko serij in od-
delkov, število kuponov in talonov.

Vzorec št. XVIII.

(K §. 21 izv. uk.).

Zastavilnica.

Kolka prosta.

Niže podpisani (ime, stan, stanovališče) je kakor podjetnik
cukrotvornice v št. p. dolžen za primer, da bi se mu
svobodnega sklada za cukr do 19
dovolil odlog davščine od cukra, kar se ga v tem podjetju odnese v času od 19
do 19 do zneska K, reci kron
po pogojih in pridržkih, ki obstojé gledé tega in ki jih v bodoče predpiše c. kr. finančno oblastvo, za ta
odlog dati zagotovilo.¹⁾

Ali:

(Niže podpisanemu (ime, stan, stanovališče) kakor podjetniku
cukrotvornice v št. p. se je z razpisom c. kr.
svobodnega sklada za cukr ddo. 19 št. dovolil odlog davščine od cukra, kar se ga v tem
podjetju odnese v času od 19 do 19
do zneska K, reci kron po pogojih in pridržkih,
ki obstojé gledé tega ali ki jih v bodoče predpiše c. kr. finančno oblastvo.

Niže podpisani je dolžen dati zagotovilo za ta odlog.)

Niže podpisani daje tedaj v zavarovanje gori omenjenega
odloga davščine do zneska K, reci kron z % zamudnih
obresti od tega zneska in s kakimi stroški izterjevanja vred s tem (natančno zemljejknjižno oznamenilo
nepremičnine)²⁾ za hipoteko in privoljuje, da se na pravkar imenovano nepremičnino brez vsega drugega
za c. kr. erar vknjiži zastavna pravica v zavarovanje zneska davščine z % zamudnih obresti do
skupnega zneska K³⁾ in stroškov izterjevanja do najvišjega zneska K.

(Sledi pristavek o podsodnosti z datumom in podpisom kakor pri vzorcu XVI.)

¹⁾ Glej opomnjo ¹⁾ k vzorcu št. XVI.

²⁾ Prošnji je priložiti vedno najnovejši zemljiškknjižni izpisek.

³⁾ Za skupni znesek je vpostaviti tako znesek davščine kakor tudi znesek dveletnih obresti.

Vzorec št. XIX.

(K §. 21 izv. uk.).

Zastavilnica.¹⁾

Kolka prosta.

Niže podpisani (ime, stan, stanovališče) je kakor podjetnik
cukrotvornice

svobodnega sklada cukra dolžen, za primer, da bi se mu
dovolil odlog davščine od cukra, kar se ga v tem podjetju odnese v obratni dobi
t. j. v času od 1. dne septembra 19 . . . do 31. dne avgusta 19 . . ., oziroma v naslednjih obratnih
dobah po pogojih in pridržkih, ki obstojé gledé tega in ki jih v bodoče predpišejo pristojna c. kr. finančna
oblastva, za ta odlog dati zagotovilo.²⁾

Niže podpisani daje tedaj v zavarovanje zgoraj oznamenjenega
odloga davščine v gorenji obratni dobi ter v zagotovilo vseh odlogov iste davščine, ki bi se podpisancu
dovolili za naslednje dobe do zneska davščine K, reci kron
s . . . odstotki zamudnih obresti in s kakimi troški izterjevanja s tem (natančno zemljejknjižno zazna-
menanje neprimičnine)³⁾ za hipoteko in privoljuje, da se na pravkar imenovano neprimičnino za c. kr.
erar vknjiži zastavna pravica v zavarovanje zneska davščine z . . . % zamudnih obresti do skupnega
zneska K in stroškov izterjevanja do najvišjega zneska K.

(Sledi pristavek o podsodnosti z datumom in podpisom kakor pri vzorcu XVII.)

¹⁾ Ta obrazec velja za primer, ako naj listina velja ne samo za eno obratno dobo, temveč za vse naslednje dobe, za katere naj bi se dovolil odlog davka.

²⁾ Podatke posameznih dovolilnih razpisov (datum, številko, dobo dovolila in znesek) je uradoma dodatno poočititi na listini.

³⁾ Prošnji je priložiti vedno najnovejši zemljiškoknjižni izpisek.

⁴⁾ Za skupni znesek je vpostaviti tako znesek davščine kakor tudi znesek dveletnih obresti.

Vzorec št. XX

(k §. 21 izv. uk.).

Zavezna Nerazdelno zavezna listina.

Kolka prosta.

Ker mora (ime, stan, stanovališče) kakor podjetnik
cukrotvornice
svobodnega sklada cukra v p. št. . . . za primer, da bi se mu dovolil odlog
potrošnine od cukra, kar se ga v imenovanem svobodnem skladu cukra odnese v času od 19 .
do 19 . do zneska K, reci kron po pogojih
in pridržkih, ki obstojé gledé tega in ki jih v bodoče predpiše c. kr. finančno oblastvo, za ta odlog dati
zagotovilo¹⁾

ali:

(Ker se je (ime, stan, stanovališče) kakor podjetniku
cukrotvornice
svobodnega sklada cukra v št. p. . . . dovolil odlog potrošnine
od cukra, kar se ga v imenovanem svobodnem skladu cukra odnese v času od 19 .
do 19 . do zneska K, reci kron po pogojih
in pridržkih, ki obstojé gledé tega in ki jih v bodoče predpiše c. kr. finančno oblastvo, zlasti z dolžnostjo
dati primerno zagotovilo.) se zavezuje podpisana (banka)
s tem, da nerazdelno jamčijo kakor porok in plačnik zavezujejo podpisanci (ime, stan, stanovališče)
poroki in plačniki za pravilno in točno plačilo na podstavi gorenjega
dovolila odloga na up puščene potrošnine od cukra do zgoraj povedanega zneska K s kakimi
. . . % zamudnimi obrestmi in kakimi stroški izterjevanja vred.

(Pristavek o podsodnosti z datumom in podpisom vred kakor pri vzorcu št. XVI.)²⁾¹⁾ Glej opomnjo ¹⁾ k vzorcu št. XVI.²⁾ Za primer, da bi v eni obratni dobi isto podjetje zaprosilo dovolilo nadaljnjih kreditov z odgovornostjo istega bančnega zavoda, je v poznejših zaveznih listinah zaradi razvidnosti po pristavku o podsodnosti pred datumom in podpisom vstaviti naslednji dodatek:

S tem se ne izpreminja odgovornost, postavljena z listino ddo. gledé odloga davka, ki se je dovolil z razpisom c. kr. z dne 19 . . št. . . . za čas od do do zneska

Vzorec št. XXI

(k §. 23 izv. uk.).

Dežela:

Finančni okraj

Davčni okraj:

Narejni vpisnik**cukrotvornice**

v št. p. . . .

za mesec 19 . .

Sklep.

Po strani lista	Porabljena sirovina			Čista teža kilogramov			
	skrob	primerna suha teža	druga tvarina	v skladišče vloženega		v predelovanje določenega	
				c u k r a			
				kilogramov	trdega	tekočega	trdega
1							
2							
3							
itd.							
Skupaj .							
Od tega se odbije v predelovanje . .						Preneseno v narejni vpis- nik za mesec 19 . .	
Ostane .							

. , dne 19 . .

I. I.,
finančni organ.

M. P.

I. I.,
voditelj obrata.

[illegible]

Priloga A

(k §. 20 izv. uk.).

Določila

o

davščine prosti porabi pesnega cukra za izdelke, ki imajo v sebi cukrer in se izvažajo čez carinsko mejo.

V izvršitev VII. dela (lit. a) cesarskega ukaza z dne 17. julija 1899 l. (drž. zak. št. 120) se gledé davščine proste porabe pesnega cukra za fabrikate, ki imajo v sebi cukrer in se izvažajo čez carinsko mejo, izdajajo naslednji predpisi:

§. 1.

Dovoljenje.

Obrtna podjetja, ki hočejo za narejanje cukrovitih izdelkov za izvoz čez carinsko mejo dobivati cukrer v §. 1, št. 1 zakona o davku na cukrer označene vrste davščine prosto, potrebujejo za to dovolila. To dovolilo daje ob prvem zaprosilu finančno ministrstvo. Njegovo podaljšanje na eno nadaljnje leto dovoljuje, ako se v pogojih nič ne izpremeni in se tudi sicer ne pokaže nikak pomislek, finančno oblastvo prve stopnje. Dovoljenje se daje na pismeno prošnjo proti vsakočasnemu preklicu za dobo enega leta in za gotovo letno množino cukra samo tistim obrtnim podjetjem, ki porabijo previdoma na leto najmanj 25 metrskih stotov cukra za narejanje za izvoz določenega cukrovega blaga, odnosno 5 metrskih stotov cukra za napravlanje likerjev ali mil, določenih za izvoz.

Cukrovitim izdelkom se prištevajo, dokler se kaj drugega ne določi:

A. Čokolade in drugo kakao vsebujoče blago;

B. Sladčičarsko blago in sicer:

a) karamele (bonboni, voltjéji);

b) drageji (pocukrano seme in peške s primešano moko);

c) hlebčki iz prečiščenega cukra (cukrer s primeskom eteričnega olja ali barvnih snovi);

d) blago iz raztrepanih beljakov (zmes cukra s kakim lepilom, kakor beljakom, kateri se pridene kaka okusna ali zdravilna snov);

e) desertni bonboni (fondanti i. dr. iz cukra s primesjo marmelad, sadja i. dr.);

f) marcipan in izdelki iz marcipana (cukrer s stolčenimi mandelji);

g) kakes in enaka peciva;

h) ocukrano južno in domače sadje, glazirano ali kandirano, v cukrovih raztopinah vloženo sadje (marmelade, paste, kompoti, gelées, sadje v gorčici in sladka gorčica).

C. Cukrovite alkoholične tekočine, kakor ocukrane opojne pijače (likêrji), z alkoholom pomešani in s primesjo cukra napravljani sadni sokovi (sirupi iz sadja) in sadno žganje.

D. Tekoči prečiščeni cukrer, kandis-cukrer.

E. Sirup iz invertnega cukra, ki se prodaja za sadni cukrer, medeni sirup itd.

F. Zgoščeno mleko in moka za otroke.

G. Mila.

Dovoljenja ne dobé osebe, ki so bile radi tiho-tapstva ali težkega dohodarstvenega prestopka predpisov o obdačenju cukra ali radi goljufije kaznovane, nadalje tiste, o katerih imovini se je razglasil konkurz, kakor tudi tiste, ki v konkurzni razpravi niso bile oproščene kaznivega dejanja, katerega so bile morebiti obdolžene, in končno tiste, katerim se je podeljeno dovolilo odvzelo radi zlorabe.

Ta izključitev neha po preteku treh let, računši od dneva, ko se dostane kazen na svobodi, odnosno, ko se vplača denarna kazen, odnosno, ko se odvzame dovolilo.

Za dovolilo je prositi pri pristojnem finančnem oblastvu prve stopnje z vlogo, katero vidira pristojna trgovinska in obrtna zbornica.

V prošnji je razen imena in bivališča prosilčevega ter načina obrtovanja navesti:

- a) Približno množino cukra za eno leto, ki se ima dobivati davščine prosto in ki se more dobiti na enkrat ali v oddelkih.
- b) Obvezno izjavo, da se bo v obrtnem podjetju skrobni cukrer uporabljal samo za izdelovanje blaga, katero ima prosilec navesti, in ki se ne dá izdelovati brez primesi skrobnega cukra, kakor na primer karamele, in da se bo med uporabljal samo za izdelovanje blaga, določenega za tuzemstvo, in samo po pogojih in predpisih, ki jih od primera do primera predpiše finančno ministrstvo. Uporaba iz skrobnega cukra narejenega barvila za barvanje izdelkov je dopuščena.
- c) Izrecno izjavo prosilca, da se podvrže že izdanim kakor tudi posebnim priglednim naredbam, ki jih še izda finančno ministrstvo od primera do primera.
- d) Podjetje, iz katerega se namerava dobivati cukrer potrošnine prosto. Kraj dobave se vsak čas lahko menja, ako se to naznani finančnemu oblastvu prve stopnje, istotako se lahko tudi že vnaprej imenuje več mest dobave.
- e) Način zavarovanja potrošnine. Varščino je dati še pred dobavo cukra in sicer v taki visokosti, da se ž njo pokrije davščina v podjetju se nahajajoče in še ne izvedene množine cukra, ki se je dobil davščine prosto.

Varščino je dati tako, kakor je to predpisano gledé potrošnine od cukra v §. 21, II, št. 2 tega predpisa za izvršitev zakona o davku na cukrer. Ako se dá varščina samo za določen čas, se mora pravočasno obnoviti.

Finančno ministrstvo si pridržuje, za posamezne obrate po potrebi odrediti posebno nadzorovanje, kakor je zahteva dohodarstvena korist, odnosno obrat posameznih podjetij v tem času, ko se dela za izvoz, na strankine stroške po uradnih organih stalno nadzorovati in dovoliti olajšave ob izvozu narejenih izdelkov.

V primeru, da se dokaže zloraba, ima finančno oblastvo prve stopnje odvzeti dovolilo neodvisno od dohodarstveno-kazenskopравnih posledic. Odvzame se pa dovolilo tudi lahko, ako se ne izpolni ena ali druga s tem ukazom ali posebej predpisanih dolžnosti.

Ako se odvzame dovolilo radi zlorabe ali zaradi tega, ker se niso izpolnili predpisani pogoji, je podjetnik dolžen plačati potrošnino za ves cukrer, kar ga je prejel davščine prosto in kolikor ga že ni o času preklica dovolila v cukrovitih izdelkih po predpisu izvedel v inozemstvo, v treh dneh, čim je bila predpisana, da se izogne izvršilu.

§. 2.

Dohodarstvena kontrola; jemanje vzorcev.

Podjetja, v katerih se dobiva cukrer davščine prosto v gori navedene svrhe, so pod dohodarstvenim nadzorstvom in imajo vsled tega dolžnost, svoje trgovinske in obrtne knjige, ter vse s posebnimi ukazili predpisane zapise v redu pisati in finančnim organom na vsakokratno zahtevanje dovoliti vpogled v nje, ter tudi vstop v svoje obrtne, tovarniške in shrambene prostore, da morejo ti organi opazovati obrtno postopanje, jemati vzorce, sploh da morejo nadzorovati ravnanje podjetja v dohodarstvenem oziru.

Istotako morajo podjetniki imeti za tehtanje sposobne, preskušene tehtnice, uteži in vse za nadzorovanje potrebne priprave, katere morajo finančnim organom na vsakokratno zahtevanje dati na razpolaganje.

Finančno oblastvo je, izvršujé nadzorovanje, upravičeno, kolikorkrat se mu zdi potrebno, vzeti v skladiščih od cukrovitega blaga tistih vrst, ki so vpisane v zapisu, ki ga je pisati po §. 7, lit. B, eventualno tudi iz tovorov, ki so namenjeni za razpošiljanje in so že zaviti, po dva vzorca v množini po 200 gramov, odnosno 0-3 litra v svrhu preiskave, je li najmanja cukrovitost (saharoza) taka, kakor je navedena v zapisu, in primerjati podatke napovedi s podatki obrtnih knjig. Finančna uprava ne daje povračila za vzorce.

Vzorci se vzeti vpričo podjetnika ali v njegovi odsotnosti vpričo kekega njegovega uslužbenca, jih dejati v steklenice, ki jih mora stranka prinesiti, jih zamašiti tako, da zrak nima pristopa, ter jih zapečatiti tako z uradnim kakor tudi s strankinim pečat.

tom. Na tako zamašene steklenice je primerno pritrčiti vinjete, na katerih je poočiti dan, katerega se je vzorec vzel, številko spiska eventualno izvozne napovedi in podpis organa. Eden teh vzorcev se izroči stranki, da ga hrani, drugi pa se pošlje na finančno oblastvo prve stopnje, da odredi preiskavo po enem izmed preskuševališč c. kr. tehniške finančne kontrole na Dunaju ali v Pragi.

Te preiskave se izvrše brezplačno.

Ako se za izdelovanje cukrovitih fabrikatov, kolikor je to dovoljeno, porablja tudi skrobni cukar, je od časa do časa poleg vzorcev izgotovljenega blaga vzeti tudi vzorce dotičnega skrobnega cukra.

Ako bi preiskava pokazala, da je cukrovitost (saharoza) manjša nego v spisku (§. 7, lit. B) označena najmanjša vsebina, in ako ta razlika presega 5 odstotkov, odnosno pri likêrjih, pri katerih je najmanjša vsebina izkazana z ne več nego 200 grami od litra, 10 odstotkov najmanje v spisku zabeležene vsebine, naj finančno oblastvo prve stopnje brezozirno odvzame podeljeno dovolilo in to naznani finančnemu ministrstvu. Isto naj se zgodi, ako se pri preiskavi cukrovitega blaga, o katerem se v zgoraj omenjenem spisku ni omenilo, da mu je primešan skrobni cukar, dokaže skrobni cukar.

Priloga I. Navodilo za določitev vsebine trstnega cukra v cukrovitem blagu po anališkem potu obsega priloga A.

Ako se ob primerjanju napovedi z zapiski zapizijo razlike v napovedi blaga na škodo davka, in ako se te razlike ne dajo popolnoma pojasniti, je dovolilo istotako precej odvzeti.

Finančno oblastvo je nadalje upravičeno, pregledati ta podjetja, kadarkoli se mu zdi umestno.

Podjetnik ima dolžnost, pregledujoče finančne uradnike v vsakem cziru podpirati in jim gledé tistih postavkov v kopijski knjigi (naročilni knjigi), katere mu pokažejo, dovoliti vsak čas vpogled v naročilna ali druga pisma, kakor tudi v tiste obrtne knjige, ki se nanašajo na dobavo cukra ter na izdelovanje in prodajo cukrovitega blaga.

Ako se ta vpogled zabrani ali ako se pokažejo ob pregledovanju nepojasnjene razlike med opravnimi in drugimi vpisi stranke, iz katerih se dá sklepati, da se hoče prikrajšati potrošnina, je pričeti dohodarstveno preiskavo in ima vrhu tega finančno oblastvo prve stopnje odvzeti podeljeno dovolilo ter to hkratu naznani finančnemu ministrstvu.

§. 3.

Dobava cukra, ki se porabi davščine prosto.

Gledé odvažanja in dovažanja cukra za izdelovanje cukrovitih, za izvoz namenjenih izdelkov iz cukrotvornice, odnosno iz svobodnega sklada cukra, naj veljajo zmislju primerno določila §. 20 II tega izvršilnega predpisa. Odvažanje pa je zglasiti vselej, oziraje se na zadevno dovolilo.

Čim je uradovanje gledé uvoza končano, je vpisati dotično pošiljatev cukra v konto, ki ga je pisati po §. 7, lit. A.

Na ta način davščine prosto prejeti cukar se prepusti podjetniku z obveznostjo, da v cukrovitih izdelkih ravno toliko množino cukra najkasneje tekom 12 mesecev, računši od dneva, ko je dospel cukar davščine prosto, izvede čez carinsko mejo, eventualno plača dodatno za njo pripadajočo davščino.

Ob napravi izdelkov, ki morajo dalje časa ležati, se more pri finančnem ministrstvu prositi za primerno podaljšanje tega roka.

Kalo ob izdelovanju se ne dopušča več.

§. 4.

Prijava izvoznih pošiljatev.

Vsak nameravan izvoz cukrovitih izdelkov čez carinsko črto je napovedati z izjavo po priloženem vzorcu št. I v dvojnem izvodu pri finančnem organu (oddelku finančne straže, carinskem uradu) ki nadzira podjetje, tako pravočasno, da morejo še izvršiti imenovani organi gledé prijavljene pošiljatve uradno obravnavo.

Vzorec št. I.

Ako obsega cukroviti izvozni predmet tudi žganje, za katero se zahteva oprostitev od potrošnine v zmislju določil razpisa finančnega ministrstva z dne 20. julija 1899 l. (drž. zak. št. 126), in ako je davščine prosta poraba žganja tudi podvržena kontroli, zaukazani v pravkar omenjenem razpisu, je izvozno izjavo urediti po obrazcu, predpisanem z razpisom finančnega ministrstva z dne 13. junija 1901 l., št. 36545 (drž. zak. št. 67).

V izvoznem izrecilu je zlasti navesti:

- a) dan in uro pošiljanja;
- b) število, vrsto, znak in številke shrank (tovorov);
- c) za vsako posamezno shranko ali tovor, sklicevaje se na tekočo številko spiska, ki ga je pisati po §. 7 B:
- aa) kosmato težo v ovitkih;
- bb) vrsto blaga in čisto težo v kilogramih, odnosno množino v litrih;
- cc) najmanjšo množino cukra v odstotkih čiste teže, odnosno v gramih cukra enega litra tekočine, pri milih eventualno v gramih za ducent (§. 7 B lit. b, odstavek 2).

Ako je zaviti v isti tovor blago z različno cukrovitostjo, se mora zaviti vsaka vrsta blaga posebej in se morajo ti ovitki zaporedoma s številkami zaznamenovati. Isto tako se mora navesti množina, ter najmanjša cukrovitost za vsako vrsto blaga posebej, sklicevaje se na tekoče številke ovitkov.

Zadošča pa, ako se združi v izjavi za vsak tovor blago enake cukrovitosti, tudi če pripada različnim tekočim številkam spiska (§. 7 B);

- d) carinski urad, čez katerega naj izstopi pošiljatev (§. 5);
- e) tekočo številko naročilne, oziroma kopijske knjige, pod katero se je pošiljatev vpisala.

Ako pošiljatev ni pod zaporo vkladnih prostorov, morajo biti posamezne shranke ali tovari tako napravljeni, da se more nanje dati varna uradna zapora.

Golice za izrecila se oddajajo podjetnikom proti povračilu stroškov pri uradih in organih, ki jih določi finančno deželno oblastvo.

Z napovedjo prevzame pošiljatelj dolžnost, v tem izrecilu bliže označeno pošiljatev v neizpremenjeni količini in kakovosti in v predpisanem času in na predpisani način izvesti čez carinsko črto. Napovedano pošiljatev je postaviti v uradno preiskavo organu (uradu), ki nadzoruje podjetje.

Ako želi podjetnik, da se ta preiskava vrši v njegovem obrtovališču, mora to v prošnji za dovolilo (§. 1) izrečno navesti in se zavezati, da plača stroške, kolikor jih s tem morda več narase finančni upravi. Preiskava v obrtovališču se dovoli samo glede na krajevne in druge okolščine, eventualno tudi z določenimi pogoji.

§. 5.

Uradno obravnavanje izvoznih pošiljatev.

Finančni organ, ki posluje za pošiljalni urad, pregleda popolnost vpisanih podatkov in skladnost izrecila s stanjem pošiljatve, ové po naslednjih ukazanih količino in cukrovitost pošiljatve, oskrbi uradno zaporo za tovore ali vkladne prostore in upoti pošiljatev na dotični izstopni urad, da potrdi izvršeni izvoz.

Izvoz čez carinsko črto se more izvršiti čez vse carinske urade, ki so pooblaščenici za izvozno ravnanje s cukrom.

1. Ovedba množine.

V obče se je ravnati po načelu, da je treba za vsak tovor in za vsako vrsto cukrovega blaga ovedeti kosmato in čisto težo. Teža ovojev (tara) se lahko oveda vsakokrat, preden se rabijo, z uradnim posredovanjem.

Ta ovedba teže se lahko vrši pri ovojih enake kakovosti in približno enake teže tako, da se tehta zadostno število takih enakih ovojev in se iz skupne teže tehtanih ovojev preračuni poprečna teža enega ovoja. Ovedeno taro je vpisati v spisek, ki se piše po §. 7 B.

Z nastopnimi uveti se dovoljujejo še naslednje olajšave:

- a) Kadar se pošilja cukrovo blago enake vrste v tovorih s približno enako kosmato težo, je ovedeti samo število tovorov in kosmato težo cele pošiljatve ter se sme gledé ovedbe čiste teže omejiti na poskuse na slepo, na katerih izbero stranki ni dovoliti nikakega vpliva. Zadostuje, ako se stehta od vsakih 25 tovorov eden in od morebitnega preostanka pod 25 tovorov, ter tudi takrat, kadar je sploh manj nego 25 tovorov, prav tako eden tovor na čisto težo.

Ako se je teža ovojev ovedela pred njihovo uporabo z uradnim posredovanjem, je ovedbo čiste teže s poskusi na slepo izvršiti tako, da se od resnično ovedene kosmate teže odbije tara.

Ako je pri cukrovem blagu iste vrste kosmata teža pozameznih tovorov različna, se je moči zadovoljiti gledé ovedbe čiste teže isto tako s poskusi na slepo, katere je izvršiti,

kakor je zgoraj navedeno; treba pa se je razen tega s poskusi na slepo prepričati, so li napovedi gledé kosmate teže pravilne.

Ako se pokažejo pri poskusih na slepo in bodisi samo v enem primeru razlike med ovedeno in napovedano kosmato, odnosno čisto težo 2 odstotkov na več ali manj, je takoj popolnoma ovedeti kosmato in čisto težo vsakega tovora.

b) Ako sestoji pošiljatev iz cukrovega blaga različne vrste, pa je v vsakem tovoru vloženo samo blago ene vrste, tedaj zadošča pod lit. a) dovoljena ovedba teže s poskusi na slepo samo takrat, ako stranka donese k pošiljati pripadajočo izvirno fakturo ali kopijsko knjigo, v kateri je ista zabelježena in ako se poistini popolna soglasnost teh listin z napovedjo in s poskusi na slepo gledé čiste teže.

c) Ako se pošiljajo v istem tovoru različne vrste cukrovega blaga, se je moči zadovoljiti, čim se ové kosmata teža dotičnega tovora, s poskusom na slepo določeno čisto težo cukrovega blaga, ki je v tovoru v posebnih, s tekočimi številkami zaznamovanih ovitkih takrat, kadar se prinese izvirna faktura ali kopijska knjiga z njenim posnetkom in kadar se iz poskusov na slepo pokaže popolno soglasje s fakturo in napovedjo. Zadostuje, ako se od vsakih deset povezov eden in od slučajnega preostanka od manj nego deset, ter tudi takrat, kadar je sploh manj nego deset povezov, istotako samo eden stehta na čisto težo, pri čemer naj se pa stranki ne dovoli nikakega vpliva na izbero poskusov na slepo.

Pod c) predpisano postopanje je gledé vsakega tovora opraviti tudi takrat, kadar bi pošiljatev obstajala iz več tovorov, v katerih se odpošilja cukrovo blago različne vrste.

Neposrednje ovitke cukrovega blaga, kakor papir, stanijol itd. je ob stehtanju čiste teže vobče prišteti k čisti teži samo takrat, kadar se to zgodi tudi nasproti kupcu blaga, kar naj pojasni spisek, ki ga je pisati po §. 7 B.

Na prošnjo more finančno oblastvo prve stopnje podjetniku tudi dovoliti, da se uradnim potom ové čista teža pred vtovorjenjem, odnosno, da se vrši vtovorjenje v za to odmenjene zaboje pod uradnim nadzorstvom; v tem primeru se je moči zadovoljiti pri uradnem obravnavanju pošiljatve s tehtanjem kosmate teže.

Ako gre za cukrovo blago, ki se, kakor na primer čokolada, navadno izdeluje samo v določeni

obliki z enako čisto težo in ki se na enak način zavija, se more pravilna čista teža enkrat za vselej uradno določiti in o tem izdati izkaznica, kateri je pridejati uradno naznačen vzorec dotičnega izdelka. Ako se postavi tako blago za izvoz, se more lahko ovedeti čista teža brez vnovičnega tehtanja z množitvijo števila povezov z normalno težo.

Pri likêrjih se ové količina v litrih že povodom izvoznega uradnega obravnavanja, ki ga je opraviti na podlagi oddelka II B, št. 2 priloge A izvršilnega predpisa o davku na žganje, oziroma razpisa finančnega ministrstva z dne 13. junija 1901 l. (drž. zak. št. 67), radi česar odpade njena vnovična ovedba za predležeči namen.

II. Kako se ové vrsta ter cukrovitost blaga.

Pri popolnem stehtanju, ali pri stehtanju cukrovega blaga po poskusu na slepo, odnosno pri ovedbi količine v litrih je pregledati tudi podatke izrecila gledé vrste blaga.

Ako se postavi blago, ki se odpošlje, v posebnih notranjih ovitkih v uradno obravnavanje, naj se opusti otvarjanje neposrednjih ovitkov, ako že na pogled ni nikakih pomislekov proti resničnosti izrecila. Finančnemu organu pa je v primeru pomislekov vsak čas dano na voljo, napraviti posamezne poskuse na slepo.

Ovedeti naznanjeno najmanjso cukrovitost blaga, ki se prijavi za izvoz, odnosno odvzeti vzorcev v to svrhu, ni potreba, ako stranka redno piše predpisane vpiske, in ni nikakih pomislekov proti njenemu ravnanju.

Ako se izpolnijo vsi predpisani pogoji, odnosno pojasnijo razlike ali odstranijo nedostaki, ki so se pojavili, je izvid, kakor tudi tekočo številko izvoznega vpisnika po vknjiženju v njem vpisati v oba izvoda izrecila, namestiti uradno zaporo tovora, odnosno prostora in v obeh izvodih izrecila po zaslišanju pošiljatelja pristaviti primerno določeni rok, v katerem mora pošiljatev izstopiti čez carinsko črto.

Eden izvod izrecila (unikat), ki mora pošiljatev spremljati, je vročiti stranki, drugi izvod (duplikat) pa neposredno vposlati priporočeno kot poštnine prosto službeno reč tistemu carinskemu uradu, čez katerega naj pošiljatev izstopi.

Dokler je pošiljatev na potu do izvoznega urada, se je ravnati po predpisih o prevozu nakaznega, neocarinenega uvoznega blaga.

Od izvoznega urada s potrdilom nazaj dospeli unikat izvoznega izrecila je v dotične razpredelke izvoznega vpisnika vpisati in temu pridejati.

Ako potrjeni unikat tekom 14 dnij po preteku roka, določenega od odpošiljalnega urada, ne dojde, mora odpošiljalni urad stranko o tem obvestiti in to okolnost v kontu pri dotičnem izvoznem postavku radi izločitve pri obračunu zabeležiti. Po okolišnih je pričeti hkratu dohodarstveno preiskavo.

§. 6.

Uradno poslovanje izvoznega urada.

Izvozni urad, na kateri dospe napotena pošiljatev, primerja od stranke oddani unikat izrecila s pripisanim mu duplikatom in pregleda, je-li navedeta zapora prostora, odnosno tovara nepokvarjena.

Ako dospe pošiljatev z nepokvarjeno zaporo prostora, nima izvozni urad pošiljatev dalje preiskovati, če tudi v kakem drugem oziru ni nikakih tehtovitih pomislekov.

Ako se poočiti, da je zapora tovara nepokvarjena, naj izvozni urad ove samo število in vrsto shrank, kakor tudi kosmato težo cele pošiljatev in primerja z napovedmi izvida odpošiljalnega urada.

Ako ni nikakih pomislekov, vpostavi izvozni urad v obeh izvodih izrecila izvid in tekočo številko beležnega vpisnika in odpošlje unikat izrecila s potrdilom o izstopu kot poštnine prosto službeno reč priporočeno na odpošiljalni urad.

Ako se pa nasprotno najde, da je uradna zapora pokvarjena, ali da manjka del pošiljatev ali da se pošiljatev ne ujema z izrecilom glede vrste blaga, ali da je kosmata teža cele pošiljatev za 2 odstotka manjša nego teža, ki jo je našel odpošiljalni urad, je popolnoma ovedeti kosmato in čisto težo, odnosno kosmato težo in množino tekočine pošiljatev tako, kakor je predpisano za odpošiljalni urad, in potrditi izstop samo glede tistega blaga, ki se dejansko izvozi.

Ako se pojavijo pomisleki proti resnični napovedi cukrovitosti blaga, je vzeti primerne vzorce in jih poslati na pristojno finančno oblastvo prve stopnje, ki naj potrebno ukrene radi njih preiskave.

V vseh teh primerih je gledé najdenih nedostatkov sestaviti hkratu dejanski opis.

Gledé izkaza o izstopu pošiljatev čez carinsko črto se je ravnati po načinu, ki je predpisan za izstop prevoznega blaga.

§. 7.

Zapiski.

A. Konto.

O vsakem davščine prostem prejemu cukra, ter o izvozu cukrovitih izdelkov v določenem roku mora dotično podjetje pisati poseben konto po pridejanem obrazcu št. II.

Obrazec št.

Tiskovina za ta konto se dobiva proti povračilu napravnih stroškov v paginiranih in parafriranih zvezkih, katerih nit je pod uradnim pečatom, pri finančnem organu, ki ga določi finančno oblastvo prve stopnje; le-ta vpiše, predno izroči tiskovino, ime in bivališče podjetnika, kakor tudi tekočo številko konta.

V ta konto je zapisovati v pripis količino cukra, kar se ga dobi vsakratno skupaj davščine prostega, v odpis pa vsako pošiljatev, za katere cukrovitost se zahteva oprostitev od davščine z ozirom na množino cukra, ki je predmet pripisa, sklicevaje se na dotično izvozno izrecilo.

Pripis v konto se mora izvršiti takoj po uradnem obravnanju davščine prosto prejetega cukra, odpis pa najkasneje, predno mine dan odpošiljatev, ter vse te vpiske mora svojeručno podpisati podjetnik ali njegov uslužbenec, katerega je za to določil.

Opust pravočasnega vpisa, ter vsako nepravilno vpisovanje se kaznuje, ne gledé na druge škodljive posledice zlorabe dovolila, po kazenskem zakonu o dohodarstvenih prestopkih.

B. Spisek o cukrovitosti izvoznega blaga.

Vsak podjetnik, kateremu se je dovolila davščine prosta dobava cukra, da izdeluje cukrovite izdelke za izvoz čez carinsko črto, mora pisati spisek vseh v njegovem podjetju za izvoz napravljenih izdelkov, iz katerega se mora dati povzeti:

- oznamenilo vrste blaga po ceniku, sklicujé se na tekočo številko istega (številka izdelka);
- najmanjša cukrovitost (saharoza), ki se dokazno nahaja v vsakem blagu, vštévi invertirani cukrer, in sicer pri cukrovem blagu v odstotkih čiste teže, pri likérjih v gramih od litra tekočine. (Glej tudi §. 5, I, lit. c.)

Cukrovitost tistih glicerinskih mil, ki se izdelujejo v enako velikih kosih in se ne prodajajo po teži temveč po tucatih, je napo-

vedati v spisku ter tudi v izvozni izjavi v gramih za tucat.

Pri uporabi skrobnega cukra (§. 1, lit. b, po točki G) je poleg množine saharoze navesti tudi množino skrobnega cukra v odstotkih čiste teže. S tem se pa ne razumeva iz skrobnega cukra narejeno barvilo, uporabljano samo za barvanje izdelkov;

c) običajna kakovost, kakor tudi teža neposrednjih ovitkov pri izdelkih.

Finančno ministrstvo si pridržuje, za posamezne izdelke zaukazati kake nadaljnje, za dohodarstveno korist potrebne zapiske o izdelovanju posameznih vrst blaga.

C. Naročilna, oziroma kopijska knjiga.

Vsak podjetnik, kateremu se je dovolila davščine prosta dobava cukra za napravo cukrovitih izdelkov, mora pisati posebno naročilno knjigo za došla in odpravljena naročila za carinsko inozemstvo. Mesto naročilne knjige se sme pisati v to svrhu tudi posebna kopijska knjiga za izdane fakture. Kako uredi te obrtne zapiske, je v obče prepuščeno podjetniku, vendar se mora dati iz njih povzeti:

- a) tekoča številka vpisa;
- b) dan odposlanja;
- c) ime in bivališče prejemnika;
- d) število in vrsta, ter znak in številka tovorov, iz katerih sestoji pošiljatev;
- e) za vsako posamezno vrsto cukrovitih izdelkov v podrobnem tekoča številka cenika (številka izdelka), kakor tudi čista količina blaga samega v kilogramih, odnosno v litrih.

Vpisovati v te zapiske se mora vedno še pred uradnim obravnavanjem pošiljatve, sicer se mora uradno obravnavanje odreči.

Po završenem uradnem obravnavanju pošiljatve je dodatno v naročilni, odnosno kopijski knjigi pri dotičnem postavku z barvnim svinčnikom poočiti tudi številko dotičnega izvoznega izrecila.

D. Zapisek o uporabljenem skrobnem cukru.

Ako se pri izdelovanju cukrovitega blaga uporablja, kolikor je to sploh dopuščeno, skrobni cukar, je v dotičnem tvorniškem prostoru pisati poseben zapisek, iz katerega mora biti razvidno za vsak izvozni predmet razmerje zmesi pesnega in skrobnega

cukra. O dobavi in uporabi medu je pisati zapisek po zaukazu finančnega oblastva prve stopnje.

Finančni organi so upravičeni, se prepričati vsak čas o tem, se li pišejo ti zapisi pravilno, če treba, z vpogledom v fabrikacijske knjige.

§. 8.

Obračun.

Ko poide množina cukra, ki je predmet pripisa v konto (§. 7 A), toda najkasneje po preteku v §. 3 določenega roka, mora vodja pristojnega okraja finančne straže ali pa od finančnega oblastva prve stopnje za to določeni organ tehniške finančne kontrole skleniti konto in napraviti obračun s podjetjem.

V to svrhu je najprej ovedeti množino cukra, kar ga je po izvoznih izrecilih potrjenih s predpisanim izstopnim potrdilom v cukrovitih izdelkih izstopilo čez carinsko črto in resničnost teh izjav preskusiti vsaj s poskusi na slepo, primerjaje zapise v naročilni, odnosno kopijski knjigi, eventualno tudi z vpiski v drugih obrtnih knjigah.

Ako se pokažejo v kakoršnemkoli oziru razlike, se mora stranka pozvati, da jih pojasni, in kolikor se to ne zgodi popolnoma zadovoljivo, je izločiti dotični izdatek do daljnje odredbe iz obračuna.

Odobrene postavke je potem sešteti in primerjati s pripisano količino.

Ako se pokaže pri primerjanju čez carinsko črto izvedene količine cukra s pripisano količino, da je pripisana količina večja, je podjetnik dolžen tej razliki ustrezajočo davščino vplačati v 8 dneh na pobiralnem uradu, ki naj se mu naznani, sicer se prisilno izterja. Predpis se izvrši z izvidom.

Tudi kadar se dovoljenje odtegne, je na enak način obračunati.

Po završenem obračunu je konto odvzeti in z vsemi prilogami predložiti finančnemu oblastvu prve stopnje, ki ga naj, ko ga je preskusilo, vpošlje strokovnemu računskemu oddelku III za carine in užitnine finančnega ministrstva.

Finančna deželna oblastva naj poročajo do konca januarja in konca julija vsakega leta finančnemu ministrstvu o tem, kar so opazila pri davščine prosti uporabi cukra za izdelovanje izvoznega blaga.

Poročilu je priložiti dokaz, da so se vzeli vzorci v namen ovedbe cukrovitosti; ta dokaz mora obsegati naslednje podatke:

1. ime stranke;
2. datum, kdaj se je vzel vzorec;
3. vrsto vzorca;

4. napoved, ali se je vzel vzorec iz kake pošiljatve o priliki njenega uradnega obravnavanja ali iz skladiških zalog, sposobnih že za izvoz (ki so že v pošiljalnih shrankah) ali iz zalog, ki še niso gotove za razpošiljanje;

5. najmanjšo cukrovitost po spisku (§. 7 B);

6. s preiskavo poistinjeno cukrovitost, sklicuje se na številko in datum razkrojne izkaznice.

§. 9.

Gledé tistih strank, ki imajo poleg dovolila za davščine prosto uporabo cukra v izdelovanje cukrovitega izvoznega blaga dovolilo za plemenilni promet s sirovimi bobi kakava, se prenese kontrola o tem organom, katerim je poverjeno nadzorovanje uporabe cukra, in to kontrolo je opravljati, zmislu primerno uporabljaje spredaj stoječa določila.

Dotične osebe morajo torej pisati o vsaki dobavi kakao-bobov predpisani konto ter spisek o najmanjši vsebini kakava v izdelanem kakao vsebujočem blagu.

V naročilno knjigo (§. 7 C) se morajo spisovati tudi pošiljatve takega izvoznega blaga, ki ima sicer kakao v sebi, ne pa cukra.

Izvozno izrecilo mora obsegati poleg predpisanih podatkov tudi še napoved najmanjše vsebine kakava, tekoče številke dotičnega spiska vseh izdelkov iz kakava in skupno množino kakava, obseženega v pošiljatvi, in te podatke je vpostaviti v razpredelkih 8, 10 in 11 v obliki drobca neposredno pod podatki, nanašajočimi se na cukr.

Te podatke je vpisati tudi v izvoznem vpisniku.

Navodilo za preiskovanje blaga glede vsebine kakava obsega priloga B.

Priloga B.

Tudi za te preiskave ni plačevati pristojbine, če jih opravijo preskuševališča c. kr. tehniške finančne kontrole na Dunaju ali v Pragi.

Vzorec št. I

(k §. 4 priloge A).

Dežela:

Finančni okraj:

Kontrolni okraj:

1. Oddano dne

2. Vknjiženo v izvozni vpisnik pod tekočo številko: . . .

3. Preskušnja in primera izrecila z njegovim unikatom.
duplikatom..
finančni organ.

Izrecilo.

(Unikat — Duplikat.)

I. I. (ime, opravilo) v pop. št. zglaša na
c. kr. oddelku finančne straže
c. kr. carinskem uradu v na podstavi dovolila c. kr. finančne(ga)
. z dne 19 št. notri povedano pošiljatev cukrovih izdelkov
za izvoz čez carinsko črto z čez c. kr.
kr. ogr. carinski urad v
v

Pošiljatev je na zgoraj imenovanem uradu do
. 19 dostaviti v izstopni postopek.

C. kr. oddelek finančne straže
carinski urad
dne 19

Podpisan... prevzema s tem izrecilom
dolžnost na naslednji strani bliže označeno po-
šiljatev v neizpremenjeni količini in kakovosti
in v predpisanem roku in na predpisan način
izvesti čez carinsko črto.
. , dne 19

M. P.

Podpis finančnega organa.

Podpis stranke.

I. Izrecilo odpošiljatelja

[illegible]

Rešitev.

1. Oddano dne

2. Vknjiženo v beležnem vpisniku pod tekočo številko

3. Podatki uradne preiskave z ozirom na:

a) uradne zapore:

b) število in vrsto shrank (tovorov):

c) kosmato težo cele pošiljatve:

d) slučajno ovedbo kosmate in čiste teže posameznih shrank (tovorov) in množino cukra, ki se dejansko nahaja v pošiljlatvi, v kilogramih

4. Dokazilo izstopa čez carinsko črto:

Pošiljatev naj izstopi v spremstvu

dne 19 . .

čez napovedno postajo

dne 19 . .

je izstopila dne 19 . .

v

C. kr. urad v
Kr. ogr.

dne 19 . .

M. P.

Vzorec št. II

(k §. 7 priloge A).

Dežela:

Finančni okraj:

Kontrolni okraj:

Konto štev.....

pop. št. o tistih pošiljках cukrovitih izdelkov, ki so se z zahtevo oprostitve od potrošnine za
cuker, ki se v njih nahaja, izvedle čez carinsko črto.

V polah.

S prilogami.

Na podstavi dovolila c. kr. finančne(ga) z dne 19 . .

št. . . . je podpisan... danes iz $\frac{\text{cukrotvornice}}{\text{svobodnega sklada}}$ -a

v pop. št. . . . po zglastvi z dne 19 . . št. . . .

davščine prosto prejel kilogramov čistega cukra z obveznostjo, da najkasneje do

. 19 . . izvede enako množino cukrovitih izdelkov čez carinsko črto, eventualno plača
za razliko potrošnino dodatno.

., dne 19 . .

Podpis stranke.

Priloga A

(k §. 2 priloge A).

Navodilo I

za

določitev vsebine trstnega cukra v cukrovitem blagu po analitiškem potu.

(Po načrtu uradnika na c. kr. kmetijsko-kemijskem poskuševališču na Dunaju drja. Franca Freyerja.)

A. Preiskava cukrčkov, bombonov, sadnih sirupov, čokolade, kandiranega sadja, kompotov, marmelad itd.

Tek analize je v prvi vrsti odvisen od tega, ali se poskusek, ki jo je preiskati, v vodi popolnoma (ali vsaj približno popolnoma) raztopi ali ne. Z vedenjem v tej smeri se izpreminja tudi pot, ki jo je izbrati za preskušnjo.

I. Poskusek se raztopi v vodi popolnoma ali vsaj približno popolnoma.

Najprej se začne, in to ne samo pri cukrčkih, temveč pri poskusih vsake vrste:

preskušati, koliko je škrobnega cukra ali dekstrina.

26.048 g kolikor moči dobro razdrobljene in premešane poskušnje se raztopi v betici s 100 cm³ v destilovani vodi in raztopini se, ako treba, pri-meša nekaj kapljic svinčenega octa, da se sčisti. Potem se dopolni do znamke, dobro pretrese in končno precedi skozi suh cedilnik (raztopina A).

Raztopina (filtrat) se polarizuje v cevi z 200 mm („neposrednja polarizacija“).

Po tem se 50 cm³ te raztopine v betici s 100 cm³ zmeša s 25 cm³ vode in 5 cm³ solne kisline specifične teže 1.19, betica se postavi na kakih 70° C. razgreto vodno kopelj, se v 2 do 3 minutah razgreje na 67° do 70° C. in se 5 minut obdrži na tej temperaturi. Za kontrolo te temperature se dene toplomer v betico, ki jo je med raz-grevanjem ponovno obrniti. Ko se je obrnila, se mora naglo ohladiti na 20° C., obli-vaje toplomer napolniti do znamke (raztopina B) in tekočino po-larizovati v cevi z 200 mm. Dobljeno število se po-množi z 2. Ako znaša obrat na levo 100° „nepo-srednje polarizacije“ (glej zgoraj) 28 ali manj stopinj, tedaj je šteti, da je nekaj škrobnega cukra ali dekstrina. Jako temno barvanim tekočinam se mora pred polarizacijo z 2 do 3 g s solno kislino izmritega krvnega oglja odvzeti barva. Koliko cukra more oglje potegniti nase, je poprej ovedeti s pomočjo enake množine oglja in razvidno število je porabiti za popravek ob polarizacijah, izvršenih z uporabo krvnega oglja.

Zopet sta možna dva primera:

a) Ne najde se niti škrobni cukrer niti dekstrin.

Preskuša se s Soladainijevo ali Fehlingovo raztopino, ali je kaj invertnega cukra.

a_1) Spomina vredne množine invertnega cukra se ne morejo dokazati. V tem primeru pokaže neposrednja polarizacija v odstotkih vsebino trstnega cukra v poskuskih.

a_2) Invertni cukrer je navzoč. Meri se 50 cm^3 po inverziji s solno kislino narejene raztopine B (glej spredaj) ustrezno 6.512 g snovi v literskem betu, se napolni do znamke in se dene 25 cm^3 te tekočine (ustrezno 0.1628 g snovi) v Erlenmeyerjevo kuharno steklenico. Da se nevtralizuje nahajajoča se prosta kislina, se primeša 25 cm^3 raztopine ogljikovokislega natrona, ki obsega 1.7 g brezvodnega ogljikovokislega natrona v 1 l , se pride ne 50 cm^3 Fehlingove raztopine, se razgreje, da zavre, in se pušča tekočina natančno 3 minute vreti. Tekočina naj se kolikor moči brzo razgreje z dobrim troplamnikom in naj traja uporabljaje žičasto mrežo s čez položeno izrezano azbestno lepenko $3\frac{1}{2}$ do 4 minute. Čim tekočina močno vre, je troplamnik zameniti z enoplamnikom. Po vrenju se vlije v bet, ki se takoj odstrani od plamena, 100 cm^3 mrzle, brezdražne destilovane vode in betova vsebina se s sesalno pripravo, ki dobro vleče, takoj precedi skozi tehtano Allihnovo azbestno precejno cev. Azbest se poprej pomoči z nekoliko vode. Ko je tekočina odtekla, se dene usedlina namenu primerno z mrzlo vodo s pomočjo peresne kosmače na cedilnik in se izpere s 100 do 150 cm^3 vrelo vroče vode šele, ko se je usedlina povsem poplahnila v azbestno cevko. Med precejanjem in izpiranjem je dobro nastaviti na rahlo lijak s kratkim vratom na azbestno cevko in precejaje ves čas paziti na to, da tekočina v azbestni cevki nikdar povsem ne odteče. Ko je izmivanje dovršeno, se pokrije še s prilično 20 cm^3 alkohola in prilično 20 cm^3 hlipa in se postavi cevka nekaj minut v sušilno omaro. Čim se je posušila, se dene z zamaškom in kavčukovo cevjo na izpiralno steklenico aparata za razvoj vodika, napolnjeno z žvepleno kislino in chromovo kislino, in bakreni oksidul se reducira s počasnim razgrevanjem v vodikovem toku. Čez malo minut je redukcija izvršena, in pusti se v vodikovem toku ohladiti. Ohlajena cev se dene v sušilnik in se tehta čez četrto ure.

Iz teže bakra se preračuni vsebina trstnega cukra neposredno v odstotkih po tabeli I, priloženi temu navodilu.

Tabela I.

Določitev cukra pa je le tedaj pravilna, ako je filtrat od izločenega bakra še vidno višnjevo barvan. Ako to ni, se mora določitev ponoviti, in sicer s primerno manjšo raztopino cukra, torej z 20 cm^3 ali 15 cm^3 na 1 l spravljene raztopine B . Potem je za nevtralizacijo porabiti tudi samo 20 cm^3 , oziroma 15 cm^3 predpisane ogljikovokislega natronove raztopine. Razen tega je še vsakakor dodati poleg 50 cm^3 Fehlingove raztopine 10 cm^3 , oziroma 20 cm^3 destilovane vode, v ostalem pa ravnati, kakor je gori omenjeno. Vsebinske trstnega cukra se mora nadalje v teh okolišnostih preračunati ne po tabeli I, temveč po tabeli II, pridejani temu navodilu.

Tabela II.

Zgled: Recimo, da se je porabilo 20 cm^3 raztopine in da je stehtana množina bakra znašala 220 mg ; teh 220 mg bakra odgovarja po tabeli II 112.2 mg trstnega cukra; ker odgovarja torej 20 cm^3 poskusne tekočine

$$0.13024\text{ g} = \frac{20 \times 0.1628}{25} \text{ poskušnje,}$$

znaša vsebina trstnega cukra:

$$\frac{0.1122 \times 100}{0.13024} = 86.1\%.$$

b) Nahaja se skrobni cukrer ali dekstrin.

Preskuša se s Soldainijevo ali Fehlingovo raztopino, ali je kaj reducirajočih snovi.

b_1) Spomina vredne redukcije ni. V tem primeru se nahaja samo dekstrin, pa niti skrobni cukrer niti invertni cukrer, in vsebinske trstnega cukra se po opravljeni inverziji določi kakor pod $I\ a_2$.

b_2) Zgodi se redukcija. Potem se nahaja skrobni cukrer sam ali poleg invertnega cukra in določitev v poskušnji se nahaja jočega „skupnega trstnega cukra“, pod katerim se mora s finančnotehniškega stališča umeti vsota „neizpremenjenega

trstnega cukra“ in „invertnega cukra“, je za sedaj po navadi neizvršljiva. ¹⁾

¹⁾ Samo ako je pri rokah poskušnja za narejo do-
tičnega blaga uporabljenega skrobnega cukra ali sirupa
skrobnega cukra, se lahko njegova množina in pa mno-
žina vsega trstnega cukra približno ove tako-le: Pripravi
se 100stotna raztopina skrobnega cukra in se določi
polarizacija ter vsebina „reducirajočega cukra“, to s ku-
hanjem z Fehlingovo raztopino. Tehtani baker pa se ne
preračuni za dekstrozo, temveč uporablja znano
Meiřlovo tabelo za invertni cukr. Polarizacija in vsebina
cukra se nanařata na 100 g snovi in z deljenjem se najde
1 g reducirajočega cukra ustrezno nagibanje na desno (ki
prihaja od dekstrina + dekstroze); oznameni se s p . V po-
skušnji blaga, ki jo je preskusiti, se določi torej po in-
verziji s solno kislino tudi polarizacija (natančno ob 20° C.)
in ves cukr (kakor invertni cukr) in preračuni oboje
na 100 g snovi.

Recimo, da je a najdena množina reducirajočega
cukra v 100 g snovi preračunjena za invertni cukr.

x . . . množina v 100 g se nahajajočega invert-
nega cukra;

y . . . množina v 100 g se nahajajoče dekstroze
(določene kakor invertni cukr);

P . . . polarizacija 100odstotne raztopine;

p . . . v preiskanem skrobnem cukru 1 g redu-
cirajočega cukra ustrezajoča polarizacija.

— 1·16 nagibanje 1 g invertnega cukra v 200mmski
cevi, tedaj je $x + y = a$,

— 1·16 $x + p y = P$.

Za x najdena številka daje, pomnožena z 0·95,
vsebino trstnega cukra, y množino reducirajočega cukra
iz skrobnega cukra, iz katerega se kaže tudi njegova
množina sama.

Zgled: Sirup skrobnega cukra je kazal v 100d-
stotni raztopini nagibanje na desno za + 66·6° V. Vse-
bina reducirajočega cukra je znařala preračunjena za
invertni cukr 41·92 odstotkov.

p . . . je torej = $\frac{66\cdot6}{41\cdot92} = + 15\cdot9^\circ V$.

S tem sirupom skrobnega cukra narejeno cukrovo
blago je obrnilo v 100stotni raztopini po inverziji
— 1·2° V, torej

P . . . = — 12·0.

V invertirani tekočini določena in za invertni cukr
preračunjena vsebina cukra je znařala 70·52 odstotkov.

$x + y = 70\cdot52$

— 1·16 $x + 15\cdot9 y = - 12\cdot0$

iz teh

$x = 66\cdot43 = 66\cdot43 \cdot 0\cdot95 = 61\cdot1$ odstotkov trst-
nega cukra,

$y = 4\cdot09 = \frac{4\cdot09\cdot100}{41\cdot92} = 9\cdot8$ odstotkov sirupa

skrobnega cukra.

Ker je nagibanje invertirane tekočine večinoma jako
majhno, so viri pogreškov prav znatni, vsled česar daje
metoda samo približno pravilne rezultate. V okolnostih
lahko služi za spoznanje tudi tedaj, ako ni porabljenega
skrobnega cukra. Za p se potem lahko po izkušnji vzame
poprečna vrednost 17·0.

Ako bi bilo v posebnih primerih potrebno do-
ločiti še „neizpremenjeni (to se pravi, ne inverti-
rani) trstni cukr“ v kaki skrobni cukr vsebu-
joči poskušnji, je ravnati tako-le:

V dva litrska beta se dene na eni strani 25 cm³
ne invertirane raztopine A (gl. zgoraj), na drugi
strani 50 cm³ invertirane raztopine B in se določi
v obeh primerih v 25 cm³ vsebina cukra (po tabeli I
preračunjena za trstni cukr) po metodi, navedeni
pod a_2 . Razlika obeh določitvev daje odstotno vse-
bino „neizpremenjenega trstnega cukra“. Redukcija
pri prvi določitvi lahko izhaja od skrobnega cukra
ali od njega in invertnega cukra; tako najdena mno-
žina cukra se napoveduje za „reducirajoči cukr
(dekstroza skrobnega cukra + invertni cukr)“.

II. Poskusek se v vodi ne raztopi popol- noma, temveč ostane znaten ostanek.

Tukaj je razločevati tri primere:

1. Marmelade, kandirano, v cukr vlo-
ženo in vkuhano ter gorčično sadje.

Večja množina poskuska, najboljše vsebina cele
čase se v prostorni porcelanasti skledici za meřanje,
ako treba s pomočjo noža in vilic razdeli na majhne
kose, peške se ločeno stolčejo in se potem zopet
pridenejo glavni masi, in to tako dolgo, da se vse
izpremeni v enakomerno drobno kašo. Pri parjenem
sadju itd. se loči tekoči del od sadja, se ravna
ž njim, kakor je omenjeno, in se končno zopet pri-
lije tekočina. Jako pripraven za drobljenje in me-
řanje je takozvani stroj za sekanje mesa, čigar raba
se najboljše priporoča. Od te kaše se tehta dvakrat
 $\frac{5}{4}$ kratna normalna teža = 32·56 g, se poplahne
ena poskušnja z vodo v betu z 250 cm³, druga
v betu s 500 cm³, se množina tekočine spravi z do-
livanjem vode na dve tretjini stekleničine vsebine in
se puřca stati $\frac{1}{2}$ ure, pogosto jo pretresaje. Potem
se pridene 5 cm³ svinčenega octa, se napolni do
znamke in se precedi, ko se je močno pretreslo.
Pena, ki se morda naredi in ki bi mogla zabraniti,
da bi se natančno čitalo in s tem vpostavilo pri
znamki, se odstrani s par kapljicami alkohola. Z raz-
topinama, od katerih obsega ena polovico, druga
četrtino normalne teže snovi v 100 cm³, se ravna
dalje po predpisu, povedanem v naslednjem od-
stavku (2).

2. Drugo cukrovito blago, ki se v vodi
ne dá raztopiti brez ostankov (razen čoko-
lade).

Poskusek se v skledici za meřanje kolikor moči
drobno razmane, dvakrat se stehta $\frac{5}{4}$ kratna

normalna teža = 32.56 g, ena polovica se polije z vodo prilično 30° v merskem betu z 250 cm³, druga polovica v betu s 500 cm³ in pušča stati 1 uro, pogosto jo pretresaje. Po tem se pridene nekaj svinčenega octa, se dopolni do znamke in se precedi. Tukaj kakor v spredaj stoječem primeru sta se dobili dve raztopini, kojih vsaka obsega isto težo snovi v različno velikih prostorninskih delih tekočine. Prilika je torej preračunati iz polarizacije prostornino neraztopnega, na katero se je ozirati za natančno določitev cukra.

Ovedba „prostornine neraztopnega“. Obe raztopini se polarizujeta.

Ako je a polarizacija v betu z 250 cm³, b polarizacija v betu s 500 cm³ in x prostornina neraztopnega dela z usedlino svinčenega octa vred, tedaj je $a [100 - x] = b [200 - x]$ iz tega

$$x = \frac{100(a - 2b)}{a - b}.$$

Ob naslednjih preračunih se je treba ozirati na to, da prvotna raztopina polovične normalne teže ne obsega v 100 cm³, oziroma 200 cm³, temveč v 100 - x , oziroma 200 - x cm³ tekočine.

Preskušnja gledé skrobnega cukra in dekstrina.

Za nadaljnjo preiskavo se uporablja samo koncentrirana raztopina, torej vsebina beta z 250 cm³, in ravna se natančno po predpisu, navedenem pod A I, z razliko, da se odmerjenim 50 cm³, predno se primeša solna kislina, pridene 2 cm³ nasičene raztopine natriumsulfata. Po inverziji se precedi in napolni do znamke.

a) Skrobnega cukra ali dekstrina ni. Preskuša se s Soldainijevo ali Fehlingovo raztopino gledé invertnega cukra.

a₁) Spomina vrednih množin invertnega cukra ni, potem je vsebina trstnega cukra enaka $\frac{2a(100 - x)}{100}$, kjer pomenja a polarizacijo raztopine iz 13.024 g na 100 cm³ in x preračunjeno prostornino neraztopne usedline.

a₂) Invertni cukrer je navzoč. Meri se 50 cm³ zgoraj omenjene po I narejene in s solno kislino invertirane raztopine v 1/2 litrski bet, se napolni do znamke in se v 25 cm³ določi cukrer s kuhanjem s Fehlingovo raztopino, natančno tako, kakor je bilo popisano ob preiskavi brez ostanka raztopnega cukrastega blaga (pod I, a₂).

V tabeli prečitano vsebino trstnega cukra je v popravo neraztopnega ostanka pomnožiti s $\frac{100 - x}{100}$.

b) Skrobni cukrer ali dekstrin je navzoč. V tem primeru velja to, kar se je povedalo pod I, b).

3. Čokolada.*) Ker obsega čokolada samo v izjemnih primerih invertni cukrer ali dekstrin, in vsebina masti ter večja množina neraztopnih snovi zahteva nekoliko drugačno ravnanje ob napravi raztopine, naj se tukaj ločeno obravnava. Čokolado vsebujoče blago, cukrčki itd. se preiskujejo po II 2.

Večja množina čokolade (prilično 100 g) se na strgači fino strga in dobro premeša. Po tem se pretehta dvakrat polovična normalna teža (13.024 g), prašek se porosi v kupici z alkoholom, ta masa se polije s 30—40 cm³ vroče vode in se četrto ure greje v vodi. Potem se ena poskušnja poplahne v betico s 100 cm³, druga pa v betico z 200 cm³, primeša se 5 cm³ svinčenega octa in nekaj kapljic galunove raztopine in se napolni do znamke, ko se je povsem ohladilo. Na to se obe betici močno pretresata, precedita in filtrata polarizujeta. O tem, da ni invertnega cukra, skrobnega cukra in dekstrina, se je lahko prepričati po ravnanju, navedenem v oddelku I, in vsebina trstnega cukra se preračuni iz obeh polarizacij po že omenjeni formuli $\frac{2a(100 - x)}{100}$. Ako

bi bilo kaj invertnega cukra, bi se morala vsebina trstnega cukra kvantitativno ovedeti po II, a₂).

Od vsebine cukra, ovedene ob preiskavi marmelad, kandiranega, v cukrer vloženega in kuhanega sadja in pa gorčičnega sadja je odbiti 4 odstotke, kakor ustrezno vsebini cukra, ki je bila prvotno v sadju, uporabljenem za kandiranje.

B. Preiskava cukrovitih tekočin (likêrjev).

Pri tekočih, cukrovitih izdelkih se vsebina cukra ne napoveduje v težnih odstotkih, temveč v „gramih za liter“, zaradi česar se dotične množine, namesto da bi se tehtale, merijo s pipeto ali z mersko betico, ko se je tekočina poprej spravila na normalno temperaturo 17.5° C.

Preskušnja gledé skrobnega cukra in dekstrina.

Brezbarvni likêrji se lahko polarizujejo neposredno, pri barvanih poskušnjah se 100 cm³ na vodi

*) Čokolado je gledé vsebine kakaa preskušati po navodilu II.

napari na polovico. poplahne v betico s 100 cm^3 in pomeša ali z nekoliko svinčnega octa in nekaterimi kapljicami galuna ali, ko se je napolnilo do znamke, z nekaj živalskim ogljem, da se jim odvzame barva. Eventualno se filtrat, ki se dobi po uporabi svinčnega octa, obravnava tudi še z živalskim ogljem in se še enkrat precedi. Ker se različne barvne snovi različno vedejo proti čistilnim in razbarvalnim sredstvom, se je najbolje prepričati z nekaterimi predposkusi z neodmerjenimi množinami poskušnje, katero ravnanje bi bilo namenu najprimernejše uporabiti. Pogosto se dá tekočina le, če se je zredčila z vodo, narediti tako prozorna, da se lahko polarizuje; v tem primeru se je ob preračunu rezultatov ozirati na to izredčenje. Preiskuje cuki-kulër se polarizacija sploh ne more izvršiti in se je treba pri takih poskušnjah, ki obsegajo itak jako pogosto skrobni cuki, omejiti na to, da se pove, koliko je neizpremenjenega trstnega cukra, ki se najde iz razlik težnoanalitiških določitev cukra pred inverzijo in po inverziji. Od polarizovane tekočine se meri 50 cm^3 v betico s 100 cm^3 , se zmeša s 25 cm^3 vode in 5 cm^3 solne kisline specifične teže 1.19, se invertuje tako, kakor je povedano pod I (stran 195) in se polarizuje v 200 mm -ski cevi pri 20° C . Dobljena polarizacija se podvoji in nanese na 100 delov neposrednje polarizacije. Ako znaša nagibanje na levo -28° ali manj na 100 delov neposrednje polarizacije, tedaj je šteti, da je vmes skrobni cuki.

a) Skrobnega cukra ali dekstrina ni. Preskuša se s Soldainijevo ali Fehlingovo raztopino glede invertnega cukra.

a₁) Spomina vrednih množin invertnega cukra ni. Po tem je vsebina cukra enaka $\frac{a \cdot 26.048}{100}$, kjer pomenja a neposrednjo polarizacijo. Ako je bilo treba za opravo polarizacije razredčiti, je dobljeno število pomnožiti s primernim faktorjem.

a₂) Invertni cuki je vmes. 25 cm^3 invertovane raztopine ($= 12.5\text{ cm}^3$ prvotne tekočine) se razredči po pričakovani vsebini cukra na 500 ali 1000 cm^3 in se določi vsebina trstnega cukra v 25 cm^3 s kuhanjem s Fehlingovo raztopino po I, a₂, uporablja se tabela II.

b) Skrobni cuki ali dekstrin je vmes. Ravna se po A 1 b. Ako bi bilo želeti, da se v spoznanje določi še trstni cuki, ki je neizpremenjen vmes, se dene v dva 1 litrska beta na eni strani 25 cm^3 prvotne, na drugi strani 50 cm^3 invertovane tekočine in določi pri obeh raztopinah vsebina cukra v 25 cm^3 kuhaje s Fehlingovo raztopino. Razlika obeh določitev podaje vsebino neizpremenjenega trstnega cukra.

C. Preiskava kondenziranega mleka.

Podstava metode.

Kondenzirano mleko ima poleg trstnega cukra (R) tudi obilne množine mlečnega cukra (M), ki se mora ovedeti najprej v kaki poskušnji iz svoje redukcijske sposobnosti proti Fehlingovi raztopini. Na to se invertuje druga poskušnja s citronsko kislino, ki se loti samo trstnega cukra, ne pa mlečnega cukra, se določi v invertovani tekočini „skupni cuki“ (G) in dobi iz razlike $G - M = R$ iskano množino trstnega cukra.

Izvršitev analize.

5 g poskušnje se raztopi v prilično 200 cm^3 vode, se zmeša s 10 cm^3 bakrenosulfatne raztopine (št. 1 Fehlingove raztopine) in s toliko natronovega luga, da tekočina ravno še kislo reaguje. Potrebuje se prilično 6 cm^3 10odstotnega natronovega luga. Potem se napolni na 250 cm^3 in določi mlečni cuki v 25 cm^3 filtrata s tem, da se kuha 4 minute s 50 cm^3 Fehlingove raztopine in 75 cm^3 vode, in pa z redukcijo izločenega na azbestni cevki precejjenega bakrovega oksidula. Tehtani baker se preračuni namesto na mlečni cuki po tabeli II na trstni cuki.

Nadaljnjih 50 cm^3 filtrata se kuha s 5 cm^3 10odstotne raztopine citronske kisline 10 minut. Ko se je ohladilo, se nevtralizuje, spravi na 100 cm^3 in določi skupni cuki v 25 cm^3 zopet tako, kakor je zgoraj povedano (kuha se 4 minute). Od tega prav tako za trstni cuki v odstotkih preračunjenega skupnega cukra je odbiti neposredno najdeno vsebino cukra. Razlika daje vsebino trstnega cukra.

D. Preiskava mil.

Na vodni kopeli se raztopi 16.28 g mila (ki ustreza eni četrtinki normalne teže za 250 cm^3) v prilično 100 cm^3 vode in vroča raztopina se mešaje pomeša z 10odstotno klorbarijevo raztopino v majhnem prebitku. Od tega se porabi 40 do 50 cm^3 in se točka popolne izpolnitve lahko spozna na tem, da se ob mešanju nehajo delati pene. Potem se dene tekočina z usedlino vred v merski bet z 250 cm^3 , se napolni do znamke, ko se ohladi, in primeša še 10 cm^3 vode v popravek za prostornino baritove usedline. Ko se je močno pretreslo, se precedi in čista tekočina polarizuje v 200 mm -ski cevi. Prečitana številka daje s 4 pomnožena odstotno vsebino trstnega cukra, če je vmes samo trstni cuki, ne pa niti dekstrin niti skrobni cuki ali invertni cuki, o čemer daje pojasnilo naslednja preskušnja.

Najprej se kuha prilično 25 cm^3 zgoraj dobljene filtrata s 50 cm^3 Fehlingove raztopine, pri čemer ne sme biti spomina vredne redukcije.

(Skrobnega cukra ali invertnega cukra ni vmes.)

Dalje se 50 cm^3 zmeša v betici s 5 cm^3 solne kisline specifične teže 1.125 , v vodni kopeli, ogreti do kakih 70° , naglo razgreje na 67 do 70° in drži na tej temperaturi natančno 5 minut, večkrat obrnivši; pri tem se v prigled temperature vpostavi toplomer v betico. Na to se naglo ohladi na 20°C ., dodavši nekaj spodija ali zdrobljenega plovca, precedi in zopet polarizuje v 200 mm -ski cevi. Prečitano število je pomnožiti za $\frac{1}{10}$, primerno primešani solni kislini.

Če je sedaj dobljeno nagibanje na levo, preračunjeno na 100° poprej opravljene polarizacije, večje nego -28° , tedaj ni smatrati, da je vmes dekstrin ali skrobni cukr, in ob istočasni odsotnosti neposredno reducirajočega cukra se pokaže vsebina trstnega cukra v preskusu iz neposrednje polarizacije, pomnožene s 4 .

Zaradi močno izredčene raztopine, ki se polarizuje, in pa male nagibnosti invertnega cukra, s čimer se jako povečajo pogreški ob čitanju, se lahko dogodi, da nagibanje na levo, tudi ako ni dekstrina ali skrobnega cukra, ne doseže razmerja -28 na $+100$; v vseh primerih torej, v katerih se je dobilo premajhno nagibanje na levo, se mora vsebina cukra določiti še težnoanalitiško. V ta namen se 25 cm^3 s solno kislino invertovane tekočine (pri

več nego 15 odstotkih cukra primerno manje) za nevtralizacijo zmeša z enako množino natriumkarbonatove raztopine (36 g suhega natriumkarbonata na 1 l) in pa s 50 cm^3 Fehlingove raztopine in se ravna dalje po metodi, predpisani spredaj v oddelku A, I, a) 2 tega navodila, s tem da se tekočina 3 minute kuha, bakrooksidul z azbestno cevko precedi in v vodikovem toku reducira.

Po tabeli II se pokaže vsebina trstnega cukra iz tehtane bakrove množine za uporabljenih 25 (ali manje) cm^3 , ki ga je preračuniti oziraje se na izredčenje s solno kislino, zaradi katere se je 16.28 g mila raztopilo na 275 cm^3 (namesto na 250 cm^3).

Ako tako najdena vsebina trstnega cukra soglaša z neposredno polarizacijo znotraj neizogibnih pogreškov analize, tedaj ni vmes dekstrina, tudi ako bi nagibanje na levo ne bilo doseglo do cela številke 28 . Če je vmes dekstrin, bo prava vsebina trstnega cukra, najdena ob težnoanalitiški določitvi, manjša, nego bi ustrezalo neposrednji polarizaciji. Ako je preskušnja neinvertirane raztopine hkratu pokazala, da je vmes neposrednje reducirajoči cukr, tedaj je bila poleg dekstrina še dektroza, torej skrobni cukr ali pa invertni cukr. V prvem primeru bo znašala polarizacija po inverziji daleč pod 28 , v drugem primeru, ako je vmes invertni cukr, čez 28 preračunjeno na 100 neposrednje polarizacije.

Ako je vmes skrobni cukr, se pokaže vsebina trstnega cukra iz razlike težnoanalitiške določitve cukra pred inverzijo in po inverziji, če je vmes invertni cukr, pa je vso težnoanalitiško najdeno vsebino cukra preračuniti za trstni cukr.

Tabela I*)

za preračun odstotne vsebine trstnega cukra, ustrezajoče nahajajočemu se invertnemu cukru, iz najdene množine bakra, če se kuha 3 minute in če je 0.1628 g snovi.

Bakra	Trstnega cukra	Bakra	Trstnega cukra	Bakra	Trstnega cukra	Bakra	Trstnega cukra
miligramov	odstotkov	miligramov	odstotkov	miligramov	odstotkov	miligramov	odstotkov
79	24.57	126	38.87	173	53.63	220	68.87
80	24.87	127	39.18	174	53.95	221	69.20
81	25.17	128	39.49	175	54.27	222	69.53
82	25.47	129	39.80	176	54.59	223	69.87
83	25.78	130	40.11	177	54.91	224	70.20
84	26.08	131	40.42	178	55.23	225	70.53
85	26.38	132	40.73	179	55.55	226	70.86
86	26.68	133	41.04	180	55.87	227	71.19
87	26.98	134	41.35	181	56.19	228	71.53
88	27.29	135	41.66	182	56.51	229	71.86
89	27.59	136	41.98	183	56.83	230	72.19
90	27.89	137	42.29	184	57.15	231	72.52
91	28.19	138	42.60	185	57.47	232	72.85
92	28.50	139	42.91	186	57.79	233	73.18
93	28.80	140	43.22	187	58.11	234	73.51
94	29.10	141	43.53	188	58.43	235	73.85
95	29.40	142	43.85	189	58.75	236	74.18
96	29.71	143	44.16	190	59.07	237	74.51
97	30.02	144	44.48	191	59.39	238	74.84
98	30.32	145	44.79	192	59.72	239	75.17
99	30.63	146	45.10	193	60.04	240	75.50
100	30.93	147	45.42	194	60.36	241	75.83
101	31.24	148	45.73	195	60.69	242	76.17
102	31.54	149	46.05	196	61.01	243	76.51
103	31.85	150	46.36	197	61.33	244	76.84
104	32.15	151	46.68	198	61.65	245	77.18
105	32.45	152	46.99	199	61.98	246	77.51
106	32.76	153	47.30	200	62.30	247	77.85
107	33.06	154	47.62	201	62.63	248	78.18
108	33.36	155	47.93	202	62.95	249	78.52
109	33.67	156	48.25	203	63.28	250	78.85
110	33.97	157	48.56	204	63.60	251	79.19
111	34.27	158	48.88	205	63.93	252	79.53
112	34.58	159	49.19	206	64.26	253	79.88
113	34.88	160	49.50	207	64.58	254	80.22
114	35.19	161	49.82	208	64.91	255	80.56
115	35.49	162	50.13	209	65.23	256	80.90
116	35.80	163	50.45	210	65.56	257	81.24
117	36.10	164	50.76	211	65.89	258	81.59
118	36.41	165	51.08	212	66.22	259	81.93
119	36.71	166	51.40	213	66.55	260	82.27
120	37.01	167	51.72	214	66.88	261	82.61
121	37.32	168	52.04	215	67.21	262	82.95
122	37.63	169	52.35	216	67.55	263	83.30
123	37.94	170	52.67	217	67.88	264	83.64
124	38.25	171	52.99	218	68.21	265	83.98
125	38.56	172	53.31	219	68.54	266	84.32

*) Iz izvršitvenih določil k zakonu o cukrarini za Nemško državo z dne 27. maja 1896. l.

Tabela II*)

za preračun vsebine trstnega cukra, ustrezajoče nahajajočemu se invertnemu cukru, iz najdene množine bakra, če se kuha tri minute.

Bakra	Trstnega cukra	Bakra	Trstnega cukra	Bakra	Trstnega cukra	Bakra	Trstnega cukra
miligramov	miligramov	miligramov	miligramov	miligramov	miligramov	miligramov	miligramov
79	40·0	125	62·8	171	86·3	217	110·5
80	40·5	126	63·3	172	86·8	218	111·1
81	41·0	127	63·8	173	87·3	219	111·6
82	41·5	128	64·3	174	87·8	220	112·2
83	42·0	129	64·8	175	88·3	221	112·7
84	42·5	130	65·3	176	88·9	222	113·2
85	42·9	131	65·8	177	89·4	223	113·7
86	43·4	132	66·3	178	89·9	224	114·3
87	43·9	133	66·8	179	90·4	225	114·8
88	44·4	134	67·3	180	91·0	226	115·4
89	44·9	135	67·8	181	91·5	227	115·9
90	45·4	136	68·3	182	92·0	228	116·4
91	45·9	137	68·8	183	92·5	229	117·0
92	46·4	138	69·4	184	93·1	230	117·5
93	46·8	139	69·9	185	93·6	231	118·1
94	47·3	140	70·4	186	94·1	232	118·6
95	47·8	141	70·9	187	94·6	233	119·2
96	48·3	142	71·4	188	95·1	234	119·7
97	48·8	143	71·9	189	95·7	235	120·3
98	49·3	144	72·4	190	96·2	236	120·8
99	49·8	145	72·9	191	96·7	237	121·3
100	50·3	146	73·4	192	97·2	238	121·8
101	50·8	147	73·9	193	97·7	239	122·4
102	51·3	148	74·5	194	98·3	240	122·9
103	51·8	149	75·0	195	98·8	241	123·5
104	52·3	150	75·5	196	99·3	242	124·0
105	52·8	151	76·0	197	99·8	243	124·6
106	53·3	152	76·5	198	100·4	244	125·1
107	53·8	153	77·0	199	100·9	245	125·7
108	54·3	154	77·5	200	101·4	246	126·2
109	54·8	155	78·0	201	101·9	247	126·8
110	55·3	156	78·5	202	102·5	248	127·3
111	55·8	157	79·0	203	103·1	249	127·9
112	56·3	158	79·6	204	103·6	250	128·4
113	56·8	159	80·1	205	104·1	251	128·9
114	57·3	160	80·6	206	104·6	252	129·4
115	57·8	161	81·1	207	105·2	253	130·0
116	58·3	162	81·6	208	105·7	254	130·6
117	58·8	163	82·1	209	106·2	255	131·1
118	59·3	164	82·6	210	106·7	256	131·7
119	59·8	165	83·2	211	107·3	257	132·2
120	60·2	166	85·7	212	107·8	258	132·8
121	60·7	167	84·2	213	108·4	259	133·3
122	61·2	168	84·7	214	108·9	260	133·9
123	61·7	169	85·2	215	109·4		
124	62·2	170	85·7	216	109·9		

*) Iz izvršitvenih določil k zakonu o cukrarini za Nemško državo z dne 27. maja 1896. l.

Priloga B

(k §. 9 priloge A).

Navodilo II

za

preskušnjo čokolade gledé vsebine kakaa.

Čokolada je zmes kakao-mase in cukra, z dodatkom ali brez dodatka kakaove masti. „Kakao v finančnotehniškem zmislu“ se imenuje vsota kakaove mase in kakaove masti, ki sta v kaki čokoladi. Vsebina kake čokolade gledé tega „kakaa v finančnotehniškem zmislu“ se ustanovi na podstavi popolne kemijske analize, koje tek bodi tukaj le v velikih črtah popisan, posameznosti splošno rabnih metod pa se morajo pogledati v zadevni literaturi.¹⁾

Vzorci, ki se pokažejo ob mikroskopski preiskavi ali tekom kemijske preiskave za ponarejene (n. pr. za čez mero lupinaste, pomešane s skrobom i. e.) ali kako drugače abnormno sestavljene²⁾, je vposlati c. kr. kmetijsko-kemijskemu poskuševališču na Dunaju v preskušnjo. V poskuskih normalne kakovosti naj ové analitik: trstni cukrer, mast, vodo, pepel in dušik. Tek preiskave je naslednji:

¹⁾ König. „Die menschlichen Nahrungs- und Genussmittel“ (Človeška živila in povžitnine). II. knjiga, 3. natis. Oddelek kakao in čokolada itd.

Bujard & Baier. „Hilfsbuch für Nahrungsmittelchemiker“ (Pomožna knjiga za kemike za živila). 2. natis, stran 227 nasl.

Elsner. „Praxis des Chemikers“ (Kemikova praksa). 7. natis, stran 475 nasl.

²⁾ Normalna sestava kakaove mase je naslednja:

Vode 3 do 5 odstotkov, dušika 2.1 do 2.5 odstotka, masti 49 do 55 odstotkov (to jo približno 50 odstotkov), pepela 3 do 4 odstotke, jodova številka masti 32 do 38, zamililna številka masti 190 do 204, tališče masti 30 do 33.5°, naznanilo refraktometra ob 40° C. 46 do 48°.

1. Priprava poskušnje in mikroskopska preskušnja.

Večja množina čokolade se, kakor je omenjeno v navodilu I pod A, oddelek II, številka 3, na strgači fino nastrga, dobro premeša in se dene v posodo, ki se zapira brez pogreška. Za mikroskopsko preiskavo, ki jo je opraviti najprej, se oprosti majhna množina zdrobljene čokolade masti izpiraje jo na cedilniku s hlipom. Poskušnje je pod mikroskopom preskušati poglavitno gledé tega, ali je vmes kaj tujega skroba in ali so čezmerne množine lupinastih sestavin. Za nadrobno preiskavo lahko služi tudi ostanek določitve masti (gl. niže).

2. Trstni cukrer.

Določi se po predpisu, danem v navodilu I pod A, oddelek II, številka 3.

3. Mast.

Kvantitativno se določi neposredno, kvalitativno pa se preskusi s pomočjo razmililne številke, refraktrometrskega naznanila in jodove številke in pa tališča.

10 g čokolade se suši 2 do 3 ure v vodnem sušilniku in se potem v Soksletovem aparatu izvleče z brezvodnim hlipom. Mast, ki ostane, ko se hlip izpari, se do težne konstance prilično dve uri suši in tehta. Določite je izvesti dvojno.

Ob določitvi masti dobljena mast se lahko takoj porabi v ekstrakcijski betici za ovedbo zamililnega števila, razgreva je 15 minut na vodni kopeli s 25 cm^3 polunormalnega alkoholskega kaliluga in določivši s titracijo s polunormalno solno kislino za 1 g masti porabljene miligrami *KOH*.

Za ustanovitev refraktometriškega naznanila in tališča se mora ob ekstrakciji dobljena mast še enkrat izpustiti in čisto precediti. Prvo se zgodi pri 40°C . v Zeissovem refraktometru. Za določitev tališča se dene nekaj masti v ne preozko, spodaj odprto kapilarno cev, se pusti vsaj 2 dneva ležati in se potem pritrdi s kavčukovim obročem poleg toplomerove posode za živo srebro. Ta posoda se pogrezne v posodo z vodo, ki se počasi mešaje jo razgreje. V trenutku, ko je stebriček masti čisto stopljen in se dviga v višino, se mora prečitati temperatura.

Jodova številka masti se najde s prilično 0.8 g snovi, kakor je znano, z vplivom Hüblve jodove raztopine na mast, raztopljeno v kloroformu, in s titracijo ne vezanega joda z natriumtiasulfatom.

4. Voda in pepel.

5 g čokolade se posuši v platinasti skledici v vodnem sušilniku, določi vsebini vode ustrezajoča izguba teže in potem snov v isti skledici previdno vpepeli.

5. Dušik.

Dušik se ové v prilično 3 g snovi po Kjeldahlu, kuhaje jo s 25 cm^3 koncentrirane žveplene kisline in 2 kapljicama kovinskega živega srebra.

6. Preračun vsebine kakaa.

Vsebino kakaa v čokoladi je v normalnih razmerah, to se pravi, če čokolada ni niti ponarejena, niti abnormno sestavljena, preračunati enostavno iz razlike med težo čokolade *Ch* in v čokoladi ovedenim cukrom *Z*, to se pravi:

$$C = Ch - Z \dots \dots (1).$$

„Vsebina kakaa v finančnotehniškem zmislu“ *C* pa je na drugi strani sestavljena iz uporabljene kakaove mase *Cm*, ki se dá neposredno določiti, in iz „primešane kakaove masti“ *Cf*, ki se dá tudi neposredno določiti.

$$C = Cm + Cf \dots \dots (2).$$

„Uporabljena kakaova masa“ *Cm* se preračuni iz množine čokolade manje množino cukra *Z* in masti *F*, pomnoženo z 2, to se pravi:

$$Cm = 2 \times (Ch - Z - F).$$

„Primešana kakaova mast“ *Cf* se pokaže iz skupne masti *F* manje v normalni kakaovi masi obseženo mast $\frac{Cm}{2}$.

$$\begin{aligned} Cf &= F - \frac{Cm}{2} = F - (Ch - Z - F) \\ &= 2F + Z - Ch. \end{aligned}$$

Ako gre za normalno čokolado, mora s formulo (1) iz vsebine cukra preračunjena vsebina „kakaa“ vsaj približno soglašati z vsebino, ovedeno po formuli 2 po čisto analitiškem potu. Ako se to ne zgodi ali ako dá izvid povod uradni graji, je vzorec vposlati e. kr. kmetijsko-kemijskemu poskuševališču na Dunaju, kakor v primerih, navedenih v začetku.

Priloga B

(k §. 20 izv. uk.).

Določila

o

oprostitvi od davka za cukrer, ki se rabi za krmljenje živali.

Na podstavi §. 7 zakona z dne 31. januarja 1903. I. (državni zakonik št. 26), se tisti cukrer, ki se prodaja za namene krmljenja živali kmetovalcem in kmetijskim korporacijam, ko je bil poprej denaturovan, oprošča od potrošnine, ustanovljene v §. 1, št. 1 zakona o cukrarini, po naslednjih pogojih:

1. Kdor hoče doseči te ugodnosti, potrebuje za to dovolila finančnega oblastva prve stopnje. Dovolilo se daje na pismeno zaprosilo proti vsakomur, dokler se drugače ne ukrene, samo podjetnikom cukrotvornic. Drugim osebam more to dovolilo dati samo finančno ministrstvo.

Ako se poistini kaka zloraba, je dovolilo, neodvisno od dohodarstveno-kazenskopравnih posledic, takoj odtegniti. Odtegne se lahko tudi, ako se pogoji dovolila, ki so omenjeni v tem predpisu ali se predpišejo še pozneje izvršilnim potom, docela ali deloma ne izpolnujejo.

V zaprosilu za to dovolilo je povedati prostore, v katerih se denaturuje in v katerih se naj vklada denaturirani cukrer dotlej, da se prodaja določilo pismeno.

Ako so ti prostori znotraj ograje cukrotvornice, morajo biti popolnoma ločeni od drugih obratnih prostorov cukrotvornice. Ti prostori morajo biti tudi tako urejeni, da jih je moči dati pod varno uradno sozoporo.

Tudi mora biti v teh prostorih na razpolaganje mešalna priprava, ki se obratuje strojno in je pripravna za mehanično zmešanje cukra z denaturiranim.

Vrhu tega mora podjetnik cukrotvornice izjaviti, da se pokori že izdanim kontrolnim naredbam ter kontrolnim naredbam, ki se morda še izdadó.

2. Za denaturiranje določeni cukrer se lahko dobiva davka prosto ali iz kake cukrotvornice v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel ali, če se ocarini, iz inozemstva, vendar se za denaturiranje pripušča za sedaj samo zmleti cukrer.

3. Vsako neobdačeno odnesenje cukra, ki se naj denaturuje za namene krmljenja živine, iz cukrotvornice ter vnesenje v prostor za denaturiranje, je zglašiti in uradno obravnavati po zaupkih izvršitvenega predpisa o cukrarini, izdanih za neobdačeno odnašanje cukra, oziroma vnašanje v svobodni sklad cukra, sklicujé se na zadevno dovolilo; pri tem je namesto prejemnika povedati prostor za denaturiranje.

Finančni organ mora ovedeti težo cukra.

Uradno preiskavo cukra v denaturirališču je opustiti, ako se njegov prenos vanj uradno nadzoruje. Ako se cela množina cukra ne denaturuje takoj, jo je dati pod varno uradno sozoporo in izvršitev tega zaupka zabeležiti v obeh izvodih zglasitve.

Ako se dobiva cukrer iz inozemstva, ga je naznati po plačilu carine proti zagotovitvi davščine, dokler je kaj v dovolilu povedane množine, dotičnemu denaturirališču in o tem obvestiti dotični nadzorovalni organ. Ta organ mora pisati o tem zabeležek in dohod pošiljatve potrditi na izrecilu in na obvestilnici, sklicujé se na tekočo številko tega

zabeležka, ter obvestilnico poslati odpravnemu uradu, ki rabi potrjeno obvestilnico za vpisnikov izkaz.

Vzorec I. Vsako nameravano denaturovanje cukra je tako pravočasno po vzorcu I v dvojni izdaji zglasti kontrolnemu organu, natančneje oznamenjenemu v dovolilu, da se more denaturovanje uradno nadzorovati. Denaturovati se sme samo čez dan. Množina cukra, ki jo je denaturovati naenkrat, mora znašati 25 metrskih stotov najmanj.

Za denaturovalo se pripušča, dokler se drugače ne ukrene, samo za krmljenje pripravna moka oljčnih tropinj ali mesna moka, ki jo je primešati v množini vsaj 50 odstotkov čiste teže cukra, ki ga je denaturovati. Uporaba drugih denaturoval ter določba zmesnega razmerja se pridržuje dovolilu finančnega ministrstva.

Denaturovati se mora brez izjeme v navzočnosti dveh finančnih organov, izmed katerih naj pripada eden tehniški finančni kontroli, in ta organa morata prisotstvovati tako tehtanju denaturovala kakor tudi, kadar se denaturovalo meša s cukrom, in skrbno paziti na to, da se predpisana količina denaturovala cukru primeša po predpisu.

Da se je temeljito zmešalo, je šteti šele tedaj, kadar kaže zmes enakomerno lice.

Po izvršenem denaturovanju je denaturovani cukrer stehitati in nadzorovati njegovo vkladanje v skladiške prostore, določene za to.

Izvršitev uradnega dejanja je vpisati v oba izvoda denaturovalne zglasitve. En izvod dobi stranka v svoj izkaz, drugega pa je priložiti kakor prilogo zapisku, ki se piše po točki 5.

4. Denaturovani cukrer se sme oddajati kmetovalcem ali kmetijskim korporacijam, ki ga ali sami rabijo za krmljenje živine ali ga oddajajo udom korporacije v ta namen, razen tega drugim osebam s posebnim dovolilom finančnega ministrstva. Izkaz o tem, da se odnaša denaturovani cukrer samo upravičenim prejemnikom, lahko zahteva finančno oblastvo s predložitvijo dotičnih dopisov.

Kolikorkrat hoče podjetnik cukrotvornice odnesti cukrer za namene krmljenja živine, mora to pismeno naznaniti finančnemu organu, kateremu je poverjeno nadzorovanje, še preden se odnese.

Na podstavi tega naznanila se nadzoruje odnesenje denaturovanega cukra iz dotičnega skladišča.

Tisti, ki dobivajo tak cukrer, so postavljeni pod dohodarstveno nadzorstvo.

5. Vsak denaturovalec cukra mora o prejemu in oddaji denaturovanega cukra pisati zapisek po priloženem vzorcu II, ki ga je skleniti vsako leto s koncem vsake obratne dobe in z vsemi prilogi vred predložiti finančnemu oblastvu prve stopnje, da ga popreskusi. Tiskovina se dobiva v paginiranih in parafiranih zvezkih, kojih niti so položene pod uradne pečate, od finančnega oblastva prve stopnje za povračilo napravni stroškov. Vzorec II.

V ta zapisek mora podjetnik ali njegov namestnik takoj po izvršenem denaturovanju vpisati čisto težo denaturovanega cukra za prejemek in vsako odnesenje takega cukra, naznanivši odneseno množino, takoj ko je odnesena, za izdatek.

S koncem vsake obratne dobe, po potrebi tudi v tej dobi je zapisek skleniti in ovedeti denaturovani cukrer, kolikor ga je vsakokrat.

Ako se pokaže med resničnim stanjem in med stanjem, ki bi moralo biti, kak primanjkljaj, ki presega pet odstotkov po zadnji ovedbi zaloge prejete množine, je sprožiti dohodarstveni spotikljaj.

6. Prepovedano je izločiti denaturovalo iz denaturovanega cukra povsem ali deloma, oddajati denaturovani cukrer drugim nego za to upravičenim osebam ali ga porabljalati za druge namene nego za krmljenje živine.

7. Ti zaukazi stopijo v moč z dnem razglasitve.

Rešitev.

1. Oddano dne
2. Čista teža cukra, ki se naj denaturuje
3. Vrsta in množina denaturovala, porabljenega za denaturovanje
4. Čista teža denaturovanega cukra
5. Po vkladanju v skladišče št. . . . vpisano za prejemek v zapisku pod tek. št. . . .

(Kraj), dne

M. P.

(Podpis finančnih organov.)

Vzorec II

(k prilogi B).

Dežela:

Finančni okraj:

Zapisek št.

cukrotvornice v
 št. p. o prejemu in oddaji denaturovanega sirovega cukra za
 čas od 19 . . do 19 . .

(Dovolilo c. kr. finančne(ga) dne 19 . . št.)

Ta zapisek sestoji iz . . . listov, skozi katere je potegnjen uradno zapečaten motvoz.

. dne 19 . .

M. P.

.
(Podpis.)

Plačna tiskovina.

(Slovenisch.)

d a j a

[illegible]

Priloga C

k §. 23 izv. uk.

Določila

o

oprostitvi od davka za skrobni cukar, ki se rabi v tekstilni, usnjarski in papirni industriji za apreturne namene.

Na podstavi §. 7 zakona z dne 31. januarja 1903. l. (drž. zak. št. 26) se skrobni cukar, ki ga, ko je bil poprej po predpisu denaturovan, oddajajo narejalska skrobnega cukra v porabo za obrtniške namene v tekstilni, usnjarski in papirni industriji itd. dotičnim obrtnikom, oprošča od potrošnine, ustanovljene v §. 1, št. 2 zakona o cukrarini, po nastopnih pogojih:

1. Podjetniki tvornic skrobnega cukra, ki hočejo dobiti to ugodnost, potrebujejo za to dovolila finančnega oblastva prve stopnje. Dovolilo se daje na pismo zaprosilo proti vsakočasnemu preklicu tistim podjetnikom tvornic skrobnega cukra, ki denaturujejo vsako leto najmanj 100 metrskih stotov cukra, kakor se more pričakovati.

Ako se poistini kaka zloraba, je dovolilo, neodvisno od dohodarstveno-kazensko pravnih posledic takoj odtegniti. Odtegne se lahko tudi, ako se v tem predpisu omenjeni pogoji dovolila docela ali deloma ne izpolnjujejo.

V zaprosilu za to dovolilo je povedati prostore, v katerih se denaturuje in v katerih se vloži denaturirani cukar v skladišče dotlej, da se odda namenu primerno. Vrhutega mora podjetnik izjaviti, da se pokori že izdanim kontrolnim naredbam ter naredbam, ki se morda še izdadó, in da je pripravljen povrniti finančni upravi večje izdatke potnih stroškov in dnevščin, oziroma hranščin in miljarin, ki nastanejo iz denaturovalnih uradnih dejanj.

2. Vsako nameravano denaturovanje skrobnega cukra, ki mora obsegati vselej celi var, je vsaj 48 ur poprej zglašiti v dovolilu natančneje označenemu kontrolnemu organu po priloženem vzorcu I v dvojni izdaji. Denaturirati se sme samo v vakuu gostega soka.

Vzorec I.

Za denaturovalo je rabiti na vsakih 100 kilogramov skrobnega cukra s 44 stopnjami Beaumé 5 kilogramov trgovinskega kristalovanega, tehniško čistega klorovega magnezija (v obliki 8½ litra 50odstotne raztopine). Dobava denaturovala se prepušča stranki.

To raztopino je napraviti pod nadzorom kontrolnih organov tako, da se po 1 kilogram soli raztopi v 1 litru tople vode in tako dobljena raztopina z razrejanjem ali z nadaljnjo primesjo soli spravi na specifično težo 1·18 do 1·19 (primerno 22 do 23 stopnjam Beaumé pri kakih 20 stopnjah Celzija). Uporaba raztopin druge koncentracije ali trdega klorovega magnezija za denaturovanje potrebuje posebnega dovolila.

Denaturirati se mora brezizjemno v navzočnosti dveh finančnih organov, izmed katerih naj pripada eden uradniškemu stanu, in ta organa morata prisotstvovati tako napravi raztopine denaturovala kakor tudi njega napolniti v vakuum. Ta organa morata paziti zlasti na to, da se skrobnemu cukru v resnici primeša predpisana količina denaturovala.

3. Po opravljenem denaturovanju je denaturovani skrobni cukrer pod dohodarstvenim nadzorstvom prepolniti v zato določene prevozne posode (sode, bečve), ki jih je opremiti s tekočimi številkami, in dati pod uradno zaporo tako, kakor je predpisano za sode za žganje. Na vsako prevozno posodo se mora na vsakem dnu napraviti 10 centimetrov široka modra proga, na kateri je namestiti z belo barvo napis „Denaturovani skrobni cukrer“.

Potem je ovedeti kosmato težo napolnjenih prevoznih posod in odbivši taro, ki jo je ovedeti po določenih izvršitvenega predpisa o cukrarini, ustanoviti čisto težo denaturovanega cukra.

Z denaturovanim skrobnim cukrom napolnjene prevozne posode smejo ležati v zato določenem skladišču samo ločeno od drugega cukra, in se mora ta cukrer oddajati v teh posodah. Predevanje v druge posode, ki postane morda potrebno, je dovoljeno samo pod uradno kontrolo proti prejšnjemu pismenemu naznanilu.

Izvršitev uradnega dejanja je vpisati v oba izvoda zglasitve. Eden izvod dobi stranka v svoj izkaz, drugi izvod je priložiti za prilogo zapisu, ki ga je pisati po točki 6.

4. Pisanje narejega vpisnika, predpisanega v izvršitvenem predpisu o cukrarini, se izpremeni toliko, da je v razpredelku IV opozoriti samo na dotično prejemno številko v točki 6 zaukazanega zapiska.

5. Denaturovani skrobni cukrer se sme odnašati samo tistim obrtnikom, ki ga rabijo v svojem obrtu, proti naročilnici, ki jo izdadó ob vsakem naročilu in iz katere mora biti razvidno ime, kraj in opravilo naročnika, namen uporabe in prilična čista teža naročenega denaturovanega cukra. Došle naročilnice je priložiti zapisu (točka 6).

Kolikorkrat hoče tvorničar skrobnega cukra odnesti denaturovani cukrer, mora še pred odnesenjem pismeno naznaniti pristojnemu nadzorovalnemu organu ter povedati čisto množino, številko, zna-

menje prevoznih posod in obrtno znamko ter natančno povedati prejemnikov naslov in čas, kdaj se odnese iz dotičnega skladišča. Denaturovani cukrer, ki se odnese, se ne obravnava uradno in se tudi ne vpiše v prodajnem vpisniku.

Došlo naznanilo je priporočeno kakor poštnine prosto službeno reč nemudoma poslati oddelku finančne straže, v čigar okrožju ima naročnik svoje stanovališče, in finančna straža se mora od časa do časa prepričati o pravilnem dohodu pošiljatve.

Tisti, ki dobivajo tak cukrer, so postavljeni pod dohodarstveno nadzorstvo. Pravico imajo sami snemati uradno zaporo s prevoznih posod.

6. Vsak denaturovalec skrobnega cukra mora o prejemu in oddaji denaturovanega skrobnega cukra pisati zapisek po priloženem vzorcu II, ki ga je Vzorec II. skleniti vsako leto koncem vsake obratne dobe in z vsemi prilogi vred predložiti finančnemu oblastvu prve stopnje, da ga popreskusi. Tiskovina se dobiva v paginiranih in parafiranih zvezkih, kojih niti so položene pod uradni pečat, od finančnega oblastva prve stopnje za povračilo napravnih stroškov.

V ta zapisek mora podjetnik ali njegov namestnik takoj po izvršenem denaturovanju vpisati čisto težo denaturovanega cukra za prejemek in vsako odnesenje takega cukra, naznanivši odneseno množino, neposredno preden se odnese, za izdatek.

S koncem vsake obratne dobe, po potrebi tudi v tej dobi, je zapisek skleniti in ovedeti denaturovani cukrer, kolikor ga je vsakokrat.

Ako se pokaže med resničnim stanjem in med stanjem, ki bi moralo biti, kak primanjkljaj, ki presega pet odstotkov po zadnji ovedbi zaloge prejete množine, je sprožiti dohodarstveni spotikljaj.

7. Prepovedano je denaturovalo povsem ali deloma izločiti iz denaturovanega cukra, ta cukrer mešati z drugim cukrom, denaturovani cukrer oddajati drugim nego zato upravičenim osebam ali za druge nego za povedane namene.

Rešitev.

1. Oddano dne
2. Množina za denaturovanje določenega klorovega magnezija v kilogramih
3. Podatki o denaturovanem cukru:

Tekoča številka	Znamenje	Kosmata teža	Tara	Čista teža posamez in skupaj
		za vsako shranko		
vsake prevozne posode		v kilogramih		
Vsota .				

4. Ustrezajoča tekoča številka narejnega vpisnika
5. Vpisano za prejemek v zapisku pod tek. številko

(Kraj), dne

M. P.

(Podpis finančnih organov.)

Vzorec II
(k dodatku C).

Dežela:

Finančni okraj:

Z a p i s e k š t.

cukrotvornice v št. p.
o prejemu in prodaji denaturovanega skrobnega cukra za čas
od 19 . . do 19 . .

(Dovolilo c. kr. finančne(ga) z dne 19 . . , št.)

Ta zapisek sestoji iz . . . listov, skozi katere je potegnjjen uradno zapečaten motvoz.

. , dne 19 . .

M. P.

Podpis.

Plačna tiskovina

(Slovenisch.)

[illegible]

d a j a

[illegible]

